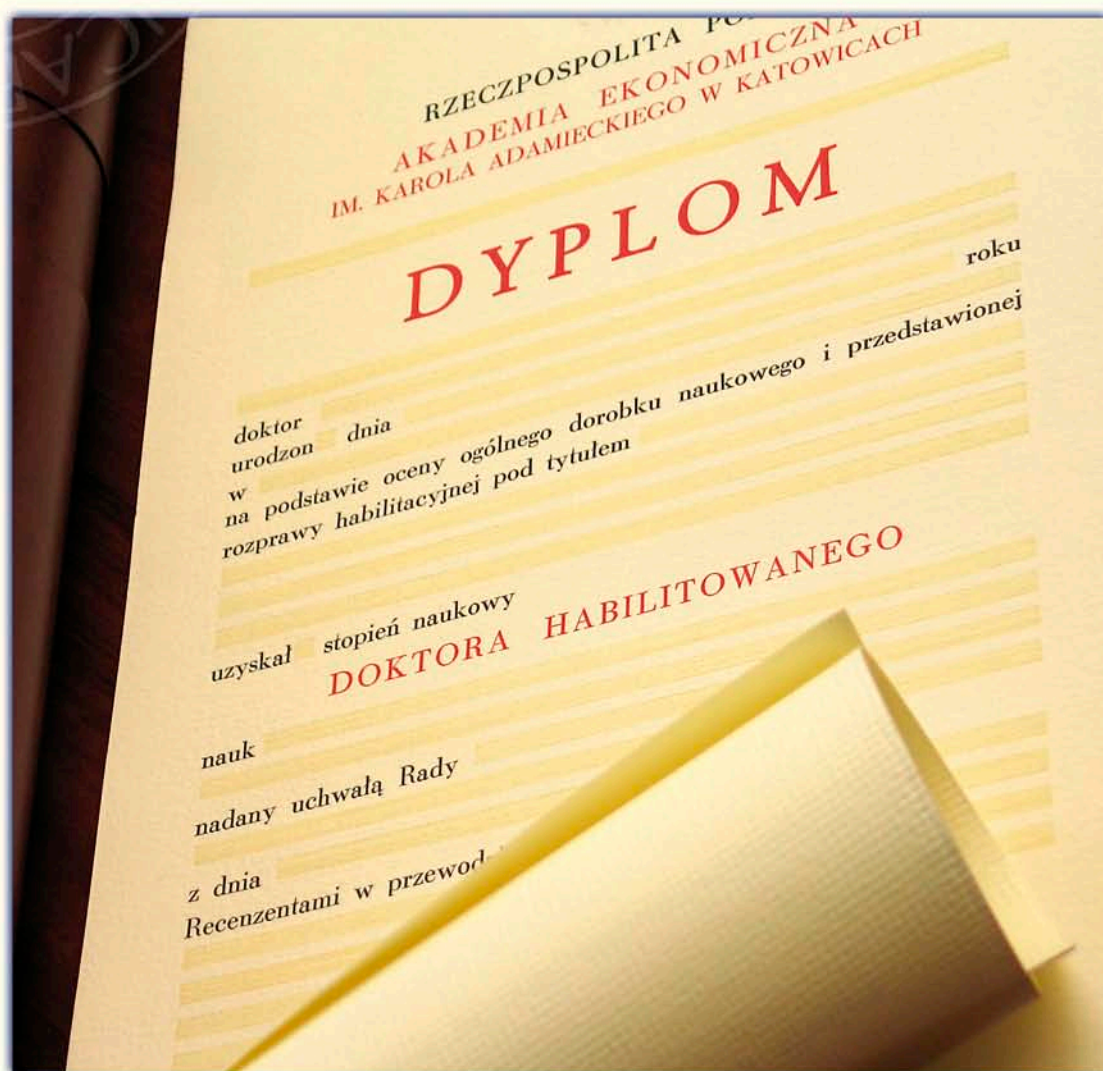
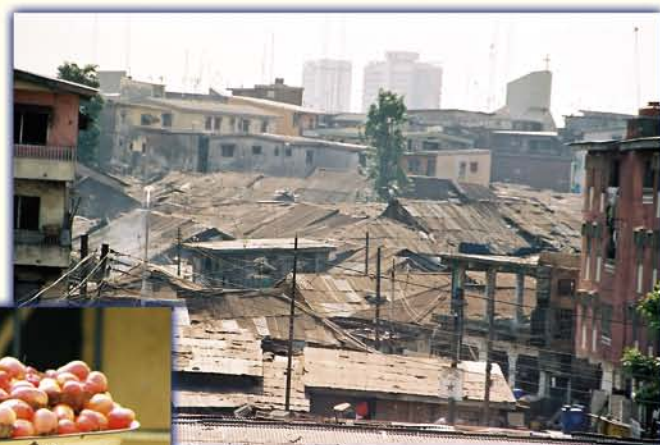

AE forum

BIULETYN AKADEMII EKONOMICZNEJ W KATOWICACH

Nigeria oczami Jerzego Stasicy – plon wizyty „Silesian” na Czarnym Lądzie –

AForum

BIULETYN AKADEMII EKONOMICZNEJ W KATOWICACH

Od redakcji

Wiosna już na dobre zagościła w przyrodzie i naszych sercach. Pora więc podsumować to, co zimowe miesiące przyniosły naszej Uczelni. A działo się wiele. Przede wszystkim po raz pierwszy obchodziliśmy Święto Akademii Ekonomicznej. Podczas związanych z nim uroczystości w tym roku wręczone zostały dyplomy habilitacyjne i doktorskie. Poza tym odbyło się wiele innych ciekawych spotkań i konferencji, które również relacjonujemy w „AE Forum”. W szczególny sposób cieszy też fakt, że nasza Alma Mater była organizatorem pierwszego w historii zjazdu zagranicznych studentów, którzy przebywali w Polsce na stypendiach w ramach programu Socrates Erasmus. Gorąco zachęcam do przeczytania artykułu o tym naprawdę udanym wydarzeniu. Jednak to nie wszystkie informacje dotyczące współpracy międzynarodowej Uczelni. Tej tematyce poświęcamy nadzwyczaj dużo miejsca w niniejszym numerze Biuletynu. Warto bowiem bliżej poznać to, w jaki sposób współpracujemy z zagranicą i jakie szanse stoją w tej dziedzinie przed każdym z nas.

Wiele ciekawych myśli znajdują Państwo w zapisie wywiadu, którego udzielił „AE Forum” prof. Andrzej Klasik. Mam nadzieję, że poruszane w rozmowie tematy takie jak: patriotyzm lokalny, rola naukowca w społeczeństwie czy strategiczne spojrzenie na rozwój Akademii staną się zalążkiem do dalszych dyskusji w gronie Państwa przyjaciół i współpracowników.

Jak zwykle nie pomijamy też „Naszych spraw”. Z tej części Biuletynu szczególnie chciałbym polecić lekturę dwóch tekstów rektora, prof. Floriana Kuźnika. Pierwszy z nich dotyczy aktualizacji strategii Akademii. Drugi jest podsumowaniem kontroli NIK, która odbyła się w Uczelni. Dużo miejsca poświęciliśmy także na prezentację działań mających na celu promocję oferty dydaktycznej Akademii oraz kreowanie wizerunku Uczelni. Tradycyjnie piszemy również o wydarzeniach z życia Biblioteki oraz o nowościach wydawniczych.

Zapraszam do lektury!

MARCIN BARON
baron@ae.katowice.pl

Spis treści

AKTUALNOŚCI	4
WYDARZENIA	12
KRÓTKO	31
OSOBOWOŚCI	32
NASZE SPRAWY	37
WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA	52
BIBLIOTEKA	62
WYDAWNICTWO	64

AE Forum

Biuletyn Akademii Ekonomicznej
w Katowicach
nr IX, marzec 2004

Adres redakcji

Akademia Ekonomiczna im. Karola
Adamieckiego w Katowicach
Biuro Rektorskie
ul. 1 Maja 50, 40-287 Katowice
telefon: (32) 2577100
faks: (32) 2577113
e-mail: rektorat@ae.katowice.pl

Redaktor naczelny

Marcin Baron

Redaguje zespół

Marzena Kolczyk
Jadwiga Popławska-Mszyca
Sylwia Szulik

Projekt okładki

Magdalena Zych

Opracowanie graficzne i skład

Marcin Strzelczyk

Zdjęcia

Marcin Baron, Grzegorz Boczek,
Justyna Fatyga, Edyta Lachowicz,
Sebastian Sahajdak, Juan Santos,
Sylwia Szulik

Druk

Zakład Poligrafii
Akademii Ekonomicznej
w Katowicach

Numer zamknięto

25 marca 2004

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych w nadesłanych tekstach. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych.

ISSN 1731-075X

Bezpłatny materiał promocyjny
Akademii Ekonomicznej w Katowicach

Senat

Senat Akademii Ekonomicznej w Katowicach podczas posiedzenia 18 grudnia 2003 podjął uchwałę nr 16/2003/2004 w sprawie zawieszenia w roku akademickim 2004/2005 naboru do Śląskiej Międzynarodowej Szkoły Handlowej. Do udziału w obradach zostały zaproszone władze i przedstawiciele studentów Śląskiej Międzynarodowej Szkoły Handlowej.

W uchwale tej zobowiązano władze rektorskie i władze ŚMSH do przedstawienia projektu restrukturyzacji Szkoły tak, aby mogła dalej funkcjonować, szczególnie w relacjach międzynarodowych. Senat przyjął proponowane zmiany w planie finansowym Uczelni na 2003 rok oraz uchwalił (Uchwała 17/2003/2004) prowizorium budżetowe Akademii na 2004 rok. Prowizorium będzie obowiązywać do czasu uchwalenia planu rzeczowo-finansowego. Senat podjął także uchwałę nr 15/2003/2004 w sprawie rodzaju i wysokości opłat za zajęcia dydaktyczne na studiach zaocznych i wieczorowych prowadzonych w semestrze letnim roku akademickiego 2003/2004. Wprowadzono (Uchwała nr 18/2003/2004) Święto Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach, będzie ono obchodzone w rocznicę inauguracji pierwszych zajęć Wyższego Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych, która miała miejsce 11 stycznia 1937 roku. Ratyfikowano także umowę o kontynuowaniu współpracy Akademii Ekonomicznej z CNESSS w Saint Etienne (Centre National d'Etudes Supérieures de Sécurité Sociale).

W części uroczystej posiedzenia Senatu 22 stycznia 2004 roku z rąk rektora, prof. **Florianu Kuźnika**, mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego Akademii Ekonomicznej w Katowicach na czas nieokreślony odebrali: prof. **Irena Jędrzejczyk** oraz prof. **Stanisław Swadźba**. Senat wyraził zgodę na złożenie wniosku do ministra edukacji narodowej i sportu o mianowanie prof. **Tadeusza Trzaskalika** na stanowisko profesora zwyczajnego. Robocza część obrad poświęcona była dyskusji nad dokumentem pn. „Rozwój Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach w latach 2004-2007. Aktualizacja i wdrażanie Strategii Uczelni – przyjętej Uchwałą Senatu w czerwcu 1997 r.”. W wyniku przeprowadzonej dyskusji Senat podjął Uchwałę nr 19/2003/2004 w sprawie przyjęcia aktualizacji strategii rozwoju Uczelni i jej wdrażania w latach 2004-2007. Kolejne posiedzenie Senatu zaplanowano na 25 marca 2004.

Sylvia Szulik

Rady Wydziałów

RADA WYDZIAŁU EKONOMII

11 grudnia 2003 r. Rada Wydziału Ekonomii zebrała się na posiedzeniu, którego porządek był następujący:

1. Sprawozdanie Komisji i głosowanie nad nadaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych mgr Monice Strojcekiej-Geovorgyan i mgr. Juliuszowi Kiesiowi.
2. Powołanie recenzentów projektu otwarcia nowej specjalności: komunikacja w biznesie krajowym i międzynarodowym.
3. Powołanie recenzentów pracy doktorskiej i Wydziałowej Komisji ds. Wybranych Czynności Przewodu Doktorskiego mgr Joanny Wartini.

4. Otwarcie przewodu doktorskiego mgr. Wojciechowi Kubitowi; proponowany promotor prof. dr hab. Joanna Żabińska.
5. Otwarcie przewodu doktorskiego mgr Edycie Opara; proponowany promotor: prof. AE dr hab. Halina Buk.
6. Otwarcie przewodu doktorskiego mgr. Tomaszowi Węgrzynowi; proponowany promotor: prof. AE dr hab. Piotr Chrzan.
7. Sprawy osobowe.

RADA WYDZIAŁU EKONOMII

15 stycznia 2004 r. Rada Wydziału Ekonomii zebrała się na posiedzeniu, którego porządek był następujący:

1. Głosowanie w sprawie nadania stopnia doktora nauk ekonomicznych mgr Joannie Sepiolo.
2. Sprawozdanie Komisji i głosowanie nad nadaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych mgr. Markowi Palowskiemu.
3. Sprawozdanie Komisji i głosowanie nad nadaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych mgr Małgorzacie Fronczek.
4. Sprawozdanie Komisji i głosowanie nad nadaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych mgr. Ireneuszowi Machoniowi.

5. Powołanie recenzentów projektu otwarcia nowej specjalności: komunikacja w biznesie krajowym i międzynarodowym.
6. Przyjęcie siatki godzin przedmiotów wykształcenia ogólnego, podstawowych i kierunkowych, na kierunku Ekonomia.
7. Powołanie recenzentów pracy doktorskiej i Wydziałowej Komisji ds. Wybranych Czynności Przewodu Doktorskiego mgr Agnieszki Lorek.
8. Sprawy osobowe.

RADA WYDZIAŁU EKONOMII

19 lutego 2004 r. Rada Wydziału Ekonomii zebrała się na posiedzeniu, którego porządek był następujący:

1. Sprawozdanie Komisji i głosowanie nad nadaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych mgr. Witoldowi Gradoniowi.
2. Informacja o decyzji Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów.
3. Zaopiniowanie wniosków o nagrody ministra edukacji narodowej.
4. Zatwierdzenie siatki godzin przedmiotów wykształcenia ogólnego, podstawowych i kierunkowych na kierunku Ekonomia – studia dzienne.
5. Wniosek w sprawie utworzenia specjalności: dystrybucja i sprzedaż na rynkach krajowych i międzynarodowych.

6. Stanowisko Rady Wydziału Ekonomii w sprawie uruchomienia wspólnie z Wydziałem Zarządzania kierunku: Stosunki Międzynarodowe.
7. Stanowisko Rady Wydziału Ekonomii w sprawie podjęcia prac nad uruchomieniem kierunku: Gospodarka Przemysłowa.
8. Powołanie recenzentów pracy doktorskiej i Wydziałowej Komisji ds. Wybranych Czynności Przewodu Doktorskiego mgr Katarzyny Śmietany.
9. Otwarcie przewodu doktorskiego mgr. Adama Polko; proponowany promotor: prof. dr hab. Andrzej Klasik.
10. Sprawy osobowe.

A.Z.

Rady Wydziałów

RADA WYDZIAŁU FINANSÓW I UBEZPIECZEŃ

4 grudnia 2003 r. Rada Wydziału Finansów i Ubezpieczeń zebrała się na posiedzeniu, którego porządek był następujący:

1. Informacje o wniosku do Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w sprawie nadania Wydziałowi Finansów i Ubezpieczeń uprawnień do nadawania stopni i tytułów naukowych.
2. Informacja o pracach dotyczących zmian w regulaminie studiów.
3. Sprawozdanie ze spotkania Komisji ds. Zatrudnienia dr hab. Ireny Jędrzejczyk na stanowisku profesora nadzwyczajnego Akademii Ekonomicznej w Katowicach – powołanie recenzentów.
4. Rozstrzygnięcie konkursu na stanowisko adiunkta w Katedrze Rynku Ubezpieczeniowego.
5. Rozstrzygnięcie konkursu na stanowisko asystenta w Katedrze Prawa.
6. Ogłoszenie konkursu na 2 stanowiska adiunkta w Katedrze Finansów.
7. Nadanie tytułu licencjata wyższych studiów zawodowych.

RADA WYDZIAŁU FINANSÓW I UBEZPIECZEŃ

18 grudnia 2003 r. Rada Wydziału Finansów i Ubezpieczeń zebrała się na posiedzeniu, którego porządek był następujący:

1. Sprawozdanie Komisji ds. Zatrudnienia dr hab. Ireny Jędrzejczyk na stanowisku profesora nadzwyczajnego Akademii Ekonomicznej w Katowicach.
2. Wniosek w sprawie zatrudnienia dr. hab. Antoniego Witosza na stanowisku profesora nadzwyczajnego Akademii Ekonomicznej.
3. Przyjęcie oświadczeń wymaganych przepisem art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym.... (Dz. U. 2003, nr 65, poz. 595).
4. Podjęcie uchwały w sprawie uruchomienia specjalności rachunkowość na Wyższych Studiach Zawodowych prowadzonych na Wydziale Finansów i Ubezpieczeń w Bielskim Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym.
5. Informacja w sprawie wyborów do Komitetu Badań Naukowych piątej kadencji.
6. Nadanie tytułu magistra.

RADA WYDZIAŁU FINANSÓW I UBEZPIECZEŃ

4 marca 2004 r. Rada Wydziału Finansów i Ubezpieczeń zebrała się na posiedzeniu, którego porządek był następujący:

1. Zatwierdzenie znowelizowanych planów dziennych jednolitych studiów magisterskich – specjalność: bankowość i finanse międzynarodowe.
2. Zatwierdzenie znowelizowanych planów dziennych jednolitych studiów magisterskich – specjalność: finanse i inwestycje.
3. Zatwierdzenie znowelizowanych planów dziennych jednolitych studiów magisterskich – specjalność: rachunkowość.
4. Zatwierdzenie znowelizowanych planów dziennych jednolitych studiów magisterskich – specjalność: finanse ubezpieczeń.
5. Zatwierdzenie znowelizowanych planów dziennych jednolitych studiów magisterskich – specjalność: skarbowość.
6. Zatwierdzenie znowelizowanych planów dziennych jednolitych studiów magisterskich – specjalność: gospodarowanie nieruchomościami.
7. Zatwierdzenie znowelizowanych planów dziennych wyższych studiów zawodowych – specjalność: ubezpieczenia.
8. Zatwierdzenie znowelizowanych planów dziennych uzupełniających studiów magisterskich – specjalność: ubezpieczenia.
9. Zatwierdzenie planów zaocznych jednolitych studiów magisterskich – specjalność: ubezpieczenia.
10. Zatwierdzenie znowelizowanych planów zaocznych wyższych studiów zawodowych – specjalność: ubezpieczenia.
11. Zatwierdzenie znowelizowanych planów zaocznych uzupełniających studiów magisterskich – specjalność: ubezpieczenia.
12. Zaopiniowanie wniosku o przyznanie indywidualnej nagrody ministra edukacji narodowej i sportu dr. hab. Andrzejowi Piosikowi z Katedry Rachunkowości za rozprawę habilitacyjną *Budżetowanie i kontrola budżetowa w warunkach kosztów działań*.
13. Zaopiniowanie wniosku o przyznanie nagrody ministra edukacji narodowej i sportu dr. Marzenie Czarnieckiej-Glince z Katedry Prawa za pracę doktorską *Reprezentatywność partnerów społecznych w układach zbiorowych pracy i porozumieniach zakładowych*.
14. Zaopiniowanie wniosku o przyznanie nagrody ministra edukacji narodowej i sportu dr. Stanisławowi Barczakowi z Katedry Matematyki Stosowanej za pracę doktorską *Ekonometryczne modele aukcji dzieł sztuki w Polsce*.
15. Zaopiniowanie wniosku mgr Ewy Maruszewskiej z Katedry Rachunkowości o przyznanie stypendium naukowego na okres od 01 marca 2004 r. do 28 lutego 2005 r.
16. Ogłoszenie konkursu na stanowisko adiunkta w Katedrze Finansów.
17. Rozstrzygnięcie konkursu na 2 stanowiska adiunkta w Katedrze Finansów.
18. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Misji Wydziału.
19. Podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia zasad studenckiej oceny przedmiotu i sposobu jego realizacji.
20. Informacja o nadaniu tytułu magistra.
21. Sprawy osobowe.

A.K.

Rady Wydziałów

RADA WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA

18 grudnia 2003 r. Rada Wydziału Zarządzania zebrała się na posiedzeniu, którego porządek był następujący:

1. Sprawozdanie Wydziałowej Komisji ds. Wszczęcia Postępowania Kwalifikacyjnego o nadanie prof. zw. dr. hab. Ber Hausowi tytułu doktora honoris causa:
 - informacja o ukończeniu się Komisji,
 - wniosek w sprawie powołania promotora i recenzentów w przewodzie o nadanie tytułu doktora honoris causa.
2. Powołanie przedstawicieli Rady Wydziału Zarządzania do Międzywydziałowego Zespołu ds. Projektu Kierunku Studiów Ekonomicznych: Stosunki Międzynarodowe.
3. Informacja o planowanej wizytacji Państwowej Komisji Akredytacyjnej kierunku: Zarządzanie i Marketing.
4. Informacja o etapach i procedurze wyborów do zespołów Komitetu Badań Naukowych.
5. Sprawozdanie z przebiegu publicznej dyskusji nad rozprawą doktorską mgr Izabeli Sztangret; promotor: prof. zw. dr hab. Leszek Żabiński.
6. Sprawozdanie z przebiegu publicznej dyskusji nad rozprawą doktorską mgr Grażyny Koniorczyk; promotor: prof. AE dr hab. Teresa Zabińska.
7. Sprawozdanie z przebiegu publicznej dyskusji nad rozprawą doktorską mgr Agnieszki Lenartowicz-Łysik; promotor: prof. zw. dr hab. Leszek Żabiński.
8. Powołanie recenzentów i Wydziałowej Komisji ds. Wybranych Czynności Przewodu Doktorskiego mgr Ewy Szczepankiewicz *Doskonalenie strategii zarządzania zasobami ludzkimi w małych i średnich firmach*; promotor: prof. dr hab. Janusz Strużyna.
9. Zaopiniowanie wniosków w sprawie uruchomienia specjalności: logistyka i zarządzanie zasobami ludzkimi na studiach zaocznych.
10. Zaopiniowanie wniosku w sprawie uruchomienia nowej specjalności na kierunku: Zarządzanie i Marketing – International Business.
11. Otwarcie przewodu doktorskiego mgr. Tomasza Błaszczyka; proponowany promotor: prof. dr hab. Tadeusz Trzaskalik.
12. Otwarcie przewodu doktorskiego mgr. Michała Kuci; proponowany promotor: prof. AE dr hab. Kornelia Karcz.
13. Zaopiniowanie wniosku w sprawie utworzenia trzech zakładów oraz powołanie kierowników tych zakładów w Katedrze Informatyki.
14. Zaopiniowanie wniosku w sprawie zatrudnienia mgr Alicji Ganczarek w ramach umowy zlecenia.
15. Ogłoszenie konkursu na stanowisko adiunkta w Katedrze Polityki Rynkowej i Zarządzania Marketingowego.
16. Ogłoszenie konkursu na stanowiska adiunkta w Katedrze Badań Rynkowych i Marketingowych.
17. Zaopiniowanie wniosku w sprawie przyznania stypendium naukowego.
18. Informacja o nadaniu tytułu zawodowego magistra i licencjata.

RADA WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA

22 stycznia 2004 r. Rada Wydziału Zarządzania zebrała się na posiedzeniu, którego porządek był następujący:

1. Sprawozdanie Wydziałowej Komisji Konkursowej w sprawie powołania prof. dr. hab. Tadeusza Trzaskalika na stanowisko profesora zwyczajnego w Katedrze Badań Operacyjnych.
2. Sprawozdanie Wydziałowej Komisji w sprawie nadania tytułu naukowego profesora nauk ekonomicznych prof. AE dr. hab. Włodzimierzowi Szkutnikowi.
3. Powołanie Wydziałowej Komisji w sprawie wszczęcia postępowania o nadanie tytułu naukowego profesora nauk ekonomicznych prof. AE dr hab. Krystynie Lisieckiej.
4. Sprawozdanie z przebiegu publicznej dyskusji nad rozprawą doktorską mgr Joanny Pacuły; promotor: prof. AE dr hab. Krystyna Śliwińska.
5. Informacja o przebiegu postępowania w przewodzie doktorskim mgr. Michała Zawiszy.
6. Powołanie recenzentów i Wydziałowej Komisji ds. Wybranych Czynności Przewodu Doktorskiego mgr Joanny Palonki *Kontroling banku komercyjnego wspomagany przez systemy ekspertowe*; promotor: prof. zw. dr hab. Henryk Sroka.
7. Powołanie recenzentów i Wydziałowej Komisji ds. wybranych czynności przewodu doktorskiego mgr. Andrzeja Borcucha *Strategie dywersyfikacji Narodowych Funduszy Inwestycyjnych*; promotor: prof. AE dr hab. Halina Chwistecka-Dudek.
8. Otwarcie przewodu doktorskiego mgr. Olafa Flaka; proponowany promotor: prof. zw. dr hab. Henryk Bieniok.
9. Zaopiniowanie raportu z samooceny kierunku: Zarządzanie i Marketing w związku z planowaną wizytacją Państwowej Komisji Akredytacyjnej.
10. Informacja Przewodniczącego Zespołu Autorskiego Raportu Samooceny o zakończeniu postępowania akredytacyjnego kierunku: Informatyka i Ekonometria.
11. Sprawozdania Wydziałowych Komisji Konkursowych w sprawie zatrudnienia na stanowiska adiunkta w Katedrach:
 - Badań Operacyjnych,
 - Badań Rynkowych i Marketingowych,
 - Polityki Rynkowej i Zarządzania Marketingowego.
12. Sprawozdanie Wydziałowej Komisji Konkursowej w sprawie zatrudnienia na stanowisku asystenta w Katedrze Informatyki.
13. Ogłoszenie konkursu na stanowisko asystenta w Katedrze Statystyki.
14. Zaopiniowanie wniosku w sprawie przedłużenia zatrudnienia na stanowisku asystenta w Katedrze Matematyki.
15. Zaopiniowanie wniosku w sprawie udzielenia urlopu naukowego oraz przyznania stypendium naukowego.
16. Informacja o nadaniu tytułu zawodowego magistra i licencjata.

Rady Wydziałów

RADA WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA

26 lutego 2004 r. Rada Wydziału Zarządzania zebrała się na posiedzeniu, którego porządek był następujący:

1. Przyjęcie porządku posiedzenia.
2. Sprawozdanie z przebiegu publicznej dyskusji nad rozprawą doktorską mgr inż. Sylwii Dyli, promotor: prof. dr hab. Grażyna Gruszczyńska-Malec.
3. Zaopiniowanie wniosków o przyznanie nagród ministra edukacji narodowej i sportu za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe i dydaktyczne.
4. Powołanie recenzentów i Wydziałowej Komisji ds. Wybranych Czynności Przewodu Doktorskiego mgr. Macieja Abrama *Strategia kształtowania produktu turystycznego gminy. Teoria a praktyka planowania*; promotor: prof. AE dr hab. Teresa Żabińska.
5. Powołanie recenzentów i Wydziałowej Komisji ds. Wybranych Czynności Przewodu Doktorskiego mgr. Jacka Czeladko *Znaczenie kwitów depozytowych w finansowaniu rozwoju polskich spółek giełdowych*; promotor: prof. dr hab. Barbara Woźniak-Sobczak.
6. Powołanie recenzentów i Wydziałowej Komisji ds. Wybranych Czynności Przewodu Doktorskiego mgr. Lesława Niemczyka *Koncepcja programu badawczego dyscypliny zarządzania przedsiębiorstwem (na podstawie „Fizjologii przedsiębiorstwa” Józefa M. Bocheńskiego)*; promotor: prof. AE dr hab. Jan Pyka.
7. Powołanie recenzentów i Wydziałowej Komisji ds. Wybranych Czynności Przewodu Doktorskiego mgr. Moniki Odlanickiej-Poczobutt *Logistyka dystrybucji farmaceutyków w handlu hurtowym*; promotor: prof. dr hab. Danuta Kempny.
8. Powołanie recenzentów i Wydziałowej Komisji ds. Wybranych Czynności Przewodu Doktorskiego mgr. Grzegorza Timofiejczuka *Zastosowanie sieci neuronowych do prognozowania na rynkach finansowych*; promotor: prof. AE dr hab. Piotr Chrzan.
9. Powołanie Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej ds. Naboru na Studia Dienne.
10. Zaopiniowanie listy pytań ogólnoeconomicznych na egzamin magisterski na kierunkach: Zarządzanie i Marketing oraz Informatyka i Ekonometria.
11. Sprawozdania Wydziałowych Komisji Konkursowych w sprawie zatrudnienia na stanowisko asystenta w:
 - Katedrze Statystyki,
 - Katedrze Informatyki.
12. Zaopiniowanie wniosku w sprawie przedłużenia zatrudnienia na stanowisku asystenta w:
 - Katedrze Przedsiębiorczości,
 - Katedrze Statystyki.
13. Zaopiniowanie wniosku w sprawie zatrudnienia w ramach umowy zlecenia w Katedrze Zarządzania Przedsiębiorstwem.
14. Zaopiniowanie wniosku w sprawie przedłużenia wypłacania stypendium naukowego.
15. Informacja o pracach nad planami studiów dziennych na Wydziale Zarządzania.
16. Informacja o przebiegu sesji egzaminacyjnej w semestrze letnim roku akademickim 2002/2003.
17. Informacja o nadaniu tytułu zawodowego magistra i licencjata.

A.S.

Habilitacje

Dr hab. **Andrzej Piosik**

Temat rozprawy habilitacyjnej: *Budżetowanie i kontrola budżetowa w warunkach kosztów działań.*

Dr hab. **Mirosława Capiga**

Temat rozprawy habilitacyjnej: *Ocena działalności placówki operacyjnej banku. Dylematy metodologiczne i praktyczne.*

M.K.

Doktoraty

Wydział Ekonomii

Dr Monika Strojeczka-Geovorgyan: *Strategia finansowa jako instrument wdrażania strategii rozwoju miasta*. Promotor: prof. AE dr hab. Florian Kuźnik.

Dr Juliusz Kieś: *Mobilność i dwuzawodowość jako czynniki zmian zatrudnienia ludności wiejskiej w rolnictwie Ziemi Raciborskiej*. Promotor: prof. dr hab. Krystian Heffner.

Dr Marek Palowski: *Dostosowywanie rachunku kosztów standardowych do potrzeb zarządzania współczesnym koncernem międzynarodowym*. Promotor: prof. AE dr hab. Maria Smejda.

Dr Ireneusz Machoń: *Skuteczność windykacji należności bankowych od gospodarstw domowych*. Promotor: prof. AE dr hab. Romuald Hanisz.

Dr Małgorzata Fronczek: *Analiza wpływu liberalizacji w ramach WTO na sytuację w polskim handlu zagranicznym*. Promotor: prof. AE dr hab. Krzysztof Szaflarski.

Dr Joanna Sepiolo: *Turystyka jako czynnik aktywizacji powiatu Sandomierskiego*. Promotor: prof. dr hab. Antoni Jarosz.

Dr Witold Gradoń: *Rola skarbowych papierów wartościowych w finansowaniu deficytu budżetowego w Polsce*. Promotor: prof. AE dr hab. Teresa Famulska.

Wydział Zarządzania

Dr Izabela Sztangret: *Strategie promocji produktów komputerowych na rynku polskim (na tle rozwoju strategii marketingowych producentów krajowych)*. Promotor: prof. zw. dr hab. Leszek Zabiński.

Dr Grażyna Koniorczyk: *Komunikacja marketingowa w przedsiębiorstwach usług telekomunikacyjnych*. Promotor: prof. AE dr hab. Teresa Żabińska.

Dr Agnieszka Lenartowicz-Łysik: *Globalizacja a marketingowe strategie konkurencji w sektorze pasażerskich przewozów lotniczych*. Promotor: prof. zw. dr hab. Leszek Zabiński.

Dr Joanna Pacuła: *Strategie marketingowe banków wobec małych i średnich przedsiębiorstw*. Promotor: prof. AE dr hab. Krystyna Śliwińska.

Dr inż. Sylwia Dyla: *Dylematy etyczne menedżera w organizacjach handlowych. Identyfikacja i modele ich rozwiązywania*. Promotor: prof. dr hab. Grażyna Gruszczyńska-Malec.

M.K.

Zarządzenia Rektora

Z 1 października 2003 r. w sprawie sposobu organizacji krajowych studenckich praktyk zawodowych.

Z 19 listopada 2003 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji udzielania zamówień publicznych”.

Z 9 grudnia 2003 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Opracowania Studium Wykonalności Projektu: *Regionalne Akademickie Centrum Informacji Ekonomicznej w Katowicach*.

Z 31 grudnia 2003 r. w sprawie zmiany struktury organizacyjnej Wydziału Zarządzania.

Z 30 stycznia 2004 r. wprowadzające „Instrukcję sporządzania, kontroli, obiegu i przechowywania dokumentów finansowo-księgowych”.

Z 4 lutego 2004 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji przeprowadzania oceny ryzyka zawodowego” i powołania Zespołu ds. Oceny Ryzyka Zawodowego.

Z 12 lutego 2004 r. w sprawie określenia zadań i struktury organizacyjnej Bielskiego Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego (zmieniające niektóre postanowienia zarządzenia z 2 września 2002 r.).

Z 12 lutego 2004 r. w sprawie wprowadzenia zmian w strukturze organizacyjnej, tj. w sprawie utworzenia międzywydziałowej jednostki organizacyjnej pod nazwą Akademia Ekonomiczna im. K. Adamieckiego w Katowicach ROND oraz ustalenia jej struktury organizacyjnej i zadań.

Z 16 lutego 2004 r. w sprawie zasad używania własnych samochodów osobowych do celów służbowych w Akademii Ekonomicznej im. K. Adamieckiego w Katowicach (zmieniające zarządzenie z 24 maja 2002 r.).

Z 5 marca 2004 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Dostosowania Uregulowań Wewnętrznych Akademii do zmian przepisów z zakresu zamówień publicznych.

I.S.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich

29-31 stycznia 2004 r. odbyło się w Katowicach posiedzenie Prezydium oraz Zgromadzenia Plenarnego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Gospodarzem posiedzenia był prof. **Tadeusz Wilczok**, rektor Śląskiej Akademii Medycznej. W obradach Zgromadzenia brali ponadto udział zaproszeni goście: prof. **Danuta Hübner** – Minister ds. Europejskich, dr **Krystyna Łybacka** – Minister Edukacji Narodowej i Sportu, prof. **Tadeusz Szulc** oraz dr hab. **Ewa Freyberg** – Podsekretarze Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu, prof. **Edmund Wittbrodt** – senator RP, prof. **Andrzej Jamiołkowski** – Przewodniczący Państwowej Komisji Akredytacyjnej, prof. **Jerzy Błazejowski** – Przewodniczący Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, **Augustyn Kubik** – Główny Inspektor Audytu Wewnętrznego w Ministerstwie Finansów, **Lechosław Jarzębski** – Wojewoda Śląski, **Piotr Uszok** – Prezydent Miasta Katowice, **Sergiusz Karpiński** – Wicemarszałek Województwa Śląskiego oraz przedstawiciele Samorządu Studentów RP.

Zgromadzenie Plenarne przyjęło następujące dokumenty:

1. Uchwałę w sprawie powołania Zespołu Bolońskiego KRASP, w której Zgromadzenie Plenarne przekształciło działającą dotychczas Komisję Akredytacyjną KRASP w Komisję Akredytacyjną – Zespół Boloński KRASP.
2. Uchwałę w sprawie Traktatu Konstytucyjnego Unii Europejskiej.
3. Uchwałę w sprawie prac nad ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym.
4. Uchwałę w sprawie polityki edukacyjnej w Polsce, w której KRASP zaapelowała do ministra edukacji narodowej i sportu o powołanie Rady Edukacji Narodowej jako organu doradczego, który obejmie swymi zadaniami cały obszar szkolnictwa: od podstawowego po wyższe i stworzy wizję rozwoju systemu edukacji na najbliższe 15-20 lat.

5. Uchwałę w sprawie konieczności nowelizacji ustaw o podatku dochodowym od osób prawnych oraz od osób fizycznych.
6. Uchwałę w sprawie finansowania kształcenia kadry naukowej.
7. Uchwałę w sprawie powołania do życia Tymczasowej Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Niepaństwowych.
8. Uchwałę w sprawie nadawania tytułu zawodowego „inżynier”.

Przewodniczący prezydenckiego zespołu ds. opracowania projektu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – prof. **Jerzy Woźnicki** poinformował Zgromadzenie Plenarne KRASP o zakończeniu prac zespołu i przekazaniu jej wyników do Kancelarii Prezydenta RP.

Przewodniczący KRASP, prof. **Franciszek Ziejka**, poinformował członków Konferencji o otrzymanej odpowiedzi na złożoną do Rzecznika Praw Obywatelskich skargę, dotyczącą zbadania konstytucyjności Rozporządzenia w sprawie warunków, jakie powinna spełniać uczelnia, aby otworzyć i prowadzić kierunek studiów oraz nazw kierunków studiów (w części dotyczącej sposobu wyznaczania minimum kadrowego w uczelniach państwowych). RPO nie skieruje sprawy do Trybunału Konstytucyjnego, podając w uzasadnieniu, że zgodnie z wyjaśnieniami Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu nowa ustawa o szkolnictwie wyższym rozwiąże problem będący przedmiotem skargi. Przewodniczący KRASP zapowiedział również, że jednym z tematów następnego posiedzenia Zgromadzenia Plenarnego będą patologie występujące w środowisku akademickim, m.in.: plagiaty, oszustwa egzaminacyjne, narkomania i działalność sekt.

Marzena Kolczyk

Regionalna Konferencja Rektorów Uczelni Akademickich

Regionalna Konferencja Rektorów Uczelni Akademickich obradowała kolejno na dwóch posiedzeniach: 22 grudnia 2003 roku w Zespole Pałacowo-Parkowym Akademii w Młoszewej oraz 25 lutego

2004 roku w Śląskiej Akademii Medycznej. Pierwsze posiedzenie Regionalnej Konferencji Rektorów, którego gospodarzem była nasza Uczelnia, miało charakter świąteczny oraz poświęcone było sprawom organizacji Zgromadzenia Plenarnego KRASP. Drugie posiedzenie dotyczyło skutecznego wykonania zamierzeń wynikających z jednego z głównych obszarów „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013”. Obszar ten dotyczy „zwiększenia wykorzystania potencjału badawczo-rozwojowego regionu” na rzecz wzrostu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki. Menedżer projektu RIS-Silesia, **Luk Palmén**, przedstawił podczas posiedzenia założenia regionalnego programu rozwoju technologii oraz programu INNO-START, wspierającego nowo powstające firmy innowacyjne, a także zaproponował możliwości współpracy w celu ich realizacji.

Marzena Kolczyk

Kalendarium

Tytuł konferencji	Organizator konferencji	Przewodniczący komitetu organizacyjnego	Miejsce i termin
<i>Metody Matematyczne, Statystyczne i Informatyczne w Finansach i Ubezpieczeniach</i>	Katedra Matematyki Stosowanej Instytut Ekonometrii i Informatyki – Politechnika Częstochowska	Prof. Piotr Chrzan	Ustroń III/V 2004
<i>40 konferencja Statystyków, Ekonometryków i Matematyków Polski Południowej „SEMP”</i>	Katedra Ekonometrii	Prof. Andrzej S. Barczak	Beskidy 27-29 IV 2004
<i>V Forum Rozwoju Lokalnego i Regionalnego</i>	Katedra Badań Strategicznych i Regionalnych Górnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości im. K. Goduli w Chorzowie	Prof. Andrzej Klasik	Katowice V 2004
<i>Kapitał społeczny</i>	Katedra Polityki Społecznej i Gospodarczej Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej	Prof. dr hab. Lucyna Frąckiewicz	Ustronie Wlkp. 26-28 V 2004
<i>I Forum Uczelniane „Konsument – Przedsiębiorstwo – Przestrzeń”</i>	Centrum Badań i Ekspertyz		Katowice 03-04 VI 2004
<i>Gospodarka i polityka społeczna w przestrzeni małych miast</i>	Katedra Gospodarki Przestrzennej AE Katedra Zagospodarowania Środowiska i Polityki Przestrzennej UŁ	Prof. Krystian Heffner	Katowice 24-25 VI 2004
<i>Wkład Oskara Langego w rozwój ekonomii XX wieku. W setną rocznicę urodzin uczonego (1904-1965)</i>	Katedra Ekonomii	Prof. Grażyna Musiał	Wisła 15-16 VI 2004
<i>Public Relations w teorii i praktyce</i>	Katedra Nauk Humanistycznych Polskie Stowarzyszenie Public Relations – Oddział Śląsk	Prof. Henryk Przybylski	Ustroń IX 2004
<i>Kierunki rozwoju logistyki w Polsce w świetle tendencji światowych</i>	Katedra Logistyki Ekonomicznej	Prof. Marian Sołtysik	Katowice 22-24 IX 2004
<i>Systemy gospodarcze i ich ewolucja. Systemy gospodarcze krajów Europy Środkowowschodniej</i>	Katedra Ekonomii, Zakład Systemów Gospodarczych	Prof. Stanisław Swadźba	Wisła 23-25 IX 2004
<i>IX Forum Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw</i>	Katedra Badań Strategicznych i Regionalnych Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach	Prof. Andrzej Klasik	Katowice X 2004
<i>Procesy internacjonalizacji we współczesnej gospodarce światowej</i>	Katedra Międzynarodowych Stosunków Ekonomicznych	Prof. Tadeusz Sporek	Katowice X 2004
<i>Nowoczesność przemysłu i usług – teoria i praktyka</i>	Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa Oddział w Katowicach	Prof. Jan Pyka	Wisła/Ustroń X 2004
<i>Systemy wspomaganie organizacji SWO'2004</i>	Katedra Informatyki	Prof. Henryk Sroka	Ustroń X 2004
<i>Metoda reprezentacyjna w badaniach ekonomiczno- społecznych</i>	Katedra Statystyki Katedra Metod Statystycznych UŁ	Prof. Janusz Wywiół	Złoty Potok k/Częstochowy 11-12 X 2004
<i>Metody i Zastosowania Badań Operacyjnych</i>	Katedra Badań Operacyjnych	Prof. Tadeusz Trzaskalik	Ustroń 17-19 X 2004
<i>Finanse w dobie integracji Unii Europejskiej</i>	Katedra Finansów Biuro Programów i Współpracy Międzynarodowej	Prof. Krystyna Znaniecka	Ustroń 18-19 X 2004
<i>Transport Polski w europejskiej przestrzeni gospodarczej</i>	Katedra Transportu Komisja Transportu Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach	Prof. Maria Michałowska	Katowice 16-17 XI 2004

Święto Akademii

Senat Uczelni uchwałą z 18 grudnia 2003 roku ustanowił Święto Akademii Ekonomicznej. Święto będzie obchodzone w rocznicę inauguracji pierwszych zajęć Wyższego Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych, które odbyły się 11 stycznia 1937 roku.

W tym roku po raz pierwszy mieliśmy okazję uczcić to święto w murach naszej Alma Mater. W ramach obchodów odbyła się podniosła uroczystość promocji doktorskich i habilitacyjnych. Na obydwu wydziałach wypromowano łącznie 80 doktorów nauk ekonomicznych oraz 9 doktorów habilitowanych. Uroczystość promocji doktorskich i habilitacyjnych wpisze się na stałe w scenariusz Święta Akademii Ekonomicznej. Młodzi naukowcy po raz pierwszy założyli w tym dniu tożę i otrzymali z rąk promotora dyplom doktorski. W imieniu promowanych głos zabrała dr hab. inż. Celina M. Olszak, dziękując władzom uczelni za tworzenie możliwości do rozwoju naukowego, a najbliższym za cierpliwość, wyrozumiałość i pierwsze recenzje napisanych prac. Promocje doktorskie i habilitacyjne połączone były z inauguracją odnowionej i zmodernizowanej Auli Maior w budynku A.

Marzena Kolczyk

Habilitacje w latach 2001-2003

Dr hab. Celina Maria Olszak

Zarys metodologii multimedialnych systemów wspomaganie decyzji w zarządzaniu

Dr hab. Zofia Janina Mielecka-Kubień

Ilościowe aspekty badania problemów alkoholowych w Polsce

Dr hab. Teresa Łucja Kraśnicka

Koncepcja rozwoju przedsiębiorczości ekonomicznej i pozaekonomicznej

Dr hab. Anna Kostur

Koncepcja i analiza modelu sprawozdawczego rachunkowości

Dr hab. Andrzej Rączaszek

Społeczno-demograficzne zróżnicowanie obszarów przygranicznych w Polsce
Odnawialne źródła energii jako alternatywne substytuty konwencjonalnych surowców energetycznych (aspekty ekonomiczno-ekologiczne)

Dr hab. Robert Tomanek

Konkurencyjność transportu miejskiego

Dr hab. Andrzej Piosik

Budżetowanie i kontrola budżetowa w warunkach rachunku kosztów działań

Dr hab. Agata Zagórowska

Rynek pracy a zmiany demograficzne dawnych województw makroregionu południowego. Dynamika, struktura, aspekty przestrzenne i prognoza

Doktoraty w latach 2001-2003

Dr Andrzej Sowa	Zarządzanie płynnością gotówkową na poszczególnych szczeblach organizacyjnych banku uniwersalnego	
Dr Rafał Rębilas	Bank na rynku dłużnych papierów wartościowych w aspekcie przeobrażeń w systemie finansowym	
Dr Janusz Cichy	Zarządzanie wierzytelnościami podmiotów gospodarczych przez sektor usług finansowych w Polsce	
Dr Eugeniusz Mizerski	Oddziaływanie władzy publicznej na finanse sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Unii Europejskiej i w Polsce	
Dr Maciej Baranowski	Globalizacja polskiego rynku kapitałowego	
Dr Tomasz Ramian	Inwestycje rzeczowe w formułowaniu i realizacji strategii rozwoju przedsiębiorstw	
Dr Rafał Ziarkowski	Wykorzystanie koncepcji opcji rzeczowych w formułowaniu projektów inwestycyjnych i kształtowaniu ich finansowej efektywności	
Dr Elmar Alexander Voigt	Uwarunkowania zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy (na przykładzie menedżerów w Niemczech)	
Dr Rafał Ptaś	Wpływ międzynarodowych regulacji rachunkowości na rachunek zysków i strat banku komercyjnego w Polsce	
Dr Dariusz Michalski	Sytuacja finansowa przedsiębiorstwa dystrybucji i handlu energią elektryczną w warunkach rozwijającego się rynku dostaw energii w Polsce	
Dr Andrzej Krowiak	Polski przemysł cukrowniczy – analiza i ocena przekształceń w latach 1990-1998	
Dr Wojciech Adamczyk	Wpływ harmonizacji polskich przepisów dotyczących podatku VAT z przepisami Unii Europejskiej na kształtowanie się dochodów budżetu państwa w Polsce	
Dr Sebastian Musioł	Kategoria własności w ujęciu katolickiej nauki społecznej	
Dr Ireneusz Drabik	Współczesne formy współpracy gospodarczej Polski z otoczeniem regionalnym i globalnym	
Dr Krzysztof Pogoda	Uwarunkowania polityki transportowej w zakresie przewozów pasażerskich na obszarze zurbanizowanym	
Dr Juliusz Kieś	Mobilność i dwufazowość jako czynniki zmian zatrudnienia ludności wiejskiej w rolnictwie Ziemi Raciborskiej	
Dr Wojciech Nagel	Reforma ubezpieczeń społecznych w Polsce (na przykładzie systemu repartycyjnego oraz modelowego rozwiązania w formie pracowniczego funduszu emerytalnego)	
Dr Krystyna Mitreğa-Niestrój	Skutki liberalizacji przepływów kapitałowych dla systemów finansowych wybranych krajów Azji Południowo-Wschodniej	
Dr Maria Gorczyńska	Ubezpieczenie gospodarcze jako forma zabezpieczenia przed wystąpieniem ryzyka w przedsiębiorstwie	
Dr Jolanta Gałuszka	Ekonomiczny aspekt podatku dochodowego w świetle procesu akcesyjnego z Unią Europejską	
Dr Bożena Frączek	Wpływ operacji walutowych na wynik finansowy banku komercyjnego	
Dr Ewa Chorowska-Kasperlik	Metody oceny ryzyka upadłości małych i średnich przedsiębiorstw	
Dr Anna Skórska	Młodzież na rynki pracy Polski i Unii Europejskiej	
Dr Marta Kardyś	Wykorzystanie kapitału obcego w aspekcie optymalizacji struktury kapitału przedsiębiorstwa	
Dr Grażyna Witoszek	Efektywność inwestycji proekologicznych w realizacji strategii rozwoju przedsiębiorstwa – producenta energii elektrycznej	
Dr Jolanta Wartini-Twardowska	Model oceny rentowności kapitału i jego zastosowanie w kształtowaniu wartości wielopoziomowej grupy kapitałowej	
Dr Lucyna Poniatowska	Rezerwy jako instrument realizacji polityki bilansowej przedsiębiorstwa	
Dr Jadwiga Pawłowska	Planowanie i analiza rentowności sprzedaży produktów mleczarskich	
Dr Dominika Bochańczyk-Kupka	Wpływ integracji europejskiej na międzynarodową konkurencyjność gospodarki kraju (np. Irlandii, Grecji, Hiszpanii i Portugalii)	
Dr Helena Przybyła	Filozoficzne źródła ekonomii klasycznej	
Dr Renata Pęciak	Liberalizm ekonomiczny w teorii Jeana-Baptiste'ego Saja	
Dr Marzena Wysińska-Gajek	Uwarunkowania przystąpienia Polski do Unii Europejskiej	
Dr Małgorzata Dziembała	Integracja europejska a konkurencyjność polskich regionów	
Dr Aleksandra Jeż-Pawlak	Dostępność komunikacyjna górskich ośrodków turystycznych z aglomeracji katowickiej	
Dr Teresa Gądek-Hawlena	Determinanty rozwoju podaży usług pocztowych w Polsce	
Dr Katarzyna Szczepańska-Woszczyna	Absolwenci wyższych uczelni ekonomicznych na rynku pracy w województwie śląskim (marketingowa analiza segmentacyjna)	
Dr Mira Bielanowicz-Lisiecka	Wczesna rehabilitacja lecznicza w systemie prewencji rentowej ZUS	
Dr Mariola Bartusek	Spójnie-ekonomiczne przesłanki rozwoju opieki paliatywnej	

Dr Monika Strojcka-Gevorgyan	Strategia finansowa jako instrument wdrażania strategii rozwoju miasta	
Dr Anna Kuzior	Leasing jako źródło pozyskiwania kapitału i jego finansowo-ekonomiczne konsekwencje	
Dr Katarzyna Rubel	Idea wzajemności w świetle ewolucji ubezpieczeń społecznych w Europie	
Dr Jolanta Kubicka	Poziom życia ludności wybranych krajów w procesie integracji europejskiej – studium porównawcze	
Dr Marzena Czarnecka-Glinka	Reprezentatywność partnerów społecznych w układach zbiorowych pracy i porozumieniach zbiorowych	
Dr Marcin Hyski	Uwarunkowania i możliwości rozwoju rynku ubezpieczeń dla rolnictwa. Analiza porównawcza Polska-Francja	
Dr Grzegorz Maciejewski	Zamożność gospodarstw domowych – determinanty, mierniki	
Dr Andrzej Sołtysik	Systemy informatyczne z bazą wiedzy w procesach doboru pracowników	
Dr Piotr Kordel	Zaufanie w tworzeniu strategii organizacji	
Dr Wojciech Dyduch	Kapitał społeczny organizacji a przedsiębiorczość	
Dr Grzegorz Filipczyk	Zastosowanie metod pozyskiwania wiedzy z danych semistrukturalnych w systemach informatycznych zarządzania	
Dr Jacek Chudzik	Łączenie kapitału jako forma podnoszenia wartości przedsiębiorstwa	
Dr Wojciech Czakon	Efektywność łańcucha wartości w przedsiębiorstwach wybranych sektorów	
Dr Adam Sojda	Quasi-klasyczne algorytmy poszukiwania rozwiązania NP. – zupełnych problemów ekonomicznych	
Dr Maciej Nowak	Wielokryterialne wspomaganie sterowania procesem produkcyjnym z wykorzystaniem dominacji stochastycznych	
Dr Michał Żemła	Strategie kształtowania produktu turystycznego regionów górskich	
Dr inż. Arkadiusz Szmal	Determinanty rozwoju przedsiębiorstw powstałych w wyniku restrukturyzacji tradycyjnych sektorów polskiego przemysłu	
Dr Michał Czuba	Strategie produktu bankowego banków – liderów rynkowych dla klientów detalicznych	
Dr Mirosława Malinowska	Komunikacja marketingowa w przedsiębiorstwie (podejście systemowe)	
Dr Barbara Kucharska	Proces integracji przedsiębiorstw handlowych w Polsce (lata 1989-2010)	
Dr Beata Kolny	Zachowania konsumentów w czasie wolnym – uwarunkowania, prawidłowości	
Dr Anna Wziętek-Staško	Koncepcja systemu motywowania do pracy w przedsiębiorstwie	
Dr Barbara Filipczyk	Zastosowanie metod analizy tekstu w procesie tworzenia baz wiedzy inteligentnych systemów informatycznych zarządzania	
Dr Ewa Stawiarska	Kształtowanie łańcuchów dostaw w przemyśle samochodowym	
Dr Beata Skowron-Grabowska	Wybór między wytwarzaniem a zakupem w procesie zaopatrzenia przedsiębiorstw budowlano-montażowych	
Dr Alicja Wolny	Metody statystycznej analizy poziomu rezerwy szkodowej w zakładzie ubezpieczeń	
Dr Agnieszka Przybylska	Modelowanie sytuacji konfliktowych w aspekcie zastosowania w zarządzaniu i finansach	
Dr Adrianna Mastalerz-Kodzis	Fraktalna analiza finansowych szeregów czasowych	
Dr inż. Ewa Pośpiech	Zastosowanie systemu informatycznego do ilościowych analiz rozwoju gospodarczego w Polsce w warunkach integracji europejskiej	
Dr Ewa Michalska	Wspomaganie decyzji inwestycyjnych metodami teorii odnowy i niezawodności	
Dr Barbara Glensk	Wykorzystanie współczynnika beta w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych	
Dr Renata Dudzińska	Zastosowanie metod optymalizacyjnych w wyborze strategii inwestycyjnej	
Dr Grażyna Koniorczyk	Komunikacja marketingowa w przedsiębiorstwach usług telekomunikacyjnych	
Dr Izabella Steinerowska-Streb	Franchising jako metoda rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce	
Dr Ewelina Stolarczyk	Zachowania konsumentów a proces integracji europejskiej – uwarunkowania, prawidłowości	
Dr Aleksandra Nizielska	Strategie marketingowe korporacji transnarodowych na polskim rynku	
Dr Aleksandra Burgiel	Naśladownictwo w zachowaniach konsumentów polskich	
Dr Mieczysława Solińska	Ocena ekonomicznej efektywności wykorzystania energii odnawialnej z uwzględnieniem efektu ekologicznego	
Dr Izabela Sztangret	Strategie promocji produktów komputerowych na rynku polskim (na tle rozwoju strategii marketingowych producentów krajowych)	
Dr Katarzyna Rupik	Rozwój orientacji strategicznych krajowych producentów odzieży i jego uwarunkowania	
Dr Agnieszka Lenartowicz-Lysik	Globalizacja a marketingowe strategie konkurencji w sektorze pasażerskich przewozów lotniczych	
Dr Małgorzata Kieźel	Polityka promocji produktów bankowych na rynku nabywców indywidualnych	

Pierwszy w Polsce zjazd studentów *ERASMUSA*

23-25 stycznia 2004 roku w Szczyrku odbył się „Pierwszy ogólnopolski zjazd zagranicznych studentów Erasmusa”, który zorganizowała Akademia Ekonomiczna w Katowicach przy współdziałaniu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, pełniącej w Polsce rolę Narodowej Agencji Programu Socrates.

120 studentów, pochodzących z wszystkich krajów Unii Europejskiej, studiujących aktualnie w naszym kraju w ramach programu Socrates-Erasmus zjechało do Szczyrku, aby po raz pierwszy w historii funkcjonowania Erasmusa w Polsce spotkać się w tak szerokim gronie oraz zainaugurować „Europejski Rok Edukacji poprzez Sport”, którym został ogłoszony decyzją Parlamentu Europejskiego 2004 rok. W programie spotkania – poza zajęciami sportowymi – przewidziano również zajęcia warsztatowe poświęcone głównie aspektom kulturowym. Zjazd był także okazją do podzielenia się wrażeniami z pobytu w Polsce.

Zawody sportowe rozegrano na basenie, w sali gimnastycznej oraz – jako że zimowa aura doskonale sprzyjała narciarzom – na jednym z be-

skidzkich stoków. „Staraliśmy się dobrać dyscypliny tak, by każdy z przyjeżdżających studentów mógł znaleźć coś, w czym chętnie weźmie udział” – powiedziała „AE Forum” Edyta Lachowicz z Biura Programów i Współpracy Międzynarodowej, koordynatorka projektu. W slalomie narciarskim najlepsi okazali się: Celine Pöpper wśród kobiet oraz Moritz Schneider wśród mężczyzn. Turniej siatkówki zdominowała reprezentacja Niemiec, a w pływaniu triumfowali w grupie kobiet Uta Koslik i w grupie mężczyzn Eduardo Planelles Perez. Pamiątkowe medale i nagrody wręczyli dr Witold Sienkiewicz, dyrektor Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, oraz rektor, prof. Florian Kuźnik.

Wielu studentom odwiedzającym Szczyrk wielką radość sprawiało samo przebywanie na śniegu i możliwość spróbowania jazdy na nartach lub snowboardzie. Z myślą o nich zorganizowano w ostatnim dniu spotkania miniszki narciarskie. Szczególnie dla mieszkańców południa Europy stanowiło to nie lada atrakcję. Pewien student z Portugalii w Polsce po raz pierwszy w życiu zobaczył śnieg. Niejednokrotnie

dało się słyszeć głosy, iż wręcz nieprawdopodobne wydaje się, że mogą być na świecie miejsca, w których jest tak przejmująco zimno. Niemniej jednak spontaniczna i radosna międzynarodowa bitwa na śnieżki zawiązką wynagrodziła wszystkim zmarzluchom niedogodności wynikające ze zmiany klimatu.

Podczas części warsztatowej uczestnicy rozmawiali o stereotypach i różnicach kulturowych pomiędzy krajami jednoczącej się Europy. Przykładowo, podczas jednej z sesji studenci prezentowali różnego rodzaju gesty, powszechnie rozumiane w ich krajach. Niejednokrotnie okazywało się, iż dla wielu ich kolegów i koleżanek – nawet z sąsiadujących państw – były one niezrozumiałe lub wyrażały coś zupełnie innego. Organizatorzy zapytali także o wizerunek Polski w oczach studenta zagranicznego. Oczywiście wśród pojedynczych polskich słów, jakie wtedy się pojawiały, występowały: „bigos”, „maluch” czy „ziemniaki”, ale przede wszystkim podkreślano gościnność

Polaków oraz różnorodność polskiego krajobrazu. Wielu gości przyznało, iż wybierając się do Polski miało bardzo niewielką wiedzę na temat naszego kraju, jednak wszyscy byli mile zaskoczeni tym, co tu zastali.

Zapytana o to, skąd wziął się pomysł zorganizowania takiego spotkania Edyta Lachowicz stwierdziła, że doświadczenie wynikające z codziennych kontaktów ze studentami z zagranicy podpowiada, iż poza zajęciami edukacyjnymi potrzebne są im również imprezy pozwalające na integrację oraz poznanie Polski i polskiej kultury. Stąd w katowickiej Akademii narodził się pomysł zorganizowania zjazdu, który przedstawiono Narodowej Agencji Programu Socrates. Dorota Wilga – przedstawicielka Agencji dopowiedziała: „Akademia Ekonomiczna w Katowicach

od sześciu lat realizuje projekty wymiany studentów z krajami UE. Bardzo dobre wywiązywanie się tej uczelni z realizacji programu Erasmus miało bezpośredni wpływ na powierzenie jej organizacji spotkania studentów w Szczyrku”. Obie panie przyznały, że idea „Europejskiego Roku Edukacji poprzez Sport” jeszcze bardziej zachęciła Akademię i Fundację do zorganizowania tego rodzaju zjazdu.

Studenci zdecydowali się podtrzymywać nawiązane podczas spotkania znajomości. I choć za kilka tygodni stopniowo zaczną opuszczać Polskę, to pomocą w utrzymaniu kontaktu będzie służyło uruchomione po zjeździe internetowe forum studentów Erasmusa w Polsce.

Marcin Baron

Śląska szkoła studiów regionalnych i strategicznych

10 i 11 grudnia 2003 roku odbyła się konferencja stanowiąca przegląd dorobku naukowego śląskiego środowiska regionalistów skupionego wokół osoby profesora Andrzeja Klasika z okazji jubileuszu sześćdziesiątych urodzin profesora. Podczas spotkania dyskutowano również o przyszłości nauk regionalnych w Polsce.

Na zaproszenie organizatorów odpowiedzieli przedstawiciele czołowych ośrodków polskiej regionalistyki: łódzkiego, wrocławskiego, krakowskiego, warszawskiego oraz naukowcy z zaprzyjaźnionego ze śląskimi regionalistami Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie. Obecni byli również pracownicy naukowo-dydaktyczni katowickiej Akademii Ekonomicznej, którzy najsilniej związani są ze ścieżką badań regionalnych i strategicznych realizowanych w Katowicach.

Wprowadzenia do pierwszej części konferencji – poświęconej rozwojowi śląskiej szkoły studiów regionalnych i strategicznych na tle osiągnięć polskich badań regionalnych – dokonał rektor, profesor **Florian Kuźnik**, który jest wieloletnim współpracownikiem jubilata w Katedrze Badań Strategicznych i Regionalnych. W swojej wypowiedzi przedstawił on główne zagadnienia badawcze, nad którymi skupiał się zespół na przestrzeni ostatnich trzydziestu lat. Prześledził także udział profesora **Andrzeja Klasika** w grupach pracujących nad problemami węzłowymi, międzyresortowymi, grantami KBN oraz w licznych projektach o cha-

rakterze badawczym, studialnym i eksperckim. Profesor **Florian Kuźnik** zwrócił także uwagę na liczne publikacje jubilata oraz podkreślił jego ogromne zaangażowanie w budowanie zespołów badawczych oraz działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na Górnym Śląsku.

Podkreślając uroczysty, ale jednocześnie silnie naukowy charakter spotkania, profesor **Ryszard Broszkiewicz** (Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu) podsumował swoje doświadczenia w pracy z profesorem **Andrzem Klasikiem** oraz katowickimi regionalistami. Zwrócił uwagę na interesujący warsztat naukowy, ciekawe podejście do modelowania oraz umiejętne adaptowanie teorii rozwoju lokalnego i regionalnego w badaniach stosowanych. Mówiąc o jubileacie stwierdził, iż jego logika wywodów – od szczegółu do ogółu – była i jest podstawą do śmiałych prezentacji i wystąpień zachęcających do dyskusji. Za ważną cechę profesora uznał konsekwencję w stosowaniu metod naukowych przy jednoczesnym doskonałym dopasowaniu do specyfiki regionu.

O nadzwyczajnej ścieżce rozwoju, jaką obrał jubilat mówiła także profesor **Irena Pietrzyk** (Akademia Ekonomiczna w Krakowie). Podkreślała ona rolę licznych spotkań i konferencji, które stały się stałym elementem współpracy ośrodków krakowskiego i katowickiego. Dodała jednakże, że to upór oraz wyrozumiałość profesora **Andrzeja Klasika** są zarówno skutkiem, jak i przyczyną wielu dobrych doświadczeń z realizacji wspólnych przedsięwzięć. Za bardzo ważny uznała w swojej wypowiedzi fakt, iż środowiska naukowe podnoszą w swoich dyskusjach kwestie decentralizacji, gdyż stanowi ona jedno z kluczowych pojęć w tematach związanych z rozwojem regionalnym.

Dr **Oswald Milerski** (Uniwersytet Techniczny w Ostrawie) podkreślił niespotykaną otwartość śląskich regionalistów na współpracę międzyregionalną, a w szczególności na jej aspekt transgraniczny. Przypomnił realizowany wspólnie projekt „Górny Śląsk i Północne Morawy jako silny region transgraniczny Europy Środkowej” oraz podziękował za włączenie zespołu czeskiego do prac nad grantem KBN „Przedsiębiorczość i konkurencyjność a rozwój

regionalny”. Dr **Oswald Milerski** zwrócił uwagę na fakt angażowania praktyków w realizowane projekty. Stwierdził, że zwyczaj ten, zaszczerpiiony w jego ośrodku przez katowiczian, zdobył duże uznanie w środowiskach samorządowych i biznesowych w regionie ostrawskim.

Przypominając początki współpracy katowicko-łódzkiej, profesor **Aleksandra Jewtuchowicz** (Uniwersytet Łódzki) wróciła pamięcią do czasów, w których wspólnie z profesorem **Florianem Kuźnikiem** współpracowali z profesorem **Jerzym Regulskim** jako jego doktoranci. Pani profesor podkreśliła silny wpływ, jaki wywarł ich promotor na styl prowadzenia badań, a także na charakterystykę pracy regionalistów katowickich i łódzkich. Zwróciła uwagę na rolę konsekwentnej współpracy naukowej skupionej na dobrze zdefiniowanych obszarach problemowych. Jako przykład trafnie dobranego pola współpracy między ośrodkami wymie-

niła badanie i przeobrażanie regionów borykających się z restrukturyzacją tradycyjnych, schyłkowych sektorów gospodarki.

Profesor **Krystian Heffner** w swoim wystąpieniu podsumował współczesne osiągnięcia polskiej regionalistyki, w których znaczący udział miał profesor **Andrzej Klasik** i kierowany przez niego zespół. Wśród nich wymienił:

- aplikację nowoczesnych metod badań regionalnych do praktyki,
- wdrożenie myślenia strategicznego do badań regionalnych,
- dopasowania struktury regionalnej kraju do współczesnych wymagań polityki regionalnej,
- połączenie celów polityki regionalnej z formułowanymi celami polityki lokalnej i sektorowej,
- dostrzeżenie roli czynników społecznych i kulturowych w rozwoju regionu.

Drugą grupę tematów poruszanych podczas konferencji stanowiły zagadnienia związane z przyszłością studiów regionalnych i strategicznych w Polsce. Profesor **Zygmunt Szymła** (Akademia Ekonomiczna w Krakowie) zauważył, że dzięki prawie trzydziestoletniej współpracy polskich ośrodków badań regionalnych zbudowano wiele no-

wych rozwiązań, które przeniosły się na grunt społeczno-gospodarczy regionów w naszym kraju. Jednocześnie podkreślił, że przyszłością reprezentowanej na konferencji dyscypliny naukowej jest kontynuacja wpisywania polskiej regionalistyki w kontekst polityki regionalnej Unii Europejskiej.

Profesor **Jacek Szlachta** (Szkoła Główna Handlowa) w swoich rozważaniach skupił się między innymi na czynnikach generujących popyt na studia i badania regionalne w Polsce. Wśród nich wymienił: integrację z Unią Europejską, procesy umiędzynarodowienia, powstanie samorządów terytorialnych i rozwój samorządności, próby decentralizacji finansów publicznych oraz zmiany wynikające z transformacji systemowej. Ponadto, profesor podkreślił, że w kraju de facto istnieje niewiele szkół naukowych z zakresu regionalistyki. Częściej spotyka się indywidualne osoby tworzące przy różnych okazjach zespoły problemowe. Jak zauważył gość, szkoła śląska potrafiła przewidywać problemy i tematy, które okazywały się trafne, nośne i przyszłościowe.

Profesor **Andrzej Klasik** stwierdził, iż pierwsza dekada XXI wieku jest dużym wyzwaniem dla regionalistyki, ze względu na pojawiające się silne naciski zewnętrzne. Ważny jest zatem udział wszystkich ośrodków w badaniach i generowanie impulsów do rozwoju. Zaznaczył, że wyzwaniem jest wspieranie innowacyjności polskich regionów oraz wzmacnianie kapitału społecznego i zaufania. Zastanawiał się nad tym, jak kreować szkoły naukowe. Jako dużą wartość przedstawił umiejętność budowania zespołów oraz tworzenia takich środowisk, z którymi mimo indywidualnych aspiracji identyfikują się poszczególni badacze. Podkreślił także rolę łączenia przedsiębiorczości z rozwojem regionalnym. Myślenie biznesowe, zdaniem profesora, należy przekładać na regiony. Kadra urzędnicza powinna być doświadczona i rzetelna, a rynek pracy urzędników powinien zostać zracjonalizowany, gdyż nie wykorzystuje się wiedzy absolwentów kształconych w kierunkach związanych z zagadnieniami istotnymi dla funkcjonowania samorządu terytorialnego.

Do myśli tej nawiązała profesor **Elżbieta Lorek**, która postawiła tezę – opierając się na swoich doświadczeniach związanych z zarządzaniem ochroną środowiska – iż w polskich samorządach tworzą się patologiczne zjawiska, kiedy niekompetentne osoby zatrudniane są w urzędach i otrzymują uposażenia znacznie wyższe od tych, które otrzymaliby dobrze wykształceni absolwenci. Dodała, iż niejednokrotnie zjawisko to prowadzi do powstania niegospodarności, a w konsekwencji do postępowań prokuratorskich wobec pozostających w układach gminnych osób.

Temat kształcenia podtrzymał profesor **Zygmunt Szymła** twierdząc, iż kolejnym wyzwaniem polskich regionalistów na przyszłość jest edukacja – w szczególności w ramach kierunku gospodarka przestrzenna. Profesor podkreślał znaczenie tego kierunku zarówno dla zainteresowanych uczelni, jak i instytucji życia publicznego, dla których szkoły te stają się „kuźnią kadr”. W tej kwestii głos zabrała również profesor **Irena Jędrzejczyk**, która ponadto podkreśliła szczególne zasługi dydaktyczne i wychowawcze Jubilat.

Konferencję zakończono przedstawieniem wyników dotychczasowych prac nad realizacją grantu KBN „Przedsiębiorczość i konkurencyjność a rozwój regionalny” realizowanego przez Akademię Ekonomiczną w Katowicach wspólnie z akademiami we Wrocławiu i w Krakowie oraz Uniwersytetem Łódzkim, Górnośląską Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości, Uniwersytetem Technicznym w Ostrawie, Uniwersytetem Paisley i Uniwersytetem Południowego Sztokholmu. Określono także dalsze kroki, jakie należy podjąć w celu kontynuacji prac.

Marcin Baron

Dziękuję Arturowi Ochojskiemu i Piotrowi Gibasowi za pomoc w pracach nad artykułem.

Wizyta prof. Alana J. Stengera

28 listopada-18 grudnia 2003 r. gościem Katedry Logistyki Ekonomicznej naszej Akademii był dr Alan J. Stenger, profesor Pennsylvania State University. Prof. Alan Stenger jest pracownikiem Katedry Systemów Informacyjnych i Zarządzania Łańcuchem Dostaw, funkcjonującej w ramach Smeal College of Business w Uniwersytecie Penn State. Pobyt profesora sponsorowany był przez program wizyt ekspertów w ramach Fundacji Fulbrighta oraz naszą uczelnię.

Prof. Alan J. Stenger jest wybitnym specjalistą w zakresie zarządzania logistycznego oraz zarządzania łańcuchem dostaw. Przez wiele lat był bliskim współpracownikiem i przyjacielem Johna J. Coyle'a, znanego autora klasycznego podręcznika *The Management of Business Logistics*, który doczekał się już siedmiu wydań w West Publishing Company w USA. Podręcznik ten, wydany w 2001 roku w języku polskim pt. *Zarządzanie logistyczne* przez Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, stał się standardem edukacyjnym dla polskiej logistyki.

W trakcie pobytu w Akademii prof. Alan Stenger poprowadził w ramach „ścieżki angielskiej” komputerową grę symulacyjną w zakresie zarządzania

łańcuchem dostaw. Zajęcia cieszyły się dużą popularnością wśród studentów, którzy mogli w praktyczny sposób przetestować skutki swoich decyzji marketingowo-logistycznych, kształtując sprzedaż, zapasy oraz połączenia transportowe dla wyników finansowych firm współpracujących w łańcuchu dostaw.

Zamiarem Katedry Logistyki Ekonomicznej jest dalsza współpraca z profesorem. Jego zajęcia przybiorą cykliczny charakter. Ponadto, planuje się pełniejsze osadzenie programu komputerowego w warunkach europejskich i polskich.

W trakcie swojej wizyty gość wygłosił także wykłady nt. funkcjonowania łańcuchów dostaw w USA dla stu-

dentów III roku Wydziału Zarządzania oraz spotkał się z członkami studenckiego Naukowego Koła Logistyki, działającego przy Katedrze.

Z naukowego punktu widzenia, wizyta zaowocowała uczestnictwem profesora w IV Konferencji Naukowej pt. „Modelowanie procesów i systemów logistycznych”, którą zgodnie z coroczną tradycją zorganizowała w grudniu 2003 r., Katedra Logistyki Uniwersytetu Gdańskiego. W drugim dniu konferencji, 13 grudnia 2003 r. prof. Stenger wziął również udział w II Forum Edukacyjnym Logistyki, które zostało zorganizowane wspólnie przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Katedrę Logistyki UG oraz Katedrę Logistyki Ekonomicznej Akademii Ekonomicznej w Katowicach. Zarówno Forum, jak i Konferencja były ważnymi wydarzeniami dla społeczności akademickiej i praktyków w dziedzinie logistyki.

Do istotnych punktów programu naukowego pobytu prof. Alana Stengera należało także spotkanie z doktorantami Katedry Logistyki Ekonomicznej, którzy mieli doskonałą okazję do przedyskutowania koncepcji i tez swoich prac doktorskich z tym wybitnym specjalistą.

Dr hab. Danuta Kisperska-Moroń

Nie zamykajcie serc

22 stycznia 2004 r. w klubie Scena Gugalander w Katowicach odbyła się impreza charytatywna „Nie Zamykajcie Serc – Obiad dla studenta” pod honorowym patronatem rektora, prof. Floriany Kuźnika, zorganizowana przez Niezależne Zrzeszenie Studentów Akademii Ekonomicznej w Katowicach. Akcja miała na celu pozyskanie funduszy na sfinansowanie zakupu obiadów dla najuboższych studentów uczelni.

Gośćmi honorowymi imprezy byli Prorektor ds. Edukacji prof. Józef Biolik oraz ks. dr Grzegorz Polok. Nasze zaproszenie przyjęli również artyści kabaretów: DNO, NOŁ NEJM, ŁOWCY. B, którzy zgodzili się charytatywnie wystąpić przed studentami. W przerwach pomiędzy występami kabaretów przeprowadzona została licytacja prac artystycznych uzdolnionych studentów naszej uczelni. Wśród licytowanych przedmiotów znalazły się m.in. reproduk-

cje obrazów V. van Gogha, zdjęcia (w tym zdjęcie wykonane w Acapulco ofiarowane przez ks. Grzegorza Poloka), koszulki Parlamentu Studenckiego i NZS-u, a także książka *Malysz: Bogu dziękuję* z autografem Adama Małysza. Uwieńczeniem akcji była impreza w klimacie lat 60., podczas której studenci bawili się do samego rana.

Impreza spotkała się z nieprawdopodobnie dużym zainteresowaniem wśród stu-

dentów, wysoka frekwencja bardzo mile zaskoczyła organizatorów. Całkowity dochód z imprezy w wysokości 2290 zł został przekazany na zakup obiadów dla naszych najbardziej potrzebujących koleżanek i kolegów. (Więcej szczegółów na temat akcji oraz obszerny materiał zdjęciowy zamieszczony jest na stronie www.nzs.ae.katowice.pl).

Przygotowana przez nas akcja miała na celu uwrażliwienie studentów na problemy ludzi z najbliższego otoczenia. W związku z pogarszającą się sytuacją ekonomiczną kraju, rosnącym bezrobociem, wielu studentów znajduje się w bardzo trudnej sytuacji materialnej. Ludzie pochodzący z wielodzietnych rodzin, w których często spotyka się problem bezrobocia wśród rodziców, są w ciężkiej sytuacji. Studia są dla nich nadzieją na uzyskanie w przyszłości dobrej pracy, wyjście z marazmu i biedy. Niestety, droga do spełnienia marzeń jest długa i często wyboista. Podczas studiów zmuszeni są do bardzo wielu wyrzeczeń i często do ciężkiej pracy, bo przywiezione przez nich „kieszonkowe” często znacznie uszczuplające budżet rodzinny, nie wystarcza na życie w dużym mieście. Pokutujący niesłusznie mit o tym, że student poradzi sobie w każdej sytuacji, bo nie ponosi odpowiedzialności za utrzymanie rodziny, a jego dyspozycyjność czasowa pozwoli mu z łatwością podjąć pracę, stał się kanwą społecznego znieczulenia na problem biedy wśród studentów. Dodatkowo, ludzie znajdujący się w ciężkiej sytuacji materialnej mówią o tym bardzo niechętnie, skąd płynie przekonanie, że problem dotyczy niewielu spośród nas. Sytuacja tymczasem wygląda inaczej. Wielu studentów nie stać na podstawowe artykuły żywnościowe, odzież, środki higieniczne, a także na dojazdy do domu.

W październiku 2000 r. ks. **Grzegorz Polok** podczas dyżurów w akademiku zauważył, że niektórzy studenci żyją w trudnych warunkach. Otrzymywana przez nich pomoc socjalna, po zapłaceniu czesnego za akademik i biletu miesięcznego, nie jest w stanie zaspokoić wszystkich potrzeb. Wiąże się to z przymusem dokonywania wyborów na poziomie zaspokajania potrzeb elementarnych.

Duszpasterz postanowił wspierać najuboższych studentów poprzez zorganizowanie akcji „dożywiania” studentów. Raz lub dwa razy w miesiącu zakupywał produkty żywnościowe i podstawowe środki higieniczne, które trafiały w ręce studentów najbardziej potrzebujących, wyznaczonych przez Radę Akademika. Pomoc obejmowała studentów I-III roku, ponieważ pierwsze trzy lata na uczelni są z reguły trudniejsze od pozostałych, a możliwość znalezienia pracy jest niewielka z powodu braku odpowiedniego poziomu wiedzy i ze względu na krótki czas nauki.

Od kwietnia 2003 r. zmieniła się forma pomocy. Zamiast dostaw żywności ksiądz **Polok** wykupuje studentom obiady w uczelnianej stołówce. Zmiana formy jest odpowiedzią na prośby studentów, którzy sami zdecydowali, że wolą zjeść jeden ciepły posiłek dziennie aniżeli dostawać produkty. Na początku pomoc obejmowała 15 osób, które dostawały 15 obiadów miesięcznie, finansowanych przez ludzi dobrej woli. Pośród wielu anonimowych sponsorów znajdują się pracownicy naukowcy Akademii Ekonomicznej w Katowicach, władze uczelni, drobni regionalni przedsiębiorcy związani z uczelnią, absolwenci prowadzący działalność gospodarczą, studencka stołówka Akademii Ekonomicznej MENSA, której właściciel **Stanisław Chumiński** do każdego 10 zakupionych obiadów

dokłada 5 kolejnych. Dziś pomocą objętych jest 20 studentów, którym wydaje się około 300 obiadów miesięcznie (koszt około 1200 zł).

Warto podkreślić, że problemy finansowe studentów nie są obojętne ich kolegom i koleżankom, studiującym na AE. W grudniu 2003 r. w pomoc włączył się Parlament Studencki, który przeznaczył swoje środki na dofinansowanie obiadów w ciągu 2 miesięcy, oraz Niezależne Zrzeszenie Studentów, które zorganizowało akcję charytatywną „Nie Zamykajcie Serc – Obiad dla studenta”.

Problemy finansowe na starcie życia zawodowego są trudne do pokonania, a koszty życia i studiowania rosną. Niewiele mówi się i pisze na ten temat, ale nie oznacza to, że problem nie istnieje. Dlatego konieczność pomocy studentom o najskromniejszych średnich dochodach w gospodarstwie domowym (rzędu 100 zł miesięcznie) jest wciąż aktualna, mimo że studenci sami o nią nie proszą.

Wszystkich zainteresowanych wsparciem inicjatywy pomocy potrzebującym studentom prosimy o przekazywanie datków na konto:

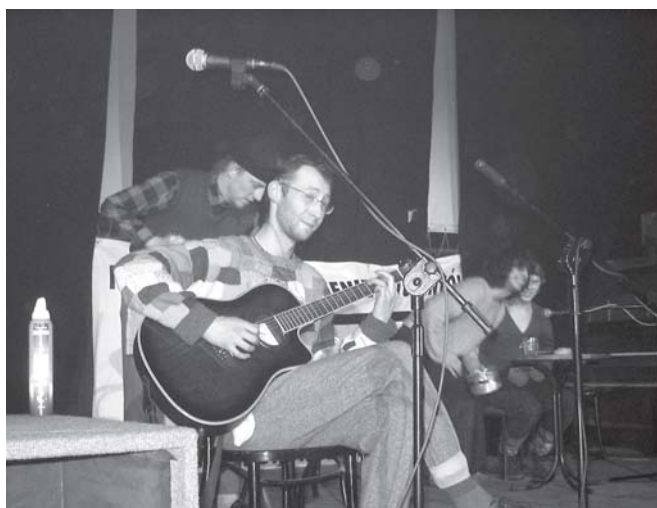
Fortis Bank S.A. Oddz. Katowice

82 1600 1055 0002 3211 5116 0001

Parafia Opatrzności Bożej Katowice,
ul. 1 Maja 52 z adnotacją:

„Na potrzeby DA Zawodzie”

Anna Iwanowicz

Nowoczesne produkty na rynku usług transportowo-spedycyjno-logistycznym

28 listopada 2003 roku w Auli prof. Pawłowskiego odbyła się konferencja naukowa pt. „Nowoczesne produkty rynku usług transportowo-spedycyjno-logistycznych”, zorganizowana przez Katedrę Transportu Akademii Ekonomicznej w Katowicach przy współudziale Komisji Transportu Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach.

Tematyka konferencji dotyczyła innowacyjności w zakresie świadczenia usług przez podmioty rynkowe realizujące transport, spedycję i logistykę. Celem konferencji była prezentacja dorobku teorii i praktyki oraz wymiana doświadczeń i poglądów o nowoczesnych rozwiązaniach na rynku TSL, a także kierunkach i tendencjach rozwojowych w tym sektorze usług.

Konferencja zgromadziła przedstawicieli nauki i praktyki transportu, spedycji i logistyki z kraju i z zagranicy. Uczestnicy konferencji reprezentowali następujące krajowe i zagraniczne ośrodki naukowe: Akademię Ekonomiczną w Krakowie, Szkołę Główną Handlową w Warszawie, Uniwersytety – Gdański, Opolski, Szczeciński i Żyliński, Politechniki – Radomską, Rzeszowską i Śląską, Instytut Transportu Samochodowego w Warszawie, Ośrodek Badań Ekonomiki Transportu w Warszawie. W obradach uczestniczyli też przedstawiciele praktyki gospodarczej między innymi z: Przedsiębiorstwa Spedycji Międzynarodowej C.Hartwig Katowice S.A., Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach, państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej „Poczta Polska”, Przedsiębiorstwa Transportu Kolejowego i Gospodarki Kamieniem S.A. Rybnik, firm – Spedpol Sp. z o.o. i Galassini Transporti. Gościem honorowym konferencji była prof. **Halina Henzel** – Prorektor ds. Nauki AE w Katowicach.

Uczestników konferencji powitała prof. **Maria Michałowska** – Kierownik Katedry Transportu. Obrady konferencji odbywały się w trzech sesjach tematycznych. W pierwszej sesji zaprezentowano następujące wątki tematyczne:

- kierunki rozwoju usług zbiorowego transportu miejskiego,
- wykorzystanie nowoczesnych technologii w sprzedaży usług transportu zbiorowego,
- rozwój sieci wysokiej jakości usług publicznego transportu miejskiego w warunkach deregulacji – obszary hrabstwa West Yorkshire,
- orientacja przedsiębiorstw regionalnego transportu zbiorowego jako czynnik determinujący ich strategię,
- koncepcja nowoczesnych produktów na regionalnym rynku usług transportowych,
- globalne i regionalne determinanty nowoczesności i konkurencyjności transportu publicznego.

Przedmiotem obrad drugiej sesji tematycznej były problemy:

- kształtowanie rozwoju polskiej gospodarki w perspektywie lat 2010-2040,
- możliwości wsparcia rozwoju transportu kombinowanego w Polsce po akcesji do Unii Europejskiej,

- usługi TSL w Polsce,
- nowe podejście do kolejowych przejść granicznych jako elementu rynku usług transportowo-spedycyjno-logistycznych,
- innowacyjne rozwiązania logistyczne w zakresie obsługi klienta jako strategicznego czynnika budowania konkurencyjności w firmie Spedpol,
- proces adaptacji jakości usług logistycznych.

Najistotniejsze zagadnienia będące przedmiotem obrad trzeciej sesji to:

- wykorzystanie Internetu w badaniach przedsiębiorstw transportu samochodowego,
- komunikacja wewnętrzna w nowoczesnym przedsiębiorstwie,
- transakcja elektroniczna jako element innowacyjności przedsiębiorstwa transportowego,
- możliwości realizacji nowoczesnych usług finansowych przez publicznego operatora pocztowego w Polsce,
- potencjał synergetyczny działalności transportowej w opinii respondentów z branży cementowej,
- międzynarodowy transport kombinowany jako alternatywa dla transportu samochodowego,
- transport w obsłudze sportów zimowych.

Przedstawione na konferencji referaty spotkały się z żywym zainteresowaniem słuchaczy, inspirując do wypowiedzi i wystąpień polemicznych w trakcie obrad, a także kontynuowania dyskusji w czasie przerw. Podsumowania konferencji dokonała w imieniu organizatorów prof. **Barbara Kos**. Jednocześnie podziękowała wszystkim uczestnikom za aktywny udział oraz poinformowała o kolejnej konferencji naukowej organizowanej przez Katedrę Transportu w 2004 roku na temat „Transport Polski w europejskiej przestrzeni gospodarczej”.

Konferencja „Nowoczesne produkty na rynku usług transportowo-spedycyjno-logistycznym” stała się udanym przedsięwzięciem Katedry Transportu, czego dowodem były pozytywne opinie uczestników spotkania, w których podkreślano przede wszystkim wysoki poziom merytoryczny sympozjum naukowego oraz jego sprawną organizację.

Referaty zaprezentowane na konferencji zostały zebrane i opracowane w postaci materiałów konferencyjnych i w formie elektronicznej (CD) oraz zostaną opublikowane przez Akademię Ekonomiczną.

Prof. Barbara Kos

Konferencja Koła Naukowego Inwestycji

20 listopada 2003 roku w Akademii odbyła się konferencja naukowa zorganizowana przez Koło Naukowe Inwestycji przy współpracy z Katedrą Inwestycji. Temat rozważany w tym roku brzmiał: „Unia Europejska – szanse, zagrożenia i przygotowanie polskich instytucji finansowych”.

Konferencja miała na celu zapoznanie się i ocenę przygotowań polskich instytucji finansowych do warunków panujących w Unii Europejskiej oraz przedstawienie mechanizmów funkcjonujących na tamtejszym rynku. Organizatorzy przewidzieli rozważenie tej tematyki z różnych perspektyw, dlatego też zdecydowali się zaprosić przedstawicieli polskich instytucji finansowych i gości zagranicznego z Belgii. Wieloaspektowe spojrzenie na postawiony problem pozwoliło lepiej zidentyfikować bariery i ocenić perspektywy rynku kapitałowego w Polsce w aspekcie integracji europejskiej w ciągu kilku najbliższych lat.

Wśród poruszanej problematyki szczegółowo zostały omówione trzy kluczowe tematy. Pierwszy – zaprezentowany przez Specjalistę ds. Analiz z Beskidzkiego Domu Maklerskiego, dotyczący skutków integracji dla biur maklerskich, inwestorów giełdowych i spółek notowanych na GPW – był tak obszerny i interesujący, że prelekcja wykroczyła nawet nieco poza planowane ramy czasowe. Omówiony został także, bardzo aktualny problem, jakim jest stan przygotowań GPW w kontekście wejścia Polski do UE. Tu udało się zaprosić przedstawicieli Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, którzy byli najbardziej kompetentni w prezentacji tego zagadnienia. Jako ostatni, a zarazem w całkowicie odmienny sposób – za sprawą gościa specjalnego z Belgii – został przedstawiony referat w języku angielskim *Sposoby ochrony inwestorów indywidualnych na rynkach europejskich*. Wyjątkowy

kontakt z uczestnikami konferencji i niesamowicie barwny sposób prezentacji z licznymi przykładami z rynków europejskich sprawił, że pomimo późnych, popołudniowych godzin prelekcja cieszyła się dużym zainteresowaniem. Sam prelegent – **Jean Pierre Paelinck**, obecnie pełniący m.in. funkcję Sekretarza Generalnego Euroshareholders, jako były prezes brukselskiej giełdy papierów wartościowych dysponuje bogatym doświadczeniem, którym zechciał się podzielić z uczestnikami konferencji naukowej.

Organizatorzy pragną szczególnie gorąco podziękować wszystkim wygłaszającym referaty za przyjęcie zaproszenia, ciekawy sposób prezentacji poruszanych zagadnień i chęć podzielenia się własnym doświadczeniem. Podziękowania kierują również do prof. **Haliny Henzel**, Prorektor ds. Nauki i Kierownika Katedry Inwestycji, oraz prof. **Krzysztofa Marcinka**, Prodziekana Wydziału Finansów i Ubezpieczeń ds. Nauki i opiekuna koła.

Członkowie koła mają nadzieję, że realizowane przedsięwzięcie choć trochę pomogło zrozumieć europejski rynek kapitałowy, szanse i zagrożenia z nim związane, a ponadto zainspirowało uczestników konferencji do nowych wyzwań, których efekty będziemy mogli zaobserwować w przyszłości.

Lukasz Kempa, Michał Wojnar

Sztuka i komunikacja

Grafikę „Karnawał V” oraz portret A. Romaniuka publikujemy dzięki uprzejmości artysty.

11 marca 2004 w Auli im. Pawłowskiego odbyła się prezentacja grafik prof. **Adama Romaniuka** połączona z seminarium dotyczącym powiązań sztuki z komunikacją. Po wprowadzeniu do tematu wygłoszonym przez kierownika Katedry Nauk Humanistycznych, prof. **Henryka Przybylskiego**, gość seminarium zapoznał słuchaczy z przebiegiem swojej pracy twórczej, prezentując jednocześnie wybrane grafiki własnego autorstwa. Możliwość wykorzystania sztuki w działaniach public relations została zaprezentowana w referatach wygłoszonych przez mgr. **Pawła Koconia** i mgr. **Karinę Sękowską**. Prelegenci skoncentrowali się na wizualnym akcencie w przekazie, na przykładzie analizy wybranych plakatów i kampanii politycznych. Seminarium zaszczylił swoją obecnością Prorektor ds. Edukacji prof. **Józef Biolik**.

Karina Sękowska

Spotkanie pracowników z władzami Uczelni

5 lutego rektor, prof. Florian Kuźnik, zorganizował spotkanie, na które zaprosił adiunktów, asystentów, lektorów oraz trenerów zatrudnionych w Akademii.

Na wstępie rektor zwrócił uwagę na informacyjny charakter spotkania. Podkreślił, że jest ono okazją do wyjaśnienia wielu kwestii związanych z funkcjonowaniem uczelni i że w założeniach ma ono stanowić forum wymiany myśli na temat tego, co dzieje się w Uczelni oraz tego, czego jej brakuje.

Następnie skupił się na przedstawieniu najistotniejszych spraw zawartych w przyjętym przez Senat dokumencie aktualizującym strategię Uczelni. Zwrócił uwagę na przygotowania Akademii do uruchomienia nowych kierunków studiów: stosunków międzynarodowych oraz gospodarki przestrzennej. Jednocześnie nawiązał do faktu, iż w najbliższych dwóch latach zostanie wdrożony w pełnym zakresie system ECTS, w którym zaliczanie semestrów będzie dokonywane na podstawie punktów, a studenci otrzymają większą swobodę w wyborze przedmiotów. Nie bez znaczenia, zdaniem rektora, w tych warunkach pozostaje dokończenie szeroko rozumianej komputeryzacji dziekanatów i administracji Uczelni. Podkreślił jednak, że komputeryzacja to nie tylko infrastruktura, ale również zmiana zachowań i zwyczajów pracowników. Zmianom tego typu będzie towarzyszyło systematyczne nowelizowanie dokumentów podstawowych dla funkcjonowania Akademii, takich jak regulamin studiów, statut itp. Następnie rektor poinformował o planach związanych z wspieraniem badań naukowych w Uczelni oraz nowej inicjatywie zmierzającej do wymiany doświadczeń i prezentacji prowadzonych prac – Forum Naukowym, które odbędzie się w pierwszych dniach czerwca 2004. Jednocześnie profesor Florian Kuźnik zwrócił uwagę, iż mimo nadzwyczaj dobrych wyników jakie Uczelnia osiąga we współpracy międzynarodowej, szczególnie tej rozumianej jako programy stypendialne dla studentów, w kwestii badań międzynarodowych wciąż istnieją szanse i możliwości powiększenia naszej aktywności. Podkreślił, że szkole ekonomicznej nie jest łatwo wejść w orbitę dużych, międzynarodowych projektów badawczych, jednak należy to traktować jako wyzwanie, które stoi przed naukowcami związanymi z Akademią. Władze uczelni pragną także w szczególności skupić się na nowych kryteriach oceny pracowników naukowo-dydaktycznych, zawierających w sobie elementy oceny dydaktyki, pracy naukowej oraz aktywności międzynarodowej. Szczególną uwagę rektor zwrócił na etos pracownika szkoły wyższej. Mówiąc o tym, zaproponował stworzenie kodeksu etycznego. Kończąc poinformował o najbliższych planach inwestycyjnych Uczelni. Omówił stan przygotowania Akademii do ubiegania się o środki europejskie w ramach ZPORR na budowę biblioteki oraz przebudowę Zespołu Pałacowo-Parkowego w Młoszowej. Podsumowując, rektor wyraził przekonanie, iż realizacja wymienionych przedsięwzięć pozwoli lepiej plasować Uczelnię na rynku europejskim. Podkreślił, że osiągnięcie Akademii nie można się wstydzić, jednak jednocześnie przypomniał, że nie można zapomnieć o ciągłej dbałości o istnienie w niej procesów rozwojowych. W tym aspekcie

szczególnie zaznaczył, jak ważne są awanse naukowe. Rektor zapewnił, że władze wspierają wszelkie przedsięwzięcia sprzyjające indywidualnemu rozwojowi pracowników naukowo-dydaktycznych. Niemniej jednak podkreślił, że prowadzona polityka kadrowa uniemożliwia przedłużanie stosunku pracy z asystentami, którzy w wymaganym terminie nie uzyskali stopnia doktora.

W dalszej kolejności prof. F. Kuźnik skupił się na sprawach związanych z bieżącą działalnością Uczelni. Przedstawił kroki, jakie zostały podjęte w celu dopasowania kształtu procesu dydaktycznego w Akademii do rozporządzenia ministra edukacji narodowej i sportu. Istotne z punktu widzenia tych uregulowań było uchwalenie Senatu górnej granicy liczby godzin na jednolitych studiach magisterskich. Rektor Florian Kuźnik podkreślił jednocześnie, że Rady Wydziałów stoją na pieczy realizacji założonych przez ministerstwo standardów nauczania i to one są kompetentne w sprawie ustalania siatek godzin i wszelakich zagadnień z tym związanych. Nawiązując do podnoszonego częstokroć przez różne środowiska problemu wieloletowości rektor stwierdził, iż nie jest to zjawisko zasługujące na potępienie, aczkolwiek jednoznacznie przypomniał, że pierwszym miejscem pracy każdego ze zgromadzonych jest Akademia, a głównym odbiorcą pracy całej kadry Uczelni jest student. Brak czasu i szacunku dla studentów jest, zdaniem rektora, zaprzeczeniem wszelakich zasad, jakimi powinni się kierować pracownicy Akademii. Profesor Florian Kuźnik zachęcił także do aktywności na polu realizacji różnego rodzaju grantów oraz ekspertyz. Stwierdził, że ważne jest, by w swojej działalności eksperckiej nie zapominać o związkach z Uczelnią.

Następnie rektor zaprosił do zadawania pytań oraz podjęcia dyskusji nad tematami nurtującymi środowisko uczelniane. W odpowiedzi na pytanie dotyczące organizowania spotkań ze studentami w trakcie przerwy międzysemestralnej (np. w celu wpisania ocen) rektor odpowiedział, że okres ten nie jest czasem wolnym od pracy dla nauczycieli akademickich, natomiast powinien on być przeznaczony na różnego rodzaju czynności organizacyjne, a nie pracę ze studentami. Zadano także pytanie dotyczące ochrony danych osobowych w sytuacji podawania do wiadomości ocen lub innego rodzaju wyników kolokwium czy testów. W jego wyniku redak-

cja „AE Forum” próbowała dokonać ustalenia stanu prawnego dla powyższej sytuacji. Jednak nie udało nam się uzyskać jednoznacznej odpowiedzi. Dział Ogólny AE sugeruje zastępowanie nazwisk na listach kodami albo innego rodzaju oznaczeniem pozwalającym zidentyfikować pracę bez konieczności publikowania nazwiska. Ponadto, w najbliższych latach problem ten powinien zostać zlikwidowany poprzez przyznawanie studentowi unikatowego kodu przeznaczonego do tych właśnie celów w chwili podjęcia studiów. Na pytanie dotyczące czasu, w którym powinny zostać sprawdzane prace egzaminacyjne oraz zaliczeniowe prof. Florian Kuźnik odpowiedział, iż nie można określić jednego standardu – ważne jest, by prace nie były w nieuzasadniony sposób przetrzymywane. Podkreślił jednak w tym miejscu, iż student ma prawo oglądnięcia swojej pracy. Zachowania pracowników, którzy odmawiają tego zdaniem rektora nie można tolerować. Dyrektor administracyjny, **Włodzimierz Mitoraj**, udzielił odpowiedzi na zapytanie dotyczące możliwości rozbudowy parkingów wokół Uczelni. Poinformował, że istnieją plany ich rozbudowy, jednak są one powiązane z innymi planami inwestycyjnymi Akademii – jak chociażby nowym budynkiem biblioteki. Dyrektor zwrócił także uwagę na istniejącą koncepcję zagospodarowania doliny Rawy, która zawiera 1500 nowych miejsc parkingowych w odcinku od budynków Akademii do ul. Wodnej.

Podniesiono również temat uczenia sztuki dyskusji na tematy naukowe. Nauczyciele akademicy przyznawali, że duża ilość egzaminów testowych sprawia, iż studenci tracą umiejętność jasnego formułowania myśli i argumentów w rozmowach o tematyce ekonomicznej. Pojawiły się propozycje dodatkowego premiowania osób przeprowadzających egzaminy ustne oraz wprowadzenia obligatoryjnych egzaminów ustnych z wybranych przedmiotów specjalnościowych. Dyskutanci zwrócili także uwagę, że dużą rolę do odegrania mają w tego rodzaju kształceniu aktywne formy pracy ze studentem na seminariach i ćwiczeniach. Poddano również dyskusji kwestie zaliczania przedmiotów studentom, którzy odbywali studia za granicą w ramach programów stypendialnych. Rektor zwrócił w tej kwestii uwagę, że nie można mówić w chwili obecnej o pełnej zbieżności programów w uczelniach partnerskich Akademii. Apelowal jednak o wyrozumiałe i odpowiedzialne spojrzenie na powyższe kwestie, gdyż studenci otrzymujący stypendia stanowią grupę dobrych ambasadorów Uczelni. Przypomnił także, że w poprzedniej kadencji rektorskiej władze zniewolizowały pewne zapisy Regulaminu Studiów, aby ułatwić wymianę międzynarodową. Przy okazji dyskusji o doświadczeniach międzynarodowych rektor prosił o szczególne zwrócenie uwagi na jakość obsługi procesu dydaktycznego. Dyskutowano także potrzebę rozwijania kształcenia w językach obcych oraz językowego. Rozmawiano o modelu, jaki należy przyjąć dla tego kształcenia oraz roli, jaką edukacja językowa odgrywa w życiu studentów. Profesor Florian Kuźnik podkreślił, że jego zdaniem nie ma zagrożenia radykalnego zmniejszenia kształcenia językowego, gdyż istnieją oddolne zamierzenia zawierania specjalistycznych lektoratów w siatkach godzin specjalności oraz uruchomienia kursów ponadstandardowych.

Rektor odpowiedział także na pytanie dotyczące przygotowania Akademii do stawienia czoła sytuacji wynikającej z nadchodzącego niżu demograficznego. Mówił, iż jest to kwestia, której nie należy bagatelizować, jednak nie należy również zapominać, że w sektorze szkolnictwa ekonomicznego uczelnia ma silną pozycję, jeżeli chodzi o kadry, doświadczenie czy infrastrukturę. Wyraził przekonanie, że te zasoby, połączone z umiejętnie wprowadzanymi w życie projektami rozwojowymi, pozwolą Uczelni być konkurencyjną również w warunkach niżu demograficznego. Dodatkowo rektor stwierdził, iż głęboko wierzy, że rozwój gospodarczy kraju wpłynie pozytywnie na współczynnik skolaryzacji, co dodatkowo pozwoli zamortyzować wejście w fazę niżu. Jednocześnie przedstawił zarys polityki władz Uczelni dotyczącej uruchamiania i funkcjonowania ośrodków zamiejscowych.

Następnie Prorektor ds. Edukacji, prof. **Józef Biolik**, wyjaśnił kwestie związane ze zmianami sposobu rozliczania godzin ponadwymiarowych za zajęcia dydaktyczne. Przekonywał on, że nowe rozwiązania nie wpłynęły negatywnie na wysokość zarobków kadry dydaktycznej. Na podstawie szczegółowych obliczeń wskazał, że: w grupie asystentów, starszych wykładowców i lektorów wystąpił wzrost stawek o 3,37%, w grupie adiunktów starszych wykładowców o 8,87%, wśród doktorów habilitowanych o 15,7%, u profesorów AE o 5,6%, a wśród profesorów tytularnych o 31,46%. Został również opisany wpływ powyższych zmian na kształtowanie się funduszu socjalnego.

W dyskusji powrócił także omawiany wcześniej przez prof. Floriana Kuźnika temat jasnych, czytelnych zasad oceny pracowników. Rektor podkreślił, iż Uczelnia nie ma jednego, wieloaspektowego systemu oceniania pracowników, jednak nie jest to jej słabością. Zdaniem rektora, to środowiska katedralne powinny stać się podstawową komórką oceniającą zaangażowanie i rezultaty osiągnięte przez poszczególnych członków zespołu. Dużą rolę przypisał również w tym względzie kierownikom katedr, którzy powinni odpowiedzialnie pełnić rolę mistrzów dla swoich współpracowników. Niemniej jednak jasnym, obiektywnym kryterium oceny pracownika naukowo-dydaktycznego jest jego droga awansu naukowego – przyznał prof. Florian Kuźnik. „Awanse usamodzielniają, stabilizują, pozwalają chronić się przed różnego rodzaju subiektywnymi ocenami” – powiedział. Nie można jednak nie doceniać katedr, które są silnie obciążone realizacją procesu dydaktycznego, nawet jeżeli czasami duża ilość zajęć ze studentami spowalnia postępy pracy naukowej niektórych członków zespołów. To samo dotyczy różnego rodzaju prac organizacyjnych, szczególnie tych związanych z działalnością międzynarodową. Wszystkie one są ważne z punktu widzenia interesów Uczelni.

Interesująca była również wypowiedź przedstawiciela środowiska trenerów. Zwrócił on uwagę na fakt, iż w coraz większym stopniu studenci prowadzą siedzący tryb życia i zapominają o dbaniu o własne zdrowie oraz rozwój fizyczny. Podkreślił, że różnego rodzaju zajęcia sportowe uczą wytrzymałości, wytrwałości oraz pozwalają łatwiej pokonywać stres. Nie bez znaczenia jest też wychowawczy aspekt kultury fizycznej oraz fakt, że studenci aktywnie uczestniczący w sekcjach, grupach sportowych i biorący udział w zawodach dobrze wykorzystują wolny czas. Rektor podziękował instruktorom za propozycję zaangażowania się w przygotowywanie siatek godzin oraz rozwijanie nowych form zajęć sportowych. Jednocześnie zdecydowanie zaprzeczył informacji o rzekomych planach diametralnego ograniczania liczby godzin zajęć WF.

W końcowej części spotkania prof. **Jan Wojtyła**, członek zespołu powołanego przez Prezydenta RP do nowelizacji Ustawy o szkolnictwie wyższym, przedstawił postęp prac nad tym dokumentem oraz poinformował o głównych założeniach, jakie przyjęli autorzy. Podkreślił, że nowa ustawa będzie spójna z założeniami Karty Bolońskiej, co rozwiąże w znaczącym stopniu wspomniane wcześniej podczas spotkania kwestie związane z międzynarodową wymianą studentów. Opisał też zasady autonomii uczelni wyższych, jakie zostały zawarte w projekcie, w szczególności te dotyczące kształtowania polityki kadrowej przez rektorów.

Kończąc, rektor wyraził nadzieję, że spotkania tego rodzaju staną się dobrą tradycją w Akademii i że będą służyły wzajemnemu zrozumieniu, omawianiu spraw ważnych dla całego środowiska, a ponad wszystko ich wyniki przełożą się na lepsze funkcjonowanie Akademii.

Marcin Baron

Akademickie Centrum Kariery na ścieżce rozwoju

Akademickie Centrum Kariery ciągle rozszerza pole swojej aktywności. Minione półrocze to okres aktywnej działalności zakończony dużym sukcesem w postaci zdobycia grantu Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

Akademickie Centrum Kariery rozpoczęło nowy rok akademicki od przeprowadzenia cyklu warsztatów dla studentów pierwszego roku Wydziału Zarządzania noszących nazwę „K2 – Kariera i Kreatywność.” Program tych warsztatów miał na celu rozbudzenie w studentach aktywności i świadomości możliwości efektywnego wykorzystania lat studiów.

ACK prowadzi sprawy związane z praktykami studenckimi. Do tej pory zajmowały się tym dziekanaty poszczególnych wydziałów. Przejęcie tej działalności jest zgodne z misją ACK i umożliwi kompleksową obsługę studentów.

W październiku ubiegłego roku ACK zorganizowało w uczelni Akademię Doradztwa PricewaterhouseCoopers. Firma zaprezentowała studentom swoją działalność oraz ofertę praktyk i staży. Następnie studenci w grupach pracowali nad projektami, którymi zajmują się w swojej codziennej pracy doradcy PricewaterhouseCoopers. Studenci, którzy wcześniej zapisali się, a następnie wzięli udział w tej symulacji otrzymali zaproszenia na testy rekrutacyjne, tym samym przechodząc do drugiego stopnia rekrutacji.

W listopadzie przyszedł czas na kolejną, XI już, edycję Akademii Kariery. W ciągu dwóch tygodni studenci mogli wziąć udział w prezentacjach i warsztatach przygotowanych m.in. przez ING Bank Śląski, Bank Millennium, Wojewódzki Urząd Pracy i Polskie Forum Edukacji Europejskiej. Program spotkał

się z dużym zainteresowaniem studentów, którzy mogli nabyć w jego ramach wiele umiejętności niezbędnych do aktywnego poruszania się po rynku pracy.

Akademickie Centrum Kariery przygotowało oprócz tego wraz z Organizacją Studencką „Paneuropa” nowy program dla studentów naszej Uczelni o nazwie „Giełda Projektów”. Podczas I edycji programu grupy studentów pracowały nad projektami dla poniższych firm:

1. MUR-BETON – „Pozyskiwanie wspólnot mieszkaniowych od dotychczasowych zarządców komunalnych”.
2. NAVO – „System oceny efektywności szkoleń w firmie”.
3. NAVO – „Koncepcja i narzędzie do badania satysfakcji pracowników”.

Zakończenie I edycji Giełdy Projektów i prezentacja raportów końcowych prac nad projektami nastąpiło na początku marca br. Rozstrzygnięcie ostateczne i dokonanie wyboru jednego z projektów nastąpi w drugiej połowie kwietnia br.

W tym numerze publikujemy również artykuł *Praca dla studentów i promocja Uczelni, czyli nowy projekt ACK – INWESTUJ W KARIERĘ*, który jest swoistym raportem z realizacji grantu Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Aneta Biesiada

Praca dla Studentów i promocja Uczelni, czyli nowy projekt ACK – „Inwestuj w karierę”

Trudna sytuacja na rynku pracy sprawia, że wykształcenie stało się podstawą sukcesu zawodowego. Rozpoczynając studia każdy student kieruje się innymi przesłankami. Coraz częściej jednak wybierając kierunek studiów kandydaci spoglądają w odległą przyszłość, głównie z perspektywy możliwości znalezienia przyszłej pracy. Oczekują, że wykształcenie uzy-

skane w uczelni wyższej pomoże im w realizacji ambicji zawodowych. Tymczasem dyplom nie zawsze jest gwarancją znalezienia dobrze płatnej i interesującej pracy. Taki stan rzeczy sprawia, że już w trakcie studiów studenci powinni zacząć kreować swoją karierę zawodową, aktywnie przygotowując się do „debiutu” na bardzo konkurencyjnym rynku pracy.

Akademickie Centrum Kariery Akademii Ekonomicznej w Katowicach od lat prowadzi działania, których celem jest zaktywizowanie i wsparcie studentów w poszukiwaniu swojego miejsca na rynku pracy. W styczniu ACK przystąpiło do realizacji projektu „Inwestuj w karierę”, na który uzyskało grant Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach tego projektu przygotowano kilka programów:

- warsztaty szkoleniowe dla studentów w zakresie technik aktywnego poszukiwania pracy,
- kampanię wśród studentów promującą samozatrudnienie,
- przygotowanie i upowszechnienie na stronie internetowej materiałów informacyjno-szkoleniowych,
- organizację targów pracy,
- akcje informacyjne dla uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zainteresowanych kontynuacją nauki na wyższych uczelniach.

Projekt objął honorowym patronatem Rektor Akademii prof. **Florian Kuźnik**.

Pierwszy program, koordynowany przez **Ewę Madej** – Dyrektora ACK, składał się z cyklu warsztatów szkoleniowych:

1. Kursu „Spadochron” – najpopularniejszego programu z dziedziny planowania życia – kariery, opracowanego przez R.N. Bollesa. Program wykorzystywany jest przez doradców zawodowych w USA, Kanadzie, Nowej Zelandii, Wielkiej Brytanii, Holandii, Francji, Włoszech, Szwajcarii. W USA studenci kończąc uczelnie przechodzą kurs „Spadochron”, który uznawany jest tam za jedyny gruntownie przygotowujący do kariery zawodowej.

2. Warsztatu „Planowanie kariery zawodowej”, którego celem było wypracowanie umiejętności w zakresie m.in. analizy cech rynku pracy ekonomistów w kontekście planowania kariery, analizy i określenia opcji kariery, przygotowania indywidualnych planów rozwoju zawodowego, rozpoznania indywidualnego rynku pracy, nauki myślenia kategoriami samozatrudnienia.

3. Warsztatu „K2 – Kreatywne Kariery”, podczas którego uczestnicy trenowali umiejętności opanowania skutecznych technik twórczego myślenia, diagnozy własnego potencjału twórczego, wyjścia poza ramy myślenia tradycyjnego w kontekście własnej kariery zawodowej. Uczestnicy zdobywali także elementarne doświadczenie w zakresie wykorzystywania własnego potencjału twórczego.

Z uwagi na limitowaną ilość miejsc w warsztatach wzięło udział 130 studentów i absolwentów Uczelni. Dla wszystkich przygotowano materiały dydaktyczne, a uczestnicy kursu „Spadochron” otrzymali certyfikaty ukończenia programu i książkę R.N. Bollesa pt. *Spadochron. Pożyteczny podręcznik dla osób planujących karierę, szukających pracy i zmieniających zawod.*

Celem drugiego programu było zainspirowanie studentów do samozatrudnienia po zakończeniu edukacji. Projekt ten koordynowany był przez dr. **Sławomira Smyczka** z Katedry Badań Konsumpcji. W ramach projektu zorganizowano spotkanie studentów z absolwentami Akademii Ekonomicznej w Katowicach, którzy po zakończeniu studiów założyli własne firmy i odnieśli sukces zawodowy. Inicjatywa ta spotkała się z wielkim zainteresowaniem ze strony studentów. W spot-

kaniu 12 marca wzięło udział ponad 100 osób. W trakcie tego spotkania rozwiązano także konkurs na „Najlepszy pomysł na własną firmę”. Zadaniem studentów było przygotowanie uproszczonej wersji biznes planu własnej firmy oraz kreacja jej nazwy i logo. Na konkurs nadesłano kilkanaście prac. Cechowały się one oryginalnością i solidnym przygotowaniem. Wyodróżniono trzy projekty:

I miejsce – Michał Wojciechowski, Wydział Zarządzania – biznes plan firmy Infobroker oferującej usługi zbierania i przetwarzania informacji rynkowych dla firm.

II miejsce – Michał Wilk, Wydział Finansów i Ubezpieczeń – biznes plan firmy Jaskinia solna świadczącej usługi leczniczo-relaksacyjne.

III miejsce – Magdalena Merc, Wydział Finansów i Ubezpieczeń – biznes plan firmy Regiopuzzle zajmującej się produkcją nowych gadżetów reklamowych.

Nagrodami dla wyróżnionych studentów były: list referencyjny rektora Akademii Ekonomicznej oraz najnowsze publikacje Wydawnictwa AE w Katowicach. Zwycięzcę dodatkowo uhonorowano praktyką zawodową w jednym z największych banków, działających w województwie śląskim. Dla wszystkich uczestników spotkania przygotowano specjalny poradnik o samozatrudnieniu „Pracuj dla siebie”.

Trzeci program koordynowany przez **Pawła Bensela** miał na celu stworzenie informacyjno-szkoleniowego serwisu internetowego www.pracuj.ae.katowice.pl. Na łamach serwisu umieszczane są informacje przydatne osobom aktywnym na rynku pracy, m.in. jak pisać CV i listy motywacyjne, jak zaprezentować się podczas rozmowy kwalifikacyjnej, w jaki sposób założyć własną działalność gospodarczą. W ramach programu prowadzony jest monitoring lokalnego rynku pracy dla ekonomistów – w jednym miejscu zebrane są bieżące wymagania pracodawców, które pojawiały się w lokalnych ogłoszeniach o pracę. Na stronach serwisu działa również forum dyskusyjne pozwalające na wymianę informacji pomiędzy odwiedzającymi strony serwisu.

W ramach kolejnego programu zamiast tradycyjnych targów pracy zorganizowano dla studentów wiele spotkań z przedstawicielami firm. Projekt, pod nazwą „Tydzień z biznesem”, koordynowany był przez dr. Sławomira Smyczka. Codziennie w okresie od 22 do 26 marca studenci mieli możliwość kontaktu z firmami działającymi w różnych branżach. Przedstawiciele takich firm, jak PricewaterhouseCoopers, Jobpilot, CII Group, TRW Automotive, MultiBank prezentowali główne czynniki, które przyczyniły się do odniesienia sukcesu na rynku oraz wymagania, jakie stawiają kandydatom do pracy. Ponadto, studenci mieli możliwość udziału w warsztatach zorganizowanych przez przedstawicieli zaproszonych firm. W spotkaniach i warsztatach wzięło udział około 400 studentów. Dla każdego z uczestników tych spotkań przygotowano specjalną broszurę informacyjną pt. *Kształtowanie kariery zawodowej*. Czytelnicy mogą w niej znaleźć m.in. informacje o tym, jak

prawidłowo sporządzić dokumenty aplikacyjne czy też jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej.

Ostatni, piąty program, koordynowany przez Teresę Chmiel – Kierownika Działu Dydaktyki i Spraw Studenckich, obejmował cykl wykładów dla uczniów szkół średnich wybranych miast województwa śląskiego. Sześciu wykładowców Akademii, prezentujących różne dyscypliny naukowe, miało za zadanie zainspirować i zachęcić uczniów klas maturalnych do studiowania w Akademii Ekonomicznej w Katowicach. Z możliwości uczestniczenia w 12 interesujących wykładach przeprowadzonych w 12 szkołach skorzystało ok. 1440 uczniów. Uczniowie tych szkół otrzymali specjalnie przygotowane w tym celu ulotki reklamowe: „Informator dla kandydatów na studia” i „Oferta dydaktyczna”. Głównym celem tego programu było wzmocnienie w środowisku szkół średnich wizerunku Akademii Ekonomicznej w Katowicach, jako atrakcyjnego miejsca zdobywania wiedzy.

Pracownicy ACK mają nadzieję, że realizacja przedstawionych programów prezentowanych w ramach projektu „INWESTUJ W KARIERĘ” przyczyni się zarówno do pobudzenia aktywności zawodowej i lepszego przygotowania studentów do poruszania się po współczesnym, wymagającym rynku pracy, jak i do promocji Uczelni w regionie.

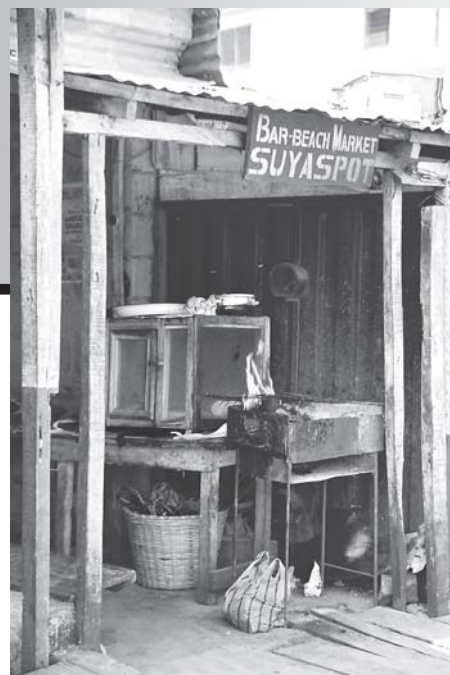
Ewa Madej, Sławomir Smyczek

„Podróże kształcą” – powiedział pewien mądry człowiek. Relacja z pobytu „Silesian” w Nigerii.

Wyruszając w podróż do Nigerii nie przewidywaliśmy, że czeka nas niezapomniana lekcja. Przeżyliśmy już niejedno podczas licznych wojaży po świecie, ale Nigeria przerosła wszelkie oczekiwania. W pierwszych dniach grudnia 2003 roku opuściliśmy mroźną Polskę, aby wypełnić „artystyczną misję na Czarnym Lądzie”. Była to nasza debiutancka podróż do Afryki, więc przygotowaliśmy się na wiele nowych wrażeń.

Już pierwsze kroki postawione na płycie lotniska w Lagos utwierdziły nas w przekonaniu, że to prawdziwa Afryka porażająca powietrzem o temperaturze znacznie przewyższającej 30° C i 90% wilgotności. Zimowe ubrania natychmiast zaczęły lepić się do ciała. I tak miało pozostać do końca pobytu – tropikalny klimat niejednokrotnie mocno dawał się we znaki.

Celem naszej podróży była dawna stolica Nigerii. Od 1924 roku doskonale służyła interesom brytyjskim w okresie kolonialnym, ze względu na dogodną położenie nad laguną w Zatoce Gwinejskiej. W 1976 roku podjęta została decyzja o budowie nowej stolicy w środku kraju i 12 grudnia 1991 roku obwieszczono przeniesienie „centrum decyzyjnego” do Abudży. Jednakże to właśnie Lagos, prawie 12-milionowe miasto, pozostaje nadal centrum gospodarczym i finansowym kraju. Położone na wyspach, zaskakuje różnorodnością zabudowy.

Przemierzając 30-kilometrowy most do centrum miasta można oglądać imponujące wieżowce wśród slumsów, a przede wszystkim niezwykle charakterystyczne, ciągnące się kilometrami, drewniane domy na palach wbitych w dno płytkiej laguny. Na Victoria Island – największej z wysp – znajdują się siedziby banków, międzynarodowych korporacji i instytucji finansowych, a także wszystkie placówki dyplomatyczne (w tym również zaprojektowana z dużym rozmachem Ambasada RP). Pomimo tego jednak, nawet w tej ekskluzywnej części miasta, zauważyć można szokujący wprost brud. Ulice pokryte zwalami odpadów, których nikt nie usuwa. Utylizacja śmieci jest tu pojęciem całkowicie nieznanym. Oczyszczanie miasta odbywa się poprzez podpalanie ogromnych śmietnisk. Efektem tego procederu jest gęsty smog; trudno jest zobaczyć choć fragment czystego nieba nad Lagos. Drugą przyczyną takiego stanu rzeczy są wielokilometrowe, wręcz gigantyczne korki trwające od świtu do zmierzchu (Nigeria jest jednym ze światowych potentatów w wydobywaniu ropy i gazu, więc paliwo jest bardzo tanie). Przemierzając się

w ślamazarnym tempie po obwodnicy wokół miasta można dokonywać zakupów u ulicznych sprzedawców noszących, z wielką zręcznością, swoje „sklepy” na głowach. Nagminnym zjawiskiem są żebracy usilnie proszący pasażerów o datki. Bardzo często zdarza się smutny proceder – rodzice okaleczają jedno ze swoich dzieci, aby w ten sposób zarabiali na utrzymanie reszty rodziny. W ogóle ruch uliczny w Nigerii jest zjawiskiem zadziwiającym. Wszystko co niedozwolone na całym świecie, można zobaczyć tutaj na ulicach. Pojazdy, w większości bardzo zdezelowane, poruszają się bez jakichkolwiek zasad drogowych. Nikogo nie dziwi wymuszanie czy jazda pod prąd. Zapewne z tej przyczyny

pobocza dróg zapełnione są wrakami samochodów. Nikt niczego nie usuwa, oprócz detali potrzebnych miejscowym, reszta leży latami tworząc ponury obraz stanu bezpieczeństwa na drogach. Podróżowanie po zmierzchu jest bardzo niebezpieczne. Często zdarzają się bandyckie napady, a także zatrzymania przez lokalną policję na „check pointach” w celu wyłudzenia łapówki. *Commission* jest na porządku dziennym we wszystkich dziedzinach życia, żądają jej wszyscy od wszystkich. Nigeria zajmuje niechlubne pierwsze miejsce na świecie w rankingu skorumpowanych państw.

Formalnie Nigeria składa się z 36 federacyjnych stanów, lecz znacznie silniejsze są podziały plemienne. 250 grup etnicznych mówiących odrębnymi narzeczami walczy o wpływ w polityce i gospodarce. Członkowie klanów mocno się wspierają. Od przynależności do poszczególnych klanów zależy kariera zawodowa czy powodzenie w interesach. Językiem urzędowym jest angielski, jednakże czysta jego forma jest używana jedynie w mediach. Na co dzień Nigeryjczycy porozumiewają się taką mieszanką językową, że trudno ją uznać za angielski. Wynika to zapewne z niskiego poziomu edukacji. Ponad 50% z prawdopodobnie 130-milionowej populacji stanowią analfabeci.

Trudno jest precyzyjnie mówić o liczbie obywateli Nigerii, gdyż nigdy nie przeprowadzono spisu ludności, nie istnieje pojęcie dowodu osobistego (choć ostatnio próbowano wprowadzić plastikowe karty iden-

ciół”, szczególnie gdy dowiadawali się, że przyjechaliśmy z Polski. Wielu naszych rodaków włożyło ogromny wkład pracy w rozbudowę Nigerii. Ponad 3000 polskich inżynierów, architektów i pracowników technicznych budowało Abudżę. Nawet obwodnica w Lagos, na której spędziliśmy tyle godzin w korkach, powstała dzięki Polakom. Ponadto, trudno nie wymienić nazwiska zasłużonego dla kultury nigeryjskiej prof. **Zbigniewa Dmochowskiego**. Jego 3-tomowe dzieło pt. *Wprowadzenie do tradycyjnej architektury nigeryjskiej* to unikatowy zbiór studiów i obserwacji mówiący o tradycjach kultury ludów Afryki.

Podczas całego pobytu w Nigerii nie mogliśmy oprzeć się wrażeniu, że zaprzepaszczona została szansa na swobodny rozwój tego kraju. Zniszczone zostało wszystko co pozostawili po sobie Brytyjczycy. Żyjący na dużym luzie, bez dyscypliny i perspektywicznego myślenia Nigeryjczycy nie są w stanie sprostać wyzwaniom stawianym przez współczesne czasy. Nie należy ich za to winić, raczej powinniśmy podziękować

tyfikacyjne – nieliczni ich posiadacze z dumą noszą je na piersiach), samochody prowadzi się oficjalnie na podstawie prawa jazdy, lecz takie dokumenty można kupić na każdym targu, bo i tak nikt ich nie rejestruje. Najpewniejszym sposobem identyfikacji są nacięcia na twarzy mówiące o przynależności plemiennej.

Ze względu na wszechobecny brud i rażąco niski poziom higieny niezmiernie łatwo jest zarazić się różnymi chorobami. Jak podają źródła nigeryjskie, kilkadziesiąt procent społeczeństwa jest nosicielami wirusa HIV, a ponad 40% populacji stanowią ludzie poniżej 15 roku życia. Naprawdę trudno spotkać na ulicy starego człowieka, większość nie dożywa 50 urodzin.

Cała nasza grupa przed wyjazdem do Nigerii przeszła wiele szczepień zabezpieczających przed różnymi chorobami. Sprowadziliśmy również z zagranicy niedostępny w Polsce, *Lariam*, lek antymalaryczny, gdyż Lagos jest uznawane za „światową stolicę malarii”. Komary przenoszące wirusy tej choroby były prawdziwą plagą, dlatego też szybko zaprzyjaźniliśmy się z olbrzymią ilością jaszczurek żywiących się właśnie owadami. Obawialiśmy się również o własne żołądki, gdyż afrykańska kuchnia różni się od europejskiego jadłospisu. Podstawą wszystkich posiłków jest *pundet yam*, potrawa sporządzona z potężnego warzywa na kształcie walca, które po obraniu i ugotowaniu rozciera się na gęstą masę. Powstałą papkę je się rękami maczając w różnych sosach. Innym bardzo powszechnym smakołykiem jest *bushmeat*, czyli po prostu szczur drzewny serwowany po uprzed-

nim upieczeniu na ruszcie. My rozsmakowaliśmy się w smażonych bananach, a pragnienie gasiliśmy wyśmienitym nigeryjskim

piwem. Potrawy gotowane są na ulicach w wielkich kotłach ustawionych na ogniskach. Niestety, dostawy energii elektrycznej są bardzo ograniczone. Wielokrotnie w ciągu dnia brakuje prądu. Wszystkie większe hotele i biura wyposażone są we własne agregaty prądotwórcze.

Z dużą satysfakcją odbieraliśmy przejawy sympatii okazywane przez Nigeryjczyków. Pogodni i uśmiechnięci, z wyraźnym respektem odnosili się do „białych przyja-

opatrzności, że urodziliśmy się Europie, gdzie przez stulecia przyswajano i udoskonalano zdobycze cywilizacji, nie odrzucając postępu.

Patrząc na najnowszą historię naszego kraju spostrzegamy, że właśnie teraz stoimy przed kolejną możliwością wykonania „skoku cywilizacyjnego” przynoszącego ogromną szansę na dynamiczny rozwój. I... trzeba to zrobić dla nas i przyszłych pokoleń.

Ewa Stasica

Uczelniada 2003 rozstrzygnięta

„Uczelniada” to coroczny ogólnopolski drużynowy Studencki Konkurs Amatorów Rachunkowości. W konkursie trzeba wykazać się niebagatelną wiedzą z zakresu finansów i rachunkowości, rozwiązać test oraz przeanalizować studium przypadku przygotowane przez PricewaterhouseCoopers. Zaproszenie do udziału w konkursie przyjęły 23 drużyny reprezentujące uczelnie z całej Polski. W konkursie wzięli udział również nasi studenci: Magdalena Kobierska, Edyta Kasperczyk, Paweł Tendera, zajmując IV miejsce.

Wykład prof. Ingeli Josefson

12 marca 2004 w Sali Senackiej odbył się wykład zatytułowany *Uniwersytet w perspektywie regionalnej*, który wygłosiła profesor Ingela Josefson, Rektor Uniwersytetu Południowego Sztokholmu.

Strategia Rozwoju Kultury w Regionach

Zespół pracowników naszej Uczelni zakończył prace w projekcie badawczym nad Strategią Rozwoju Kultury w Regionach, pod kierunkiem prof. Ryszarda Borowieckiego – Rektora Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Raport obejmuje diagnozę sfery kultury, formułuje strategię na lata 2004-2013 oraz prezentuje Narodowe Programy Kultury. Projekt badawczy przysłuży się stworzeniu dokumentu programowego ministra kultury. Prof. Zofia Kędzior, dr Beata Kolny oraz mgr Robert Wolny otrzymali szczególne podziękowania za udział w tym projekcie od Ministra Kultury Waldemara Dąbrowskiego.

VI Ogólnopolskie Targi Edukacja 2004

9-11 marca 2004 r. prezentowaliśmy walory naszej Akademii na Targach Edukacji w Spodku. Pracownicy Działu Dydaktyki i Spraw Studenckich odpowiadali na wszystkie pytania młodych ludzi, zainteresowanych studiami wyższymi i zachęcali do wyboru właśnie naszej Uczelni.

II Europejski Dzień Wyższych Uczelni

13 marca 2004 r. Papież Jan Paweł II spotkał się w Watykanie z przedstawicielami środowiska akademickiego. W ramach Europejskiego Dnia Wyższych Uczelni nastąpiło również połączenie satelitarne z ośrodkami akademickimi stolic krajów wchodzących w tym roku do Unii Europejskiej. Duszpasterstwo Akademickie z Katowic czynnie uczestniczyło w tym Dniu, organizując w naszej Akademii modlitwne spotkanie śląskich rektorów, nauczycieli i studentów.

Asystentka AE laureatką paneuropejskiego konkursu

Asystentka Katedry Logistyki Ekonomicznej, Edyta Klosa, wzięła udział w warsztatach dla doktorantów organizowanych przez Europejskie Towarzystwo Logistyczne (ELA) w Monchy – St. Eloi. Uczestnicy spotkania zostali wybrani na podstawie konkursu projektów badawczych, jaki przeprowadził Komitet Badań i Rozwoju ELA. W trakcie warsztatów omawiano najważniejsze wyzwania europejskiej logistyki oraz dzielono się doświadczeniami.

Perspektywy rozwoju logistyki w Europie Środkowowschodniej

Dr hab. Danuta Kisperska-Moroń z Katedry Logistyki Ekonomicznej została zaproszona do wzięcia udziału w dorocznej konferencji Rady Zarządzania Logistycznego Stanów Zjednoczonych. Podczas sympozjum wygłosiła wiodący referat w sesji poświęconej perspektywom rozwoju logistyki w naszej części Europy.

Nie kieruję się w życiu sukcesami

Z profesorem Andrzejem Klasikiem, który niedawno obchodził jubileusz 60. urodzin, rozmawia Marcin Baron.

Jak doszło do tego, że zajął się Pan Profesor regionalistyką?

W moim przypadku było tak, że w naszej uczelni byłem pierwszą osobą, która podjęła ten kierunek badań, a później dydaktyki. Na Śląsku było potrzebne stworzenie silnego ośrodka studiów regionalnych dlatego, że ten obszar jest szczególnie skomplikowany jak na warunki polskie i jest bliższy w stosunku do innych obszarów w Europie Zachodniej czy w Stanach Zjednoczonych. Moje zainteresowanie się tą tematyką wynikało z misji, jaką mi powierzył profesor Bronisław Sokołowski. Chciał, by w jego katedrze uruchamiane były różne kierunki badań i mnie akurat przydzielili do tej tematyki. Okazało się to dla mnie bardzo szczęśliwe.

Panie Profesorze, jest Pan Górnślązakiem, wielce angażuje się Pan w rozwój tego regionu. Czy regionalista musi być związany z regionem, w którym mieszka? Czy patriotyzm lokalny jest niezbędny, by dobrze rozumieć zagadnienia związane z rozwojem regionalnym?

Odpowiedź jest prosta. Dobrym regionalistą jest się wtedy, kiedy zna się obszar, który się bada i o którym się mówi. Dobry regionalista ma również dystans do regionu, z którego się wywodzi. To są dwie proste odpowiedzi.

Czy wspomnianego dystansu nabiera się właśnie w miarę poznawania zagadnień regionalnych, w miarę porównywania z innymi regionami, czy może jest to kwestia czegoś innego? Ponadto, czy patriotyzm lokalny, silny związek z regionem, nie zmniejsza czasem tego dystansu?

Ja nigdy nie miałem takiej sytuacji, w której emocje i moja tożsamość przeważałyby nad tym, jakie powinny być przestrzegane rygory w uprawianiu jakiejś dziedziny. Natomiast na pewno jest tak, że jeśli uprawia się właśnie badania regionalne i jeśli jest się wprzęgniętym w rozwiązywanie problemów regionu, to siłą rzeczy następuje wzajemne wzmocnienie. Pojawia się podwójna motywacja. Po pierwsze, robi się coś zgodnego z zainteresowaniami, a po drugie, robi się to na rzecz ziemi, którą się kocha.

Niejako wyprzedzając to pytanie, wspomniał już Pan Profesor o tym, iż na drogę regionalnej analizy zjawisk skierował Pana profesor Sokołowski. Jacy inni mistrzowie towarzyszyli Panu na kolejnych szczeblach kariery naukowej?

Od początku byłem indywidualistą. Profesor Sokołowski rozwijał w katedrze różne kierunki badań, więc w zasadzie na początku rozwoju katedry nie było między nami konkurencji – no może poza tą, kto szybciej zdobędzie jakiś stopień lub tytuł naukowy. Natomiast jeśli chodzi o dziedziny badawcze, to każdy z nas miał inną. Były osoby, które zajmowały się współpracą międzynarodową, branżami, układem osadniczym czy infrastrukturą. Istniał podział ról przydzielonych przez profesora, dzięki któremu tworzyliśmy zespół zajmujący się dziedzinami objętymi zainteresowaniami Katedry Planowania i Polityki Gospodarczej, gdyż tak kiedyś nazywała się katedra.

Odpowiadając zaś na pytanie o to, co mnie ukształtowało, muszę odpowiedzieć, że zawsze jest tak, iż człowiek spotyka na swojej drodze róż-

nych ludzi, funkcjonuje w różnych środowiskach. Ja – jak też wielu innych kolegów z mojej katedry – zostałem rzucony na szerokie wody, gdyż musiałem pojechać do Warszawy i tam znaleźć sobie promotora. Musieliśmy się zmierzyć z tym, co reprezentowała ówczesna SGPiS. Od tamtego czasu pojawiłem się też w Komitecie Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN, w samej PAN, w Komitecie Badań Ekonomicznych. Tam spotykałem różnych ludzi. Jednak najsilniej związany byłem wtedy z trzema warszawskimi katedrami, profesorów: Kazimierza Secomskiego, Juliusza Goryńskiego oraz Zygmunta Knyziaka. Funkcjonowały one obok siebie i w nich co środę odbywały się posiedzenia naukowe. Ludzie związani z tymi trzema zespołami zbierali się wtedy licznie i dyskutowali nad tematami, które uważano za najważniejsze. Ja byłem młodym adeptem, który się przysłuchiwał, chociaż nigdy nie miałem oporów, żeby zabierać głos. Jakkolwiek, o ile potrafię sobie odtworzyć teraz to, co wtedy mówiłem, to posługiwałem się raczej intuicją. W środowisku warszawskim byłem przez rok, bezpośrednio po studiach. Wyzwolilem się wtedy z tego, co można by nazwać prowincjonalizmem. Musiałem też sprostać kryteriom, które tam obowiązywały. Pojawiły się też od razu zupełnie nowe możliwości, bo na samej SGPiS osobą, która zgodziła się podjąć opieki nade mną był profesor Stanisław Maciej Zawadzki [promotor pracy doktorskiej – przyp. red.]. Natomiast w PAN osobą, która mi sprzyjała był profesor Antoni Kukliński. Mógłbym jeszcze wymienić wiele osób, które sprawiły, że dosyć szybko się rozwijałem.

Właśnie... Bardzo szybko, Panie Profesorze. Doktorat po trzech latach. Po kolejnych pięciu habilitacja. Następnie w krótkim czasie tytuł profesora nadzwyczajnego i stanowisko profesora zwyczajnego... Jakie cechy charakteru trzeba mieć, aby w takim tempie finalizować kolejne etapy awansu naukowego?

Trudno jest to określić. Myślę, że w gruncie rzeczy o wszystkim rozstrzyga pasja. Mnie odkrył na jednym ze swoich wykładów profesor Sokołowski. I mimo że miałem stypendium fundowane w przedsiębiorstwie, to skorzystałem z możliwości niepodjęcia pracy w przemyśle w sytuacji, kie-

dy zostawało się na uczelni. Mnie się wtedy wydawało, że jest to dla mnie ogromna, aczkolwiek ówczesnie zupełnie nierentowna, szansa.

Od początku robię to, co robię jako hobby. Połączenie pasji i hobby jest tu najważniejsze. Wszystko za co się zabieram robię z pasją, lubię nowe rzeczy, raczej nie oglądam się do tyłu, aby na siłę ciągnąć jakiś kierunek badawczy. Robię nowe projekty, mam kolejne pomysły i zazwyczaj lubię wciągać w to innych. W ten sposób powoli budowałem się zespół.

Jak zmieniała się Akademia przez te kolejne lata? Wszak od okresu studiów jest Pan Profesor związany z naszą uczelnią.

Akademia zmieniała się bardzo powoli. Gdyby na Akademii upowszechnił się model wysyłania ludzi do różnych ośrodków lansowany przez profesora Sokołowskiego, który przez pewien okres był również prorektorem ds. nauki, wtedy uczelnia rozwijałaby się moim zdaniem w niesamowitym tempie. Bo przecież nie tylko ja robiłem szybko doktorat. To samo dotyczy profesora Zadory, są jeszcze inne osoby, które także szybko startowały. Był przecież w Akademii jeszcze jeden ważny mistrz – profesor Zbigniew Pawłowski. On łączył rozwój katowickiej szkoły ekonometryków z tym, co wnosił do nauki ośrodek warszawski. My takiego bezpośredniego kontaktu nie mieliśmy. Natomiast niezależnie od tego rozwój uczelni byłby dużo szybszy, gdyby rzeczywiście w Akademii było powszechne wysyłanie ludzi do innych ośrodków, żeby się sprawdzali i gdyby trzymano się reguły, że jeśli ktoś po trzech latach nie rokuje nadziei, to nie ma sensu przedłużać współpracy z nim na następne trzy lata. Blokują się wtedy etaty i robi krzywdę wszystkim, nawet tym, którzy po wielkich mękach bronią się po 8-10 latach i od razu stają się podstarzałymi doktorami. To jest nonsens.

W Akademii nastąpiło przyspieszenie po 1990 roku. Nie było to jednak przyspieszenie kadrowe, a przeprofilowanie uczelni. Zupełnie zmieniły się wydziały. Ja przecież byłem na innym wydziale niż obecnie. Również kierunki i specjalności się przeorientowały. I dobrze, gdyż to musiało się stać. Natomiast trzeba stwierdzić, patrząc na Akademię, że odbywało się to bardziej pod wpływem otoczenia niż ze względu na budowanie pozycji szkoły. Takie mam wrażenie.

Czy te zmiany wpłynęły jakoś na środowisko akademickie, na świat kadry naukowej?

Mnie jest to trudno oceniać, gdyż każdy z nas wchodził w ten okres przełomu z innym potencjałem i z innym bagażem. Ludzie w różnym zakresie odnajdywali się w nowej rzeczywistości. Okazało się, że kompetencje środowiska, z którym jestem związany są poszukiwane i w rezultacie to, co w ciągu ostatnich piętnastu lat zrobiliśmy jest trudne do zliczenia.

Panie Profesorze, powstaje tu bardzo ciekawe zestawienie. Na początku mówił Pan o swoim indywidualizmie. Później pojawiło się hasło „zespół”, teraz słowa „to, co zrobiliśmy”. Pańscy współpracownicy i obserwatorzy Pańskich dokonań często zwracają uwagę na jeszcze jedną cechę, poza pasją i hobbyistycznym podejściem do nauki, a jest nią wielki zapał do pracy w zespole. Jest Pan Profesorem kierownikiem dużych zespołów badawczych, zawsze włączał Pan do prac badawczych i eksperckich innych, często młodszych kolegów. Kiedy tylko się da wybiera Pan – mimo widocznego silnego indywidualizmu – pracę w zespole. Czy taki styl pracy jest szansą na sukces?

Powiem zupełnie trywialnie. Trudno jest współcześnie funkcjonować w pojedynkę. Rozwiązywanie problemów naukowych, w szczególności i tych, którymi my się paramy, zawsze wymaga zbudowania zespołu i roli, których nie sposób było wykonać samodzielnie.

Zawsze jednak należy pilnować własnej ścieżki rozwoju. Jednak nigdy mi się nie podobało to, że ktoś dystansuje się od tego, co możemy zrobić razem. Nie akceptowałem takiego zachowania. Zawsze mi się wydawało, że jako osoba, której przyszło kierować zespołem, mam obowiązek wciągać wszystkich we wspólne prace. Nawet jeśli ktoś niekoniecznie tego chciał. Powiedziałbym nawet, że pod tym względem byłem „zamordystą” – wywierałem presję na to, żebyśmy tworzyli zespół, żebyśmy wspólnie pracowa-

wali. Jakkolwiek miałem też takie etapy, kiedy stwierdzałem, że skoro każdy ma swoje plany, to można je integrować na podstawie zadań. Każdy brał swoje zadanie do zrobienia i robił je w wygodny dla siebie sposób. Są przecież ludzie, którzy działają liniowo. Taki człowiek zabiera się za jeden projekcik. Chce mieć wystarczająco dużo czasu na jego zrobienie. Kiedy już zakończy, chciałby, żeby pojawiła się nowa szansa, aby zrobić kolejny projekcik i w ten sposób próbuje rozwijać się albo wegetować. Natomiast w życiu, co szczególnie potwierdza te ostatnie kilkanaście lat, nie ma takiej sytuacji, w której ma się komfort posiadania jednej oferty, nad którą się pracuje, a zaraz potem otrzymuje się następną. Trzeba równocześnie robić kilka rzeczy. Ja nigdy w życiu nie byłem w takiej sytuacji, że robiłem tylko jedną rzecz. Najczęściej zajmowaliśmy się trzema do pięcioma projektami równocześnie. Byli i są tacy ludzie, którzy nie potrafią tego znieść psychicznie, którzy nie dają sobie rady z uporządkowaniem swojego czasu. To jest stresujące, ale ja stwierdzam, że ten stres, który sobie człowiek sam funduje jest niesamowicie rozwijający z punktu widzenia znajdowania rozwiązań, kreowania pomysłów. Między innymi pod wpływem tego typu presji następuje to, co jest najlepsze w nauce. Chociaż trzeba się wtedy zmierzyć z tym, że przykładowo jedzie się gdzieś prywatnie i tak czy owak myśli o jakimś projekcie. Wtedy żona pyta „O czym znowu myślisz? Ja tu z tobą jadę, a ty znowu o czymś myślisz”.

Nawiązując do tego, co powiedział Pan Profesor o dobrym organizowaniu swojego czasu, chciałbym zapytać o dwie charakterystyczne dla Pana cechy, które są powszechnie dostrzegane przez tych, którzy pracują z Panem na co dzień. Mianowicie, mam na myśli bardzo intensywne wykorzystywanie czasu i zarządzanie nim oraz ogromną ilość notatek, jakie tworzy Pan Profesor przy rozlicznych okazjach. Czy to pomaga w życiu?

Ja też jestem leniwy. Natomiast ważną kwestią jest to, że nie można być cały czas leniwym. Każdy zna swój organizm i zauważa takie momenty, w których należy wziąć oddech. Czegokolwiek się nie robi, z jakąkolwiek pasją, to jednak nie można się w tym zatracić. Trzeba mieć dystans – czas na oddech, żeby utrzymać kondycję, zainteresowanie i motywację do robienia coraz to nowych rzeczy. Jeśli chodzi o gospodarowanie czasem, to – jeśli można mówić o przedsiębiorczym profesorze – jestem taką osobą, innowacyjną, z inicjatywą i kiedy już się za coś zabiorę, to w znacznym stopniu koncentruję się na tym, co robię i nie pozwalam sobie na tracenie czasu. Ja nie noszę w zespole osób, w których muszę rozbudzać motywację. Nie noszę, kiedy ktoś ma same wątpliwości. Chcę, żeby pracować zespołowo. Jeśli ktoś ma inny pogląd, niech zgłasza pomysł. W przeciwnym razie, jeśli nie ma nic do powiedzenia, to niech nie zajmuje czasu. Jeśli miałbym mieć w zespole kogoś, kogo musiałbym stale ciągnąć i przekonywać, że on robi dobrze i że warto to robić, to takich ludzi w zespole nie ma sensu mieć. Stopień zorganizowania i mieszcznia się w bilansie swojego czasu jest kwestią tego z kim się pracuje i jakie się ustala reguły tej współpracy. Jednak bardzo ważną rzeczą jest – odkryłem to dopiero po habilita-

cji – że nie wolno uprawiać nauki po godzinie szesnastej, chyba że się jest na konferencji lub innym wyjeździe naukowym. Ale normalnie po tej godzinie nie wolno zajmować się nauką, gdyż niszczy się wtedy cały czas wolny, czas rodzinny. Wszak myśli dalej krąży, nie da się ich zatrzymać, rozwiązuje się przez cały czas jakieś problemy, mimo że wcale się tego nie chce. Rada dla młodych jest taka, by jednak umieli wyważyć swój bilans czasu, by mieli czas na wszystko. O mnie się mówi, że jestem naukowcem z „niesprzyjającym” wyrazem twarzy – takim, jakbym cały czas zajmował się tylko nauką. A okazuje się, że kiedy po raz pierwszy szersze grono osób z uczelni miało okazję ze mną pracować podczas prac nad strategią Akademii, to podczas warsztatów, które prowadziłem stwierdzono, że Klasik jest inny. Klasik miał inny wizerunek, a okazało się, że moja osobowość jest inna od tej postrzeganej, kiedy gdzieś występuję z zachowaniem sztywnych reguł lub z ostrymi wypowiedziami. Zawsze byłem bezkompromisowy. Zresztą taką opinię regularnie wypisywał mi profesor Sokołowski.

Jeśli chodzi o notatki, to każdy ma jakiś klucz. Kiedy jestem na konferencji staram się wylapywać tylko to, co mnie inspiruje ze względu na to, co w danej chwili robię i posiadany obecnie zasób informacji. Natomiast nie robię notatek w sposób bezwładny, nie chcę zanotować wszystkiego. Notuję to, co jest dla mnie ważne. Najczęściej ma to mnie upewniać, że jeśli uważam coś za ważne, to po zanotowaniu nie zapomnę tego. Wolę sobie pewne rzeczy odnotować, a potem wystarczy przejrzenie notatek i już wiem, że to czy tamto miałem na myśli. W konsekwencji buduję na tym coś nowego. To jest mój sposób postępowania. Korzystanie z wiedzy innych jest bardzo ważne. Wiele osób nawet nie zdaje sobie sprawy, że do czegoś mnie inspirują, że budują ścieżkę, którą ja idę. Pojawia się tu jeszcze jedna rzecz, ważna szczególnie dla młodych ludzi. Obecnie zalewają nas informacje. Wszyscy pokochali Internet, a on od strony informacyjnej nie oddaje do końca tego, co się w danej dziedzinie dzieje. Jednocześnie, z punktu widzenia pewnej dojrzałości badawczej, uważam, że jeśli uprawianie nauki miałyby polegać na tym, że ściągałbym coraz to nowe książki i czytałbym coraz to nowe artykuły, to nigdy nie wybiłbym się na samodzielność myślenia. Mówię to swoim trochę młodszym kolegom. „Co z tego, że ktoś wyczytał w Internecie, że Hiszpan powiedział to, a Anglik co innego. I co z tego? Co ty masz do powiedzenia w dziedzinie, którą uprawiasz?”. Nauka nie może polegać wyłącznie na tym, że będę gromadził więcej i więcej informacji i będę się zamartwiał, że znowu mi brakuje czasu, że znowu muszę siedzieć wieczorami i jeszcze muszę coś ściągać z Internetu. To jest nonsens, dlatego, że kiedy chce się być ekspertem z jakiejś dziedziny, to trzeba ukształtować swój warsztat. Trzeba samemu umieć odpowiedzieć, co jest w tej dyscyplinie ważne, a nie powtarzać za innymi. To nie ma sensu. Ostateczną granicą, kiedy taka zmiana musi się dokonać jest przekroczenie progu habilitacji. Nigdy nie rozumiałem ludzi, którzy byli doktorami habilitowanymi i bali się swoich profesorów. Mówili, że nie chcą swojej zakładu, swojej katedry. To znaczy, że pracowali w instytutach i katedrach zniewolonych przez swoich szefów. I co to za samodzielni pracownicy nauki? Oni są dalej pod kuratelą. Trzeba mieć swoją ścieżkę, ale jednocześnie nie można funkcjonować samemu. Znowu wraca to, że uprawianie nauki pod dyktando szefa albo uprawianie nauki w pojedynkę jest bezsensowne. To jest tracenie tego, co w życiu można zrobić.

Z wszystkich wypowiedzi przebija Pańskie silne nastawienie na osiągnięcie czegoś nowego, parcie do przodu...

Ja nie wiem, jak to jest odbierane. Bo to, co mówię jest jednak skażone subiektywizmem. Ja po prostu robię swoje. To, co uważam, że powinienem robić. Natomiast zawsze jest tak, że odbiór zewnętrzny jest zmieniony zewnętrznymi czynnikami – czy sympatią, czy antypatią, czy uważaniem działających drugiej osoby za sensowne lub pozbawione sensu. W każdym bądź razie ja zawsze byłem odporny na oddziaływania zewnętrzne i nigdy nie było mnie w stanie zrazić, kiedy o mnie mówiło się na wyrost albo mówiło się rzeczy nieprawdziwe. To nie przenosi się na moją psychikę. Profesor Sokołowski zawsze mówił mi tak: „Jeśli ktoś mówi nieprawdę, to się nie masz prawa obrazić. Jeśli mówi prawdę, to tym bardziej nie masz prawa się obrazić”. Zawsze żyje się w jakimś środowisku i zawsze chce się mieć dobre relacje, ale nie na siłę.

Swoich studentów – i nie tylko – zachęca Pan Profesor do bycia przedsiębiorczymi. Jak rozumie Pan Profesor taką „codzienną przedsiębiorczość” każdego z nas?

Zestawienie przedsiębiorczości z profesorem może brzmieć bardzo negatywnie. Przypuszczam, że o mnie się mówi, iż mi się w życiu udało, że jestem osobą, która radzi sobie również dobrze pod względem finansowym. Tu faktycznie gdzieś pojawia się ta przedsiębiorczość. Jak już powiedziałem, traktuję naukę jako pasję i hobby, ale nie oznacza to, że jestem zawieszony pod sufitem. Jest przecież normalna, twarda rzeczywistość. Każdy z nas ma rodzinę, chce mieć określony standard, chce jeździć po świecie... Słowo przedsiębiorczość zastąpiłbym raczej słowami: kreatywność, pomysłowość, posiadanie inicjatywy, podejmowanie nowych wyzwań i parcie do przodu, by nie marnować czasu. Człowiek żyje, jeśli jest mobilny, ruchliwy, jeśli coś się wokół niego dzieje. To jest życie. Senność oraz przychodzenie na uczelnię i bycie magnetofonem są dla mnie porażające. Dlatego, jeśli się popatrzy kilkadziesiąt lat do tyłu, to w różnych warunkach my w naszym zespole staraliśmy się być ludźmi z nowymi pomysłami, jednocześnie byliśmy też odporni na to, co się o nas mówiło. I tacy jesteśmy.

Właśnie, mówi Pan o innowacyjności, nowych pomysłach. Zasłynął Pan Profesor przecież jako autor wielu strategii rozwoju lokalnego oraz regionalnego i jeden z polskich pionierów strategicznego zarządzania miastami i regionami. Skąd wziął się pomysł przekładania w warunkach Polski Południowej narzędzi zarządzania strategicznego na samorząd terytorialny? Co dobrego wniosły w naszą rzeczywistość te strategie?

Trudno jest mówić o wszystkim, co i jak się zrodziło. Ale moje zainteresowanie najpierw planowaniem strategicznym, a później szerzej – zarządzaniem strategicznym było związane z moim trzymiesięcznym pobylem w Paryżu, gdzie chodząc po bibliotekach i odwiedzając różne instytucje stwierdziłem, że dobrze byłoby do studiów regionalnych dołożyć studia strategiczne. W ten sposób powstały dwa filary, które się silnie wzmacniają. Początek studiów strategicznych, które tu zainicjowałem, to był przełom 1983 i 1984 roku. To już ponad dwadzieścia lat. Przez te lata to myślenie było rozwijane. Można popatrzeć, jak zmieniała się Katedra Badań Strategicznych i Regionalnych. Nie ma drugiej takiej katedry w Polsce. Mój przedmiot – Studia prospektywne i analiza strategiczna – nie jest nigdzie w Polsce wykładany. To są nasze oryginalne pomysły i rozwiązania.

Do myślenia kategoriami tożsamości regionalnej, kultury regionalnej, rozwoju lokalnego, regionalnego, doszło myślenie strategiczne. Właśnie myślenie poprzez scenariusze, tworzenie i coraz większy nacisk na wdrażanie strategii poprzez zarządzanie projektami stanowi nowoczesny warsztat. Okazało się, że my wyprzedzaliśmy czas. Stąd też, kiedy nastąpił przełom, pojawił się popyt na to, co umieliśmy, a nie na to, czego dopiero musielibyśmy się uczyć tak, jak uczyli się inni. My to już znaliśmy, mieliśmy już swój warsztat. Natomiast dobrze się stało, że uczestniczyłem w kilkunastu projektach międzynarodowych, stykałem się więc z ludźmi, z różny-

mi metodami pracy. Czerpałem z doświadczeń frankofonów i anglo-saksonów, przedstawiciele różnych krajów. Ja się chyba plasuję w badaniach stosowanych. To jest moja siła. Czysta teoria? Na pewno poprzez badania stosowane można metodologicznie rozwijać naukę. Może to zahacza też o teorię w ścisłym pojęciu tego słowa. Moją pasją jest jednak przeprowadzanie badań stosowanych, zmierzanie się z rzeczywistością i tymi wyzwaniami, które dla miast czy firm niesie życie. I to jest dla mnie ważne.

Wywołał Pan Profesor przed chwilą takie hasła jak „tożsamość regionalna”, „kultura regionalna”. Wróćmy więc jeszcze na chwilę do działań społecznych na rzecz regionu. Był Pan Profesor współtwórcą Związku Górnośląskiego, jego pierwszym prezesem. Rozwijał Pan Duszpasterstwo Akademickie w Katowicach, uczestniczył w wielu innych projektach o charakterze społeczno-ekonomicznym. Co wtedy kierowało Panem Profesorem? Czy może Pan Profesor opowiedzieć co nieco o tych kartach z historii? Dlaczego warto rozwijać w sobie tego typu pasję?

Jeśli się funkcjonuje w różnych środowiskach, to nieuniknione jest zmierzenie się z tym, co te środowiska ze sobą niosą. Dla mnie dojrzewanie w Duszpasterstwie Akademickim było przemyśleniem na nowo tego, jak się wyzwolić z samej ekonomii, jak widzieć kontakt z ludźmi, którzy są daleko poza ekonomią. Taki kontakt z lekarzami, kapłanami, psychologami czy ludźmi uprawiającymi inne zawody jest niesamowicie budujący. Poprzez ten okres Duszpasterstwa Akademickiego człowiek dojrzewał zarówno jako naukowiec, jak i jako człowiek. Mógł wykorzystać to, co się u mnie nazywa dużą siłą przebiccia. Bo dla mnie nie ma rzeczy takich, których bym nie podjął i nie powiedział od samego początku, kiedy jeszcze nie wiem, czy to się dobrze skończy, że to się dobrze skończy. Uważam, że wszystko co warto robić jest do zrobienia. Oczywiście nie byle co i tylko po to, żeby coś robić. Chociaż są ludzie, którzy mają jedynie strategię robienia czegośkolwiek. Ja takiej strategii nie mam. Więc tamten czas Duszpasterstwa Akademickiego był takim moim czasem również własnego dowartościowania się, samooceny, co sobą człowiek reprezentuje w swojej dyscyplinie i jako człowiek. To był niezwykle ważny czas dla mnie. Tam też pojawiły się inne wątki. Skoro nadchodził czas transformacji, to my w Duszpasterstwie Akademickim przygotowaliśmy się też do podejmowania ról publicznych. W związku z tym, kiedy nastąpił czas przełomu, to my się wszędzie znaleźliśmy. Kiedy Duszpasterstwo poświęciło dużą sesję regionalności i ruchom regionalnym. Zebrali się na niej ludzie z różnych środowisk, nie tylko z naszego regionu, z całej Polski. Spotkanie to wskazało na potrzebę utworzenia czegoś, czym później stał się Związek Górnośląski. Ponieważ w tym okresie pojawiło się prawo o stowarzyszeniach, nastąpiła wolność zrzeszania się, więc z ludźmi poznanymi podczas tego spotkania pomyśleliśmy, by stworzyć takie stowarzyszenie. I ono powstało. Przygarnął nas „Gość Niedzielnny”. To było jedyne takie miejsce, gdzie mogliśmy spokojnie porozmawiać, przedyskutować i przygotować się do tego wszystkiego. Te przygotowania trwały praktycznie prawie rok. Robiliśmy to z dużym namysłem i mogę powiedzieć to z perspektywy czasu. Moja funkcja w Związku? Uważam, że nie można łączyć funkcji władzy i wiedzy. Albo chce się być naukowcem, albo politykiem, wykluczone jest jednocześnie bycie jednym i drugim. Tu nie jest możliwy żaden kompromis. Ja podjąłem się funkcji, gdyż jednak tytuł profesora trochę „stawia ludzi na baczność”. Jest to jednak jakiś autorytet, jakaś elita. Budowanie stowarzyszenia z zespołem autorytetów to przydawanie temu ruchowi od początku pewnej rangi. Muszę z perspektywy czasu przyznać, iż dobrze jest, że Związek powstał. Dalej mam kontakty z tą organizacją. Najważniejszą rzeczą, którą Związek daje jest to, że jest on szkołą samorządności. Przygotowuje ludzi do podjęcia funkcji publicznych: radnych, prezydentów, burmistrzów, czyli buduje elity, liderów, przywództwo lokalne i regionalne.

Pełniłem jeszcze wiele innych funkcji. Bo przecież to nasz zespół wykreował pierwszą grupę konsultingową na Akademii – prywatną grupę konsultingową, która się nazywała Zespół Badań Innowacji i Wdrożeń „Regionex”. Ponadto, wspólnie z panem rektorem, profesorem Janem Wojtyłą doprowadziliśmy do powołania przez Akademię, wraz z innymi podmiotami, Instytutu Promocji Małych i Średnich Przedsiębiorstw „Promotor”.

Muszę przyznać, że był to prawdziwy inkubator przedsiębiorczości. To wszystko przekładało się również na prowadzenie zajęć. Przykładowo, zrobienie dużego projektu szwajcarskiego, w który byliśmy zaangażowani przez kilka lat, zupełnie przebudowało nasz warsztat dydaktyczny. Przestaliśmy być gadającymi głowami. Pokazywaliśmy rzeczy konkretne. Nasze wykłady przestały być porównywalne z tradycyjnymi wykładami akademickimi. Przekładaliśmy doświadczenie warsztatowe, projektowe na dydaktykę. Nie będzie się lepszym dydaktykiem po przeczytaniu kolejnej książki. Pisanie książek z innych książek również jest kompletnym bezsenssem.

Wracając więc do pytania o role społeczne powtórzę, że jeśli jest się naukowcem, to jednak trzeba pamiętać, że służy się wiedzy, służy się prawdzie. Natomiast jeśli chce się być politykiem, to staje się kimś innym. Niemniej jednak ci, którzy uprawiają naukę muszą też podejmować role społeczne. Ale to niekoniecznie oznacza mieszanie się do polityki.

Wobec tego wszystkiego, co w życiu zawodowym, czy też szerzej – publicznym, uważa Pan Profesor za swój największy sukces? Jeżeli niektóre wydarzenia w ogóle można wartościować w ten sposób.

To jest jednak sporo lat. Dlatego też nie umiem jednoznacznie powiedzieć, co mi się najbardziej udało. Generalnie uważam, że wiele rzeczy mi się udawało, gdyż zawsze trafiałem na przyjaznych, sprzyjających mi ludzi – takich, którzy mnie dobrze ukierunkowywali i pozwalali korzystać z ich wiedzy i doświadczenia. Sprzyjające otoczenie liczy się często najbardziej. A ja mogę powiedzieć, że na życiowej ścieżce zawsze spotykałem sprzyjających mi ludzi. To jest podstawą tego, że w tym momencie mogę powiedzieć, iż cieszę się, że jestem taki jaki jestem.

Natomiast na pewno moim przedsięwzięciem życiowym – choć nie pojawiło się ono wcześniej w tej rozmowie – jest powołanie do życia Górnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości. Jest to wyższa szkoła zawodowa, która działa pod patronatem Akademii. Odpowiada na potrzeby śląskiego interioru: Chorzowa, Świętochłowic, Bytomia, Rudy Śląskiej czy Siemianowic Śląskich i innych nieraz odległych od centrum aglomeracji miejskiej obszarów. Okazuje się, że szkoła ma zasięg aż po Racibórz, Kluczbork, Opole czy Częstochowę. Bardzo popieram dobre kształcenie licencjackie. Mimo wszystko uważam, że nie wszyscy muszą być magistrami. Jest tylko ta kwestia, czy wiedza, którą się przekazuje i umiejętności praktyczne są prawdziwe i czy właśnie takiej wiedzy i umiejętności poszukują przedsiębiorcy, władze i instytucje publiczne. Dlatego, gdybym miał teraz się wypowiadać, to uważam, że w ciągu tych pięciu lat – gdyż w tym roku ta szkoła kończy pięć lat – jest to moje przedsięwzięcie życiowe. W strategii z 1997 roku mówiliśmy, że Akademia jest okrętem flagowym, wokół którego płyną inne statki. Uważam, że zarówno Wyższa Szkoła Bankowości i Finansów, jak i szkoła chorzowska, różnego rodzaju centra badań czy to, co może powstać w Młoszowej stanowią i stanowiąc będą o sile naszej Alma Mater. Duże uniwersytety wszak również mają ileś tam college’ów. I właśnie w rozwijaniu związków jednostki macierzystej z inicjatywami, które są na zewnątrz dostrzegam budowanie pozycji Akademii. Jeśli chodzi o GWSP, to jestem przekonany, że wraz z całą kadrą wywodzącą się

z AE oraz z UŚ wpisujemy się w flotyllę, w której flagowym okrętem jest Akademia. To jest dla mnie takie życiowe przedsięwzięcie. Patronem GWSP jest Karol Godula. Był on pionierem przedsiębiorczości, przemysłowcem na skalę europejską w XIX wieku. To był Górnioślązak, człowiek, który zgromadził fortunę większą od Zamojskich z niczego – z dziesięciu palców. Sądziłbym więc, że kiedy popatrzysz się na to, co się dzieje z Górnym Śląskiem – na zmiany tożsamości, na budowanie nowej gospodarki – to kreatywność i innowacje są podstawą budowania przyszłości Górnego Śląska. I my – GWSP w ścisłej symbiozie z Akademią – jesteśmy inicjatorami przedsięwzięć intelektualnych, restrukturyzacyjnych, budujących przyszłość regionu.

Panie Profesorze i znowu wkrada nam się do tego wywiadu nieustanne parcie do przodu, aktywność i tego typu cechy. A po rzeczony godzinie szesnastej? Jaki jest Profesor Klasik prywatnie? Co cieszy Pana Profesora, jak Pan odpoczywa?

Och, o to trzeba by zapytać moją żonę! Mam dzieci, wnuki. Czasem człowiek się nie chce pogodzić z tym, że czas szybko płynie i dużo się już go ma za sobą. Ale nigdy się nie zastanawiam nad tym ani nie słyszę głosu, który szeptałby „szkoda, że już tyle czasu minęło”. Raczej nie. Ja jestem osobą, która bardzo lubi dzieci. Gdyby ktoś widział, co ja wyprawiałem, kiedy moje dzieci były małe i jak teraz bawię się z wnukami! To są to rzeczy nieprawdopodobne – ja w takiej sytuacji. A zresztą nigdy nie przywiązuję wagi do tego, że jestem profesorem. Zawsze byłem nietypowym profesorem, nawet w konwencjach akademickich. Chyba szybciej robiłem tytuły niż dojrzewałem psychicznie. Jestem osobą otwartą, bezpośrednią. Nigdy nie uprawiam dyplomacji. W życiu prywatnym tym bardziej. Czasem żona ma do mnie pretensje o to, że powinienem być bardziej powściągliwy, powinienem się więcej zastanawiać. A ja palnę jedno, drugie i cieszę się życiem rodzinnym. Dla mnie jest ono niesamowicie ważne. Kiedy angażowałem się w ruch regionalny, to próbowałem odczytać najważniejsze wartości ludzi, którzy są stąd. I okazało się, że są to wartości zupełnie uniwersalne. Tylko jest kwestia odcieni tych samych wartości, które w różnych miejscach są inne. Mówiłem wtedy o pewnej triadzie. Lud, który jest tu od wieków, to lud cechujący się rodzinnością, pracowitością połączoną z profesjonalnością i religijnością. Niestety brakowało mu obywatelskości.

Cały czas trwa jej budowanie. To się dzieje. Kiedy pojawiły się samorządy terytorialne okazało się, iż ludzie wiedzą, że są u siebie i że mogą decydować o losie swojej społeczności. We mnie, jak w każdym z tych, którzy są stąd, są zapisane te wartości i one się we mnie realizują.

Tradycyjnie już, znowu przeszliśmy od życia prywatnego do idei społecznych. Choć doskonale rozumiem, że rzeczy tych nigdy nie da się do końca rozłączyć. A co jeszcze zostało do zrobienia? Czym nowym zaskocz nas Pan Profesor w następnych latach?

Usunąłbym z tego pytania kilka słów. Przede wszystkim „jeszcze”, a później „co zostało”. Życie będzie się toczyło dalej. Tworząc z panem rektorem, prof. Florianem Kuźnikiem, liczne strategie i inne projekty doszliśmy do wniosku, że najważniejsze jest rozszyfrowanie jednego magicznego słowa: „wyzwania”. To nie jest tak, że trzeba coś wykombinować. Nie jest tak, że coś napiszę, żeby było widać, że coś napisałem. Nie. Wyzwania są różnego rodzaju. Niezależnie, czy jest się naukowcem czy robotnikiem trzeba czytać, słuchać, rozglądać się i rozumieć to, co się dzieje na świecie. Tym bardziej ludzie, którzy uprawiają naukę muszą wiedzieć co się dzieje. Otaczają nas wyzwania cywilizacyjne. Trzeba umieć odczytać trendy światowe i umieć się w nich znaleźć. Są wyzwania, które wynikają z rywalizacji. Bo kiedy chce się utrzymać na jakimś poziomie, to trzeba spełniać pewne kryteria. Są to wyzwania, które niesie nowa generacja. A ja wcale nie chcę być gorszy od młodego doktora, profesora i tak dalej. Ja nie chcę się zestarzeć będąc profesorem tylko z nazwy. I są także wyzwania, które może trudno nazwać ambicjonalnymi, ale na pewno można określić jako aspiracyjne. Każdy z nas ma aspiracje. Niezależnie od tego, czy pojawiają się nowi ludzie, nowe środowiska badawcze, ma się własne aspiracje. Coś chce się zrobić, czymś po kolei chce się zajmować – gdyż jest to jakiś logiczny ciąg. Jedni nazywają to wszystko umiejętnością odczytywania znaków czasu, ale dla mnie to określenie ma trochę inne znaczenie. Tak czy owak, wyzwania są najważniejszą rzeczą. Zarówno wyzwanie do bycia dziadkiem, jak i wyzwanie do kierowania zespołem czy każde inne. Hasła takie jak „co mi jeszcze zostało” należy odłożyć do lamusa.

Wobec tego, dziękując za tę interesującą rozmowę, życzę Panu Profesorowi sukcesów w odpowiadaniu na te wszystkie wyzwania...

Proszę pozwolić jeszcze na jedno. Ja się nie kieruję w życiu sukcesami. Uważam, że – tak jak powiedział kiedyś Ojciec Święty – cywilizacja zachodnia oparta jest na magii słowa „sukces”. A to słowo jest niszczące.

Czyli należy życzyć zadowolenia, może przyjemności z odpowiadania na wyzwania?

To już jest hedonizm... i jednocześnie temat do następnej rozmowy.

No to czego życzyć Panu Profesorowi?

Upartości w parciu do przodu i stwarzaniu warunków innym oraz robienia tego, co daje największą satysfakcję we wszystkich możliwych wymiarach, we współpracy z innymi.

Tego więc życzyć i dziękuję bardzo serdecznie za miłą rozmowę. ■

Prof. zw. dr hab. **Andrzej Klasik** jest Kierownikiem Katedry Badań Strategicznych i Regionalnych Akademii Ekonomicznej w Katowicach oraz Rektorem Górnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości w Chorzowie. W kadencji 2003-2007 zasiada w Prezydium Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk. Jest także Wiceprzewodniczącym Komisji Studiów nad Przyszłością Górnego Śląska Oddziału Katowickiego PAN oraz członkiem International Regional Science Association.

Aktualizacja Strategii Uczelni

Historia posługiwania się planem strategicznym, jako narzędziem zarządzania strategicznego Uczelnią, sięga 1997 roku, w którym to po raz pierwszy wypracowano oraz przyjęto Strategię Akademii. Obejmowała ona swoim zakresem:

- diagnozę strategiczną Uczelni opartą na klasycznej analizie TOWS/SWOT,
- syntetyczny zapis sytuacji problemowej Uczelni,
- wariantowe wizje rozwoju AE oraz wizję zintegrowaną zawierającą ustalenia co do przyszłej pozycji strategicznej i przyszłego wizerunku, przyszłych, wewnętrznych procesów rozwojowych oraz pożądaných partnerów i aliansów Akademii,
- rozwiązania strategiczne w ramach pól strategii, obejmujące cele i priorytety rozwoju oraz kierunki działania.

Na podstawie powyższego dokumentu uruchomione zostały warsztaty projektowe, w ramach których dla każdego wyróżnionego pola strategii sformułowano listę przedsięwzięć strategicznych i działań wspomagających. Jako efekt sprzężenia zwrotnego dokonano weryfikacji rozwiązań strategicznych, tzn. zapisu celów i priorytetów oraz kierunków działania. W efekcie powstał drugi dokument o nazwie „Wdrażanie strategii rozwoju Akademii”. Horyzont strategii został określony na 2010 rok. Dokument „Wdrażanie strategii...” został przyjęty uchwałą Senatu AE 2 kwietnia 1998 roku.

Od tamtego momentu minęło prawie sześć lat. W tym okresie zrealizowano wiele projektów o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania Uczelni – wdrożono nowe rozwiązania w różnych dziedzinach. Jednocześnie minione lata przyniosły wiele zmian w otoczeniu konkurencyjnym Akademii. Uczelnia stanęła w obliczu nowych wyzwań rozwojowych. Wobec powyższego, pojawiła się konieczność zweryfikowania dotych-

22 stycznia Senat przyjął dokument „Rozwój Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach w latach 2004-2007. Aktualizacja i wdrażanie Strategii Uczelni przyjętej uchwałą Senatu w czerwcu 1997 roku”

czasowych zapisów dokumentów strategicznych oraz ich uzupełnienia o propozycje projektów i działań, których rezultaty przyczynią się do dalszego umacniania pozycji Uczelni na rynkach edukacyjnym, badawczym i eksperckim.

Prace nad aktualizacją strategii rozwoju Uczelni zostały zainicjowane powołaniem przez rektora w grudniu 2003 roku zespołu roboczego, do zadań którego należała aktualizacja strategii AE w kształcie przyjętym w drugim dokumencie, tj. „Wdrażaniu strategii...” i z uwzględnieniem części diagnostycznej, sytuacji problemowej i wizji rozwoju Uczelni. Kierownictwo nad pracami zespołu objął prof. **Andrzej Klasik**. Po przeanalizowaniu stopnia aktualności dotychczasowych dokumentów strategicznych, biorąc także pod uwagę czas i ewentualne koszty organizacji spotkań warsztatowych dla sformułowania diagnozy Uczelni i wizji rozwoju, zespół roboczy postanowił:

- przeformułować i zaktualizować sytuację problemową Uczelni,
- dokonać weryfikacji pól strategii, w efekcie czego uzyskać nową ich listę,
- dokonać oceny stopnia realizacji strategii i na tym tle:
 - sformułować nowy zapis rozwiązań strategicznych – priorytety, cele, kierunki, projekty strategiczne, działania – dla każdego z wyróżnionych pól strategii,
 - sformułować misję Akademii, jako wyraz syntezy myślenia strategicznego zespołu roboczego.

Misja Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach

Akademia Ekonomiczna w Katowicach kształci ekonomistów i menedżerów dla gospodarki i administracji publicznej oraz sektora organizacji pozarządowych w warunkach indywidualizacji procesu kształcenia oraz internacjonalizacji studiów i rynku pracy. Pełny cykl kształcenia obejmuje studia: licencjackie, magisterskie, podyplomowe oraz doktoranckie. Uczelnia prowadzi projekty badawcze o zasięgu krajowym i międzynarodowym w takich dziedzinach jak: ekonomia i finanse, zarządzanie i informatyka, biznes i stosunki międzynarodowe, rozwój regionalny i gospodarka przestrzenna oraz inwestycje i nieruchomości. Akademia realizuje proces edukacyjny i prowadzi badania opierając się na wiedzy i doświadczeniu funkcjonowania w silnie zurbanizowanym i postindustrialnym regionie górnośląskim.

Kadra nauczycieli akademickich i badaczy o uznanym autorytecie w środowisku kieruje się najlepszymi tradycjami akademickimi. Postępując w duchu szacunku dla prawdy nawiązuje do doświadczeń pedagogicznych, badawczych i eksperckich gromadzonych od momentu założenia Uczelni w latach trzydziestych XX wieku.

Horyzont czasowy zaktualizowanej strategii nie uległ zmianie, natomiast pakiet projektów wdrażających strategię obejmuje lata 2004-2007. Tekst dokumentu „Rozwój Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamięckiego w Katowicach w latach 2004-2007” obejmuje pięć pól strategicznych i zawartych w nich pięć priorytetów rozwojowych Uczelni. Układ ten prezentuje się następująco:

1. Pole strategiczne: edukacja

Priorytet I. Indywidualizacja studiów w ramach systematycznie aktualizowanych programów kształcenia z wykorzystaniem międzynarodowych powiązań Uczelni oraz uruchamianie nowych kierunków studiów i specjalności kształcenia w warunkach wzrastającej konkurencji na rynku edukacyjnym.
2. Pole strategiczne: badania naukowe

Priorytet II. Realizacja dużych, interdyscyplinarnych projektów badawczych o znaczeniu międzynarodowym, w tym udział Uczelni w programach europejskich.
3. Pole strategiczne: rozwój instytucjonalny i personalny

Priorytet III. Rozwój samodzielnej kadry naukowej, silnych katedr i nowych jednostek organizacyjnych połączony z decentralizacją zarządzania Uczelnią.
4. Pole strategiczne: infrastruktura dydaktyczno-naukowa

Priorytet IV. Rozwój funkcjonalno-przestrzenny kampusu Bogucice-Zawodzie i jego wyposażenie w zaawansowaną tech-

5. Pole strategiczne: promocja działalności edukacyjnej, naukowo-badawczej i wydawniczej

Priorytet V. Profesjonalna promocja Uczelni w kraju i za granicą oraz dostosowanie administracji do sprawnej obsługi kontaktów zewnętrznych, w tym współpracy z partnerami instytucjonalnymi.

Wdrażanie strategii rozwoju Uczelni wymaga spełnienia następujących warunków w takich dziedzinach jak:

- zarządzanie finansami – przygotowanie wieloletniego planu finansowego wdrażania strategii,
- wewnętrzne regulacje prawno-administracyjne – powołanie do życia zespołów roboczych dla przygotowania takich nowych regulacji jak: regulamin studiów (prace w toku), nowelizacja statutu Uczelni, uchwały Senatu Akademii, specjalistyczne regulaminy i zarządzenia rektora,
- organizacja monitoringu strategii – powołanie do życia zespołu zadaniowego ds. realizacji strategii.

prof. Florian Kuźnik

Projekty strategiczne w układzie celów, według pól strategii

Pole strategiczne	Edukacja	
Priorytet	I. Indywidualizacja studiów w ramach systematycznie aktualizowanych programów kształcenia z wykorzystaniem międzynarodowych powiązań Uczelni oraz uruchamianie nowych kierunków studiów i specjalności kształcenia w warunkach wzrastającej konkurencji na rynku edukacyjnym	
Cel strategiczny	1. Atrakcyjna oferta edukacyjna Uczelni w warunkach internacjonalizacji procesu kształcenia.	
Projekty strategiczne		
	Nazwa	Charakterystyka projektu
P.1.1.1.	Projekt nowych kierunków kształcenia	Uruchomienie międzywydziałowego kierunku kształcenia – stosunki międzynarodowe. Uruchomienie kierunku gospodarka przestrzenna na Wydziale Ekonomii.
P.1.2.1.	Pełne wdrożenie ECTS	Zapewnienie elastyczności studiowania poprzez umożliwienie wyboru przedmiotów prowadzonych w AE oraz wliczanie punktów ECTS zdobytych w innych uczelniach do bilansu punktów studenta. Zaliczanie semestrów na podstawie zdobytej liczby punktów, a nie tematyki zrealizowanych przedmiotów (przy zachowaniu uregulowań MENIS dotyczących minimum programowych dla kierunków).
P.1.2.2.	Projekt oferty dodatkowych świadczeń edukacyjnych	Świadczenie przez AE zajęć edukacyjnych takich jak: kursy językowe, kursy komputerowe, kształcenie pedagogiczne, treningi interpersonalne itp. poza programem studiów, za odpłatnością.
P.1.2.3.	Projekt suplementu do dyplomu	Stworzenie zawartości merytorycznej oraz formy graficznej suplementu do dyplomu, połączone z wdrożeniem w pełni sprawnego systemu jego wydawania, według wymagań MENIS.
P.1.3.1.	Projekt studiów magisterskich realizowanych w języku angielskim	Dopasowanie tematyki oraz przekształcenie zajęć funkcjonujących w ramach „ścieżki angielskiej” w realizowaną w języku angielskim specjalność studiów „International Business” dostępną dla studentów polskich oraz zagranicznych.

Pole strategiczne	Edukacja	
Priorytet	I. Indywidualizacja studiów w ramach systematycznie aktualizowanych programów kształcenia z wykorzystaniem międzynarodowych powiązań Uczelni oraz uruchamianie nowych kierunków studiów i specjalności kształcenia w warunkach wzrastającej konkurencji na rynku edukacyjnym	
Cel strategiczny	2. Zapewnianie absolwentom Uczelni poziomu wykształcenia pozwalającego na odnajdywanie się w różnych sytuacjach krajowego i unijnego rynku pracy	
Projekty strategiczne		
	Nazwa	Charakterystyka projektu
P.2.1.1.	Systemy zapewniania jakości kształcenia	Zaprojektowanie oraz wdrożenie w Uczelni kompleksowego systemu zarządzania jakością kształcenia, zapewniającego elastyczny proces kształcenia o wysokiej jakości.
P.2.1.2.	Standard pracy magisterskiej i dyplomowej	Określenie wymogów merytorycznych, formalnych oraz edytorskich, jakim powinny odpowiadać prace magisterskie i dyplomowe.
P.2.2.1.	Projekt studenckich praktyk zawodowych	Zmiana zasad realizacji i zaliczania praktyk zawodowych sprzyjająca większej przydatności odbywanych praktyk dla potrzeb pracy magisterskiej lub przyszłego życia zawodowego studenta. Zapewnienie większej elastyczności kształtowania formy i czasu odbywania praktyki przez studenta.
P.2.2.2.	Projekt szkół letnich	Uruchomienie w Uczelni tematycznych szkół letnich. Kształtowanie szkół letnich jako flagowego produktu Uczelni dla studentów międzynarodowych.
P.2.3.1.	Projekt „Przygotowanie do kariery zawodowej”	Wdrożenie systemu kompleksowego rozwijania umiejętności studenta, począwszy od 1 roku do końca studiów, umożliwiającego mu poznanie własnych silnych i słabych stron, świadomy wybór kierunku i form studiowania, oraz dostarczającego wiedzę niezbędną do konkurencji na rynku pracy i oferującego pośrednictwo w poszukiwaniu pracy.

Pole strategiczne	Badania naukowe	
Priorytet	II. Realizacja dużych, interdyscyplinarnych projektów badawczych o znaczeniu międzynarodowym, w tym udział Uczelni w programach europejskich	
Cel strategiczny	1. Atrakcyjna oferta badawcza znajdująca potwierdzenie w rosnącej wielkości pozyskanych środków finansowych umożliwiających rozwój Uczelni i jej zespołów badawczych	
Projekty strategiczne		
	Nazwa	Charakterystyka projektu
P.1.1.1.	Powiązanie finansowania zespołów badawczych z aktywnością badawczą i jej efektami	Opracowanie nowego systemu rozdzielania środków na badania naukowe, promującego aktywne zespoły badawcze, których wyniki badań są wysoko oceniane w krajowych i międzynarodowych gremiach, publikowane w znaczących wydawnictwach, znajdują klientów na rynku ofert badawczych itp.
P.1.3.1.	System motywacyjny Uczelni wspierający udział zespołów badawczych w międzynarodowych konsorcjach	Upraszczenie procedur administracyjnych i udostępnianie dodatkowych środków finansowych dla zespołów zaangażowanych lub rozpoczynających współpracę w ramach międzynarodowych konsorcjów naukowych i badawczych.

Pole strategiczne	Badania naukowe	
Priorytet	II. Realizacja dużych, interdyscyplinarnych projektów badawczych o znaczeniu międzynarodowym, w tym udział Uczelni w programach europejskich	
Cel strategiczny	2. Ugruntowana pozycja naukowa i badawcza Uczelni w kraju i za granicą w priorytetowych dziedzinach badań	
Projekty strategiczne:		
	Nazwa	Charakterystyka projektu
P.2.1.1.	Cykliczne raporty o stanie i kierunkach działalności naukowo-badawczej Uczelni	Opracowywanie atrakcyjnego merytorycznie i graficznie sprawozdania z prowadzonej działalności naukowo-badawczej, mającego na celu poinformowanie środowiska Uczelni, świata akademickiego oraz bieżących i potencjalnych zleceniodawców badań i studiów o kierunkach zainteresowań badawczych oraz potencjale naukowym Uczelni.
P.2.1.2.	Organizowanie uczelnianego Forum naukowo-badawczego	Organizowanie interdyscyplinarnej konferencji naukowej dla pracowników Uczelni oraz wybranych zaproszonych gości, mającej na celu poinformowanie o zainteresowaniach badawczych poszczególnych zespołów oraz prezentację wyników przeprowadzonych badań.
P.2.2.1.	Publikacje w językach obcych, głównie angielskim	Zwiększenie ilości naukowych publikacji obcojęzycznych wydawanych przez Uczelnię w postaci czasopism, książek, zeszyców naukowych, materiałów konferencyjnych i pokonferencyjnych.
P.2.2.2.	Cykliczne imprezy naukowo-badawcze – konferencje, seminaria, warsztaty – o znaczeniu międzynarodowym, integrujące środowisko badawcze Uczelni	Upraszczenie procedur administracyjnych i udostępnianie dodatkowych środków finansowych dla zespołów oraz grup zespołów pracujących nad organizacją znaczących, przede wszystkim cyklicznych, konferencji i seminariów międzynarodowych.
P.2.3.1.	Finansowe wspieranie międzynarodowej aktywności badawczej Katedr	Zwiększanie ilości dostępnych środków dla jednostek zorientowanych na współpracę z zagranicą, połączone ze zmianą sposobu rozdzielania środków na współpracę międzynarodową polegającą na bezpośrednim podziale w/w środków na budżety katedralne ustalone według aktywności międzynarodowej zespołów badawczych.
P.2.3.2.	Ocena działalności naukowo-badawczej Katedr według kryterium krajowej i zagranicznej współpracy międzyuczelnianej	Wprowadzenie do oceny działalności naukowo-badawczej Katedr kryteriów związanych z: udziałem w konsorcjach i projektach międzynarodowych, regionalnych i krajowych konsorcjach badawczych, tworzeniem międzynarodowych publikacji obcojęzycznych, współpracą z innymi ośrodkami krajowymi nad wspólnymi tematami badawczymi itp.

Pole strategiczne	Rozwój instytucjonalny i personalny	
Priorytet	III. Rozwój samodzielnej kadry naukowej, silnych katedr i nowych jednostek organizacyjnych połączony z decentralizacją zarządzania Uczelnią	
Cel strategiczny	1. Kadra naukowo-dydaktyczna Uczelni kształtowana przez osobowości o wysokich kompetencjach i poziomie etycznym	
Projekty strategiczne		
	Nazwa	Charakterystyka projektu
P.1.1.1.	System monitoringu potencjału naukowego i eksperckiego Uczelni	Stworzenie na bieżąco aktualizowanej bazy danych o prowadzonych badaniach, zainteresowaniach i umiejętnościach pracowników naukowych oraz ich zainteresowaniach kooperacyjnych. Wykorzystywanie gromadzonych danych do kojarzenia potencjalnych partnerów w projektach naukowo-badawczych i komercyjnych w skali regionalnej, krajowej i międzynarodowej.
P.1.2.1.	Projekt kodeksu zachowań etycznych w Uczelni	Skonsultowanie ze społecznością akademicką i zdefiniowanie wartości etycznych, jakimi powinni kierować się pracownicy Uczelni. Podkreślenie roli nienagannej postawy osób tworzących społeczność akademicką. Określenie postaw godzących w dobre imię Uczelni.
P.1.3.1.	Projekt nowego regulaminu studiów	Stworzenie nowego regulaminu studiów odpowiadającego na potrzeby wynikające między innymi z: realizacji procesu bolońskiego, umiędzynarodawiania studiów, wdrażania ECTS i zwiększającej się elastyczności studiowania, pojawienia się nowych form odbywania praktyk studenckich, konieczności dokonania korekt istniejących zapisów.
P.1.3.2.	Projekt nowelizacji statutu Uczelni	Nowelizacja statutu Uczelni mająca na celu ułatwienie procesów rozwojowych oraz usystematyzowanie i narastanie tradycji uczelnianej. Oparcie działalności uczelni na zasadach subsydiarności i koordynacji oraz demokratycznym modelu zarządzania.
P.1.3.3.	Decentralizacja decyzji w zakresie rozwoju kadry naukowej	Uprawnienia dziekanów dotyczące przyjęć i zwolnień pracowników nauki w ramach posiadanych wydziałowych limitów kadrowych i finansowych.
P.1.4.1.	Nowe zasady i kryteria tworzenia Katedr	Stworzenie stabilnych warunków do powstania nowych katedr. Katedra jako podstawowa jednostka organizacji pracy naukowej i dydaktycznej Uczelni musi mieć zapewnioną możliwość funkcjonowania przy uwzględnieniu fluktuacji kadry samodzielnych pracowników
P.1.4.2.	Nowe jednostki zaplecza edukacyjnego i badawczego	Stworzenie w Uczelni nowych jednostek odpowiadających na współczesne potrzeby procesów dydaktycznego i naukowo-badawczego, takich jak: np. specjalistyczne pracownie: informatyczna i kartograficzna, gabinet poradnictwa psychologicznego.
P.1.4.3.	Obieg informacji i komunikacja wewnętrzna z wykorzystaniem intranetu	Zastąpienie w znacznym stopniu tradycyjnego wewnętrznego obiegu dokumentów komunikacją bazującą na technologiach sieciowych oraz umożliwienie współdzielenia i szybkiej wymiany zasobów elektronicznych między jednostkami i pracownikami Uczelni.

Pole strategiczne	Infrastruktura dydaktyczno-naukowa	
Priorytet	IV. Rozwój funkcjonalno-przestrzenny campusu Bogucice-Zawodzie i jego doposażenie w zaawansowaną technologicznie infrastrukturę edukacyjną i badawczą oraz zagospodarowanie zamiejscowych ośrodków naukowo-dydaktycznych	
Cel strategiczny	1. Infrastruktura zapewniająca sprawną realizację procesu kształcenia i prac badawczych oraz zarządzania Uczelnią	
Projekty strategiczne		
	Nazwa	Charakterystyka projektu
P.1.1.1.	Organizacja Intranetu w skali Uczelni i Wydziałów	Stworzenie w Uczelni stabilnej platformy komunikacji oraz wymiany danych bazującej na materiałach elektronicznych, zastępującej w znacznym stopniu tradycyjny wewnętrzny obieg dokumentów oraz umożliwiającej współdzielenie i szybką wymianę zasobów elektronicznych.
P.1.1.2.	Komputeryzacja administracji uczelnianej	Stworzenie jednolitego systemu informacyjnego administracji/rektoratu.
P.1.1.3.	Komputerowy system obsługi procesu dydaktycznego	Wprowadzenie i unowocześnianie systemów komputerowych administracji dziekańskiej oraz zarządzania zbiorami bibliotecznymi – w tym zwiększenia dostępu do zasobów elektronicznych, a także tworzenie komputerowych systemów wspierających prowadzenie zajęć.
P.1.1.4.	Gromadzenie zbiorów w formach elektronicznych, w tym prac magisterskich i doktorskich	Zakupowanie, gromadzenie i archiwizowanie zbiorów bibliotecznych w formach elektronicznych dostępnych z sieci wewnętrznej Uczelni w formie danych pozyskiwanych z serwerów lokalnych lub korzystania z subskrypcji wydawnictw elektronicznych.
P.1.1.5.	Multimedialna infrastruktura przekazywania i przyswajania wiedzy	Rozbudowa i zintegrowanie systemów komputerowych, wizyjnych i łączą teleinformatycznych dla zapewnienia pełnej możliwości: użytkowania programów komputerowych, przekazywania obrazu i dźwięku, transmisji danych na odległość, organizowania wideokonferencji, pobierania danych ze źródeł zewnętrznych. Dostępność różnego rodzaju urządzeń multimedialnych w salach dydaktycznych, pracowniach, bibliotece.
P.1.1.6.	Rozbudowa infrastruktury informatycznej przystosowanej do nauczania w systemie e-learning	Rozbudowa i zintegrowanie systemów komputerowych, wizyjnych i łączą teleinformatycznych dla zapewnienia pełnej możliwości nauczania i obsługi procesu dydaktycznego w systemie e-learning.

Pole strategiczne	Infrastruktura dydaktyczno-naukowa	
Priorytet	IV. Rozwój funkcjonalno-przestrzenny campusu Bogucice-Zawodzie i jego doposażenie w zaawansowaną technologicznie infrastrukturę edukacyjną i badawczą oraz zagospodarowanie zamiejscowych ośrodków naukowo-dydaktycznych	
Cel strategiczny	2. Zmodernizowane i nowe powierzchnie użytkowe Uczelni w kampusie i ośrodkach zamiejscowych	
Projekty strategiczne		
	Nazwa	Charakterystyka projektu
P.2.1.1.	Aula „A” jako reprezentacyjna sala audytorijna Uczelni	Modernizacja architektoniczna auli „A” oraz wyposażenie jej we wszelkie niezbędne instalacje elektroniczne, multimedialne i wentylacyjne tak, by stanowiła reprezentacyjną salę Uczelni wykorzystywaną zarówno w procesie dydaktycznym, jak i podczas uroczystości uczelnianych.
P.2.1.2.	Projekt renowacji elewacji budynku „A”	Odnowienie elewacji zewnętrznej budynku „A”, ze szczególnym uwzględnieniem ścian usytuowanych wzdłuż Rawy oraz ulicy Bogucickiej, połączone ze zmianą zagospodarowania dziedzińca budynku „A”.
P.2.1.3.	Rozwój ośrodka w Miłoszej jako centrum spotkań krajowych i międzynarodowych	Kompleksowy remont i wyposażenie budynku pałacowego oraz budynków po byłych internatach mający na celu utworzenie w Zespole Pałacowo-Parkowym centrum konferencyjnego z zapleczem hotelowo-gastronomicznym. Prace konserwatorskie w pałacowym parku.
P.2.1.4.	Doposażenie ośrodków zamiejscowych w niezbędną infrastrukturę dydaktyczną	Konsekwentne doposażenie obiektów Rybnickiego Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego i Bielskiego Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego w sprzęt i technologie wspierające proces dydaktyczny.
P.2.2.1.	Stworzenie w Uczelni regionalnego centrum bibliotecznego i kongresowego o profilu ekonomicznym i menedżerskim (Regionalne Centrum Informacji Ekonomicznej)	Wybudowanie na terenach położonych nad Rawą pełnego kompleksu informacyjno-bibliotecznego o wysokim standardzie, który – poza zaspokojeniem potrzeb Uczelni w dziedzinie organizowania warsztatu pracy naukowej i dydaktycznej – spełniać będzie rolę ośrodka informacji ekonomicznej dla administracji publicznej, firm, instytucji naukowo-badawczych, podmiotów gospodarczych, innych uczelni oraz ośrodków akademickich w regionie i kraju, a także wszystkich pozostałych zainteresowanych problematyką biznesu. Zlokalizowany w centrum miasta budynek Biblioteki Głównej z Aulą da także możliwość poszerzenia integracji Uczelni z lokalną społecznością aulą wykorzystywaną bowiem będzie również do obsługi uroczystości i imprez związanych z wydarzeniami w życiu społecznym i kulturalnym miasta.

Pole strategiczne	Promocja działalności edukacyjnej, naukowo-badawczej i wydawniczej	
Priorytet	V. Profesjonalna promocja Uczelni w kraju i za granicą oraz dostosowanie administracji do sprawnej obsługi kontaktów zewnętrznych, w tym współpracy z partnerami instytucjonalnymi	
Cel strategiczny	1. Atrakcyjny wizerunek Uczelni na krajowym i międzynarodowym rynku edukacyjnym i badawczym	
Projekty strategiczne:		
	Nazwa	Charakterystyka projektu
P.1.1.1.	Nowy system rekrutacji na studia	Stworzenie nowego systemu rekrutacji odpowiadającego nowym uwarunkowaniom: matury 2005 i zwiększonej konkurencji na rynku edukacyjnym w warunkach niżu demograficznego.
P.1.1.2.	Coroczne projekty kampanii medialnej promującej rekrutację	Prowadzenie profesjonalnie zaprojektowanych kampanii medialnych promujących studia w Uczelni, kierowanych do grup docelowych wyznaczonych w kompleksowych badaniach rynku edukacyjnego, na którym funkcjonuje Uczelnia.
P.1.1.3.	Projekt promocji wewnętrznej	Poprawa wizerunku Uczelni wśród pracowników i studentów połączona z usprawnianiem komunikacji wewnętrznej i poszerzaniem wiedzy na temat procedur obowiązujących w Uczelni.
P.1.1.4.	Seminaria i warsztaty dla środowiska biznesowego i samorządowego podkreślające potencjał ekspercki Uczelni	Organizowanie nieodpłatnych lub niskopłatnych seminariów i warsztatów o tematyce menedżerskiej, finansowej i ekonomicznej, mających na celu zaprezentowanie umiejętności eksperckich pracowników Uczelni oraz promocję działalności studialnej i doradczej prowadzonej przez Uczelnię.

Kontrola NIK

W okresie od 13 października do 16 grudnia 2003 r. miała miejsce w naszej Uczelni kontrola NIK. Kontrola ta dotyczyła gospodarowania mieniem. Obejmowała także podmioty zależne utworzone przez AE, w tym Oikonomos sp. z o.o., której 100% udziałowcem jest Akademia. Kontrola NIK zakończyła się dla nas pomyślnie. Wystąpienia pokontrolne mówią o pozytywnej ocenie gospodarowania mieniem Akademii, zaś zalecenia pokontrolne dotyczą spraw o charakterze porządkowo-ewidencyjnym. Władze Akademii w całości zaakceptowały zalecenia NIK zawarte w wystąpieniach pokontrolnych.

Mimo takiego obrotu spraw, staliśmy się przedmiotem ataków prasowych. Swoimi spekulacjami i insynuacjami „zaszczyciły nas” takie gazety jak „Gazeta Wyborcza”, „Rzeczpospolita” i „Newsweek”. Do rażących przekłamań na temat wyników kontroli posunęła się „Rzeczpospolita” w artykule „Fuchy u zarządcy” z 12 lutego 2004.

W niniejszym numerze „AE Forum” pozwalamy sobie przedstawić odpowiedź, jaką sformułowaliśmy i przesłaliśmy do redakcji „Rzeczpospolitej”. Redakcja odmówiła opublikowania tego tekstu.

prof. Florian Kuźnik

Treść sprostowania wysłanego do redakcji „Rzeczpospolitej”

Katowice, 13 lutego 2004

Sprostowanie

Dotyczące nieprawidłowości i nieścisłości zawartych w artykule pt. „Fuchy u zarządcy” autorstwa red. T. Szymborskiego, opublikowanym w „Rzeczpospolitej” z 12.02.2002.

Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Katowicach przeprowadziła w Akademii Ekonomicznej w Katowicach kontrolę gospodarowania mieniem Akademii w okresie od 1 stycznia 2000 do 30 czerwca 2003 r. 28 stycznia 2004 roku zostało sporządzone wystąpienie pokontrolne dotyczące spółki Oikonomos (której właścicielem w 100% jest Akademia), a 5 lutego analogiczne wystąpienie NIK dotyczące Akademii. Obydwa wystąpienia zawierają pozytywne oceny pokontrolne. W przypadku Akademii ocena przedstawia się następująco: **„Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach ocenia pozytywnie gospodarowanie mieniem Akademii w zakresie jego zbywania oraz udostępniania innym podmiotom, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości, nie mających jednak zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność”**. Dla spółki Oikonomos ocena brzmi **„Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach pozytywnie ocenia realizację zobowiązań Spółki wobec Akademii wynikających m.in. z najmu i dzierżawy składników majątkowych uczelni, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, nie mających jednakże zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność”**. Zalecenia szczegółowe zawarte w obydwu wystąpieniach pokontrolnych dotyczą spraw porządkowo-ewidencyjnych i nie upoważniają red. T. Szymborskiego do stwierdzenia, że Akademia Ekonomiczna w Katowicach „to już drugi przypadek budzącej wątpliwości działalności w katowickich uczelniach”.

W protokole kontroli Akademii nie ma stwierdzenia, jak sugeruje to Autor artykułu, że „inspektorzy NIK [...] napisali m.in., iż funkcjonowanie spółki na terenie uczelni nosi znamiona konfliktu interesów, bo w Oikonomosie pracują osoby będące jednocześnie zatrudnione na etacie w uczelni”. Dorabianie argumentów do z góry przyjętej tezy doprowadziło Autora artykułu do tak kuriozalnych stwierdzeń jak te w rodzaju: „Oikonomos co prawda przynosił uczelni zyski (rocznie około 100 tys. zł), ale spółka miała również wysokie koszty prowadzenia działalności”. Dalej Autor stwierdza, że „w 2002 r.

na prawie 1,5 mln zł przychodów koszty wyniosły blisko 1,3 mln zł". Konkluzja, z powoływaniem się na anonimowego pracownika nauki Akademii, brzmi: „każde inne przedsiębiorstwo, które działałoby w tak niegospodarny sposób dawno powinno zostać zlikwidowane”. W Akademii Ekonomicznej w Katowicach nadal będziemy uczyć naszych studentów, że wysokie koszty to takie koszty, które są wyższe od przychodów, a stopa rentowności rzędu 14-15%, jaką osiągnęła spółka Oikonomos to w obecnej sytuacji gospodarczej Polski wynik co najmniej dobry.

W okresie od października 1999 r. do sierpnia 2002 r. byłem przewodniczącym Rady Nadzorczej spółki Oikonomos. Decyzją ówczesnego rektora Akademii wykonywałem obowiązki nadzoru właścicielskiego. Z tego i tylko z tego tytułu pobierałem wynagrodzenie. Za jedno posiedzenie Rady była to kwota od 375 zł brutto w 1999 r. do 450 zł brutto w 2002 r. W okresie mojego przewodniczenia radzie odbyło się 13 posiedzeń. Fakt przewodniczenia Radzie Nadzorczej był i jest zawsze podawany do publicznej wiadomości w Uczelni oraz w rejestrze handlowym. Wobec powyższego, nieuprawnione jest użycie stwierdzenia „wyszło na jaw, że w spółce dorabiał nawet obecny rektor Akademii”.

Stwierdzenie końcowe red. T. Szymborskiego o „drugim przypadku budzącej wątpliwości działalności w katowickich uczelniach” oraz zestawienie tego stwierdzenia – zaraz w następnych zdaniach – z nadużyciami w innej uczelni i wszczętym w tej sprawie postępowaniem prokuratorskim, sugeruje w sposób jednoznaczny wystąpienie w Akademii działalności, która nosi znamiona przestępstwa. Wobec wyników zakończonej kontroli NIK jest to rażąca nieprawda i krzywda wyrządzona całemu środowisku Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

prof. AE dr hab. Florian Kuźnik
Rektor Akademii Ekonomicznej w Katowicach

Pogrubienia pochodzą od redakcji „AE Forum”

I FORUM NAUKOWE AKADEMII EKONOMICZNEJ W KATOWICACH

„Konsument – Przedsiębiorstwo – Przestrzeń”

3-4 czerwca 2004 r.

CEL FORUM: Diagnoza stanu badań w Akademii Ekonomicznej w Katowicach. Budowa trwałych relacji i form współpracy uczelnianych zespołów badawczych.

SPODZIEWANE EFEKTY: Wspólne przedsięwzięcia badawcze o charakterze interdyscyplinarnym (międzykatedralnym i międzyuczelnianym).

Program ramowy:

03.06.2004 – AE Katowice

Prezentacje specjalizacji naukowo-badawczych katedr.

Moderacje.

Prezentacje referatów.

Dyskusje problemowe w poszczególnych dziedzinach.

Diagnoza stanu badań w Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

04.06.2004 – Młoszowa

Dyskusja panelowa: „Dylematy badawcze w naukach ekonomicznych”.

Warsztaty: „Przyszłe kierunki badań Akademii Ekonomicznej w Katowicach”.

Szczegóły i bieżące informacje na naszej stronie [www](http://www.ae.katowice.pl).

Zapraszamy do udziału!

Warto spróbować zmierzyć się z innymi

Z Michałem Jakubkiem, studentem V roku Wydziału Finansów i Ubezpieczeń, laureatem konkursu na najlepszą pracę pisemną na temat „Rynek kapitałowy w przededniu integracji Polski z Unią Europejską” w ramach projektu „Młody Inwestor” rozmawia Marcin Baron.

Przede wszystkim gratuluję sukcesu. Czy może przybliżyć nam Pan tematykę projektu?

Projekt „Młody Inwestor” organizowany jest przez Uniwersytet Szczeciński, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Zachodniopomorską Agencję Rozwoju Regionalnego oraz Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. Na projekt składa się kilka różnych rodzajów aktywności. Ta, w której ja brałem udział była konkursem na pracę pisemną. Swoją tematyką miała ona obejmować rynki kapitałowe w powiązaniu z polską akcesją do Unii Europejskiej, choć temat ten był bardzo szeroko rozumiany. Na przykład moja praca nie była związana z UE, a dotyczyła ściśle zagadnień rynków finansowych, dokładniej – polskiej giełdy.

Czy to, co Pan napisał związane jest z tematyką pańskiej pracy magisterskiej?

Tak. W pracy analizuję możliwości przeprowadzenia arbitrażu z wykorzystaniem kontraktów futures notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Artykuł, który wysłałem do Szczecina odzwierciedlał moje studia nad tymi zagadnieniami. Oczywiście, był to zaledwie niewielki fragment tematyki pracy magisterskiej.

I w konkursie zajął Pan pierwsze miejsce?

Tak. Tak się stało. Chociaż w zasadzie nie do końca byłem przekonany, czy moja praca spełnia oczekiwane kryteria. Nie liczyłem na aż taki wynik, gdyż jak już wspominałem, sądziłem, że pierwsze lokaty zajmą osoby, które w wyraźniejszy sposób odwołują się do integracji europejskiej.

Skąd wziął się pomysł, by zgłosić swoją pracę do konkursu?

Właściwie start w konkursie zawdzięczam mojemu promotorowi, prof. **Piotrowi Chrzanowi**. To od niego dowiedziałem się o konkursie, gdyż na naszej uczelni przedsięwzięcie to nie było w szerszy sposób promowane. Profesor, jako osoba zajmująca się tą tematyką, otrzymał informacje o projekcie i właśnie od niego dowiedziałem się o możliwości napisania pracy konkursowej. Wtedy narodziła się myśl, że warto spróbować zmierzyć się z innymi, zobaczyć na ile dobre jest to, do czego dochodzi się przez swoje studia. Oczywiście taką weryfikacją będzie obrona pracy magisterskiej, niemniej jednak wzięcie udziału w konkursie potraktowałem jako swego rodzaju wstęp do tej obrony.

A czy konkurencja była duża?

Tak. Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, studentów i młodych pracowników nauki – ja oczywiście rywalizowałem w grupie studentów – i trzeba przyznać, że dzięki temu poziom był naprawdę wysoki. Prezentacji nagrodzonych prac mogliśmy wysłuchać podczas specjalnie temu poświęconej, niezmiernie inspirującej sesji w czasie dwudniowej konferencji naukowej.

Czy wcześniej angażował się Pan w prace organizacji studenckich czy kół naukowych?

W zasadzie nie. Jednak już od ponad dwóch lat uczęszczam na seminaria naukowe przy Katedrze Matematyki Stosowanej. Na drugim roku zupełnie nieźle zdałem egzamin z matematyki finansowej. Dzięki temu prof. **Piotr Chrzan** zaproponował mi udział w tych spotkaniach. Tematyka mojej pracy magisterskiej, jak i konkursowego artykułu ma swoje źródło właśnie w tych seminariach. Tam zetknąłem się z tymi zagadnieniami i zainteresowały mnie one do tego stopnia, że zacząłem pogłębiać swoją wiedzę w dziedzinie instrumentów pochodnych. Potem udało mi się uzyskać zgodę na odbywanie seminarium magisterskiego u prof. **Piotra Chrzana**, chociaż kiedy wybieraliśmy promotora nie był on osobą desygnowaną do prowadzenia seminarium na mojej specjalności [finanse i inwestycje – przyp. red.].

Czy konkurs i podsumowująca go konferencja dały Panu coś nowego, czy czegoś się Pan nauczył?

Na pewno. Była to okazja, żeby poznać nowych ludzi i zobaczyć, czym jeszcze można się zajmować w dziedzinie, która mnie interesuje. Spotkałem ludzi, którzy mieli naprawdę ogromną wiedzę, a w dodatku potrafili ją przekazać w niezmiernie interesujący sposób. Dodatkowo, dyskusje, które toczyliśmy zmotywowały mnie, aby dalej się rozwijać. Myślę również, że każde wystąpienie na forum publicznym pomaga rozwijać pewność w formułowaniu swoich poglądów i przełamywać strach przed tego typu sytuacjami.

Czy podzieli się Pan z czytelnikami swoimi planami na przyszłość?

Najbliższy plan to oczywiście obrona pracy magisterskiej. Później chciałbym pracować w finansach. Interesuje mnie ta tematyka, a na jej studiowanie poświęciłem wiele czasu, który szkoda byłoby zmarnować.

Wobec tego życzymy powodzenia w poszukiwaniu ciekawej pracy i wielu dalszych sukcesów.

Promocja oferty edukacyjnej Akademii

Działania promocyjne Działu Dydaktyki i Spraw Studenckich w roku akademickim 2003/2004

W roku akademickim 2003/2004 Dział Dydaktyki i Spraw Studenckich kontynuuje wiele działań podjętych w roku akademickim 2002/2003 promujących ofertę edukacyjną Akademii Ekonomicznej.

Chcąc wyjść naprzeciw oczekiwaniom młodzieży i umożliwić dokonanie właściwego wyboru dalszej edukacji, opracowany został „Informator dla kandydatów na studia w Akademii Ekonomicznej w roku akademickim 2004/2005” zawierający informacje o Uczelni, pełną ofertę dydaktyczną, charakterystykę kierunków studiów i specjalności, wymogi egzaminacyjne oraz przykładowe testy egzaminacyjne.

W październiku i listopadzie 2003 roku, wspólnie z Biurem Programów i Współpracy Międzynarodowej, Dział zorganizował wyjazdy do 10 szkół średnich, z których najczęściej absolwentów zdaje egzaminy do Akademii. W szkołach tych odbyły się spotkania z maturzystami. Program przewidywał: prezentację oferty dydaktycznej (Dział Dydaktyki i Spraw Studenckich) oraz prezentację oferty studiów i praktyk zagranicznych (Biuro Programów i Współpracy Międzynarodowej).

W ciągu całego roku akademickiego (od października do kwietnia) przyjmowane są w Akademii zorganizowane grupy maturzystów. Pobyt maturzystów w Uczelni obejmuje:

- spotkanie z dziekanem,
- wizytę w dziekanacie,
- spotkanie z przedstawicielami Samorządu Studenckiego,
- uczestnictwo w całym wykładzie w auli A lub B,
- prezentację oferty dydaktycznej naszej Uczelni, rozdanie ulotek, informacje na temat rekrutacji na studia, odpowiedzi na pytania (w zarezerwowanej sali),
- wizytę w Bibliotece Głównej i Czytelni,
- wizytę w Centrum Obliczeniowym,
- spotkanie z pracownikami Biura Programów i Współpracy Międzynarodowej,
- spotkanie z pracownikami Zespołu Studenckich Świadczeń Socjalnych,
- zwiedzanie obiektów sportowych (pływalni, sal gimnastycznych).

Pobyt maturzystów w Uczelni trwa około 4,5 godz. Grupy są oprowadzane przez pracownika Działu Dydaktyki i Spraw Studenckich. W bieżącym roku akademickim Uczelnię odwiedziło już 12 grup.

Od listopada 2003 roku pracownicy Działu Dydaktyki i Spraw Studenckich wyjeżdżają na Targi Edukacyjne. W bieżącym roku akademickim działania te wspomagane są przez Centrum Promocji. Dotychczas ofertę Akademii Ekonomicznej prezentowano na Targach w Krakowie, Warszawie, Katowicach, Chorzowie, Zabrzu, Rybniku i Bytomiu.

Wspólnie z Akademickim Centrum Kariery od stycznia do marca 2004 roku w 12 szkołach średnich województwa śląskiego zrealizowano spotkania z maturzystami w ramach Programu Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca”. Program spotkania przewidywał: wykład dla maturzystów przeprowadzony przez pracownika naukowego Akademii Ekonomicznej, prezentację oferty edukacyjnej Akademii (pracownik Działu Dydaktyki i Spraw Studenckich) oraz prezentację sytuacji absolwenta na rynku pracy (pracownik Akademickiego Centrum Kariery).

Akademia Ekonomiczna po raz pierwszy uczestniczyła w Wirtualnych Targach Edukacyjnych; forum dyskusyjne trwało 3 dni (2 godziny dyskutowano na czacie) w grupach tematycznych:

- studia magisterskie,
- studia licencjackie,
- studia uzupełniające magisterskie,

- studia podyplomowe,
- wyjazdy zagraniczne,
- kursy przygotowawcze do egzaminów.

W dyskusji internetowej brali udział pracownicy Działu Dydaktyki i Spraw Studenckich, Kolegium Zarządzania oraz Biura Programów i Współpracy Międzynarodowej.

Ponadto:

Opracowano i zamieszczono na stronie internetowej Uczelni pod hasłem REKRUTACJA informacje na temat oferty dydaktycznej Akademii Ekonomicznej i naboru na studia.

Prowadzona jest bieżąca aktualizacja portali edukacyjnych: edu.pracuj.pl, edulandia.pl, edukacja.mediadom.pl

Opracowany został komplet ulotek promujących ofertę dydaktyczną Uczelni 2004/2005.

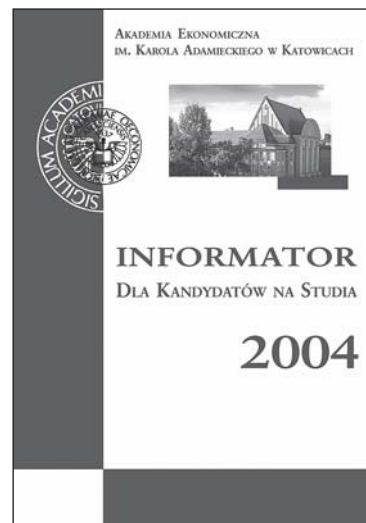
W czasie Dni Otwartych Akademii Ekonomicznej zorganizowanych przez Centrum Promocji uruchomione zostały 2 punkty informacyjne dla zwiedzających Uczelnię.

W okresie przyjmowania podań na studia dzienne i zaoczne uruchomiony zostanie w budynku „A” punkt informacyjny dla kandydatów na studia.

Już teraz, codziennie, Dział odwiedza kilkudziesięciu kandydatów na studia, drogą elektroniczną codziennie udzielanych jest ok. 10 odpowiedzi w sprawach rekrutacji; na przełomie maja i czerwca spodziewanych jest kilkadziesiąt e-maili dziennie.

Wiele informacji na temat oferty dydaktycznej i naboru na studia można znaleźć w gablotach Działu w rektoracie (parter i I piętro).

Teresa Chmiel

Centrum Promocji

Akademii. Na stronach www Uczelni wprowadzone zostały liczne zmiany. Pro-
wadzony jest stały monitoring sekcji „Aktualności”. Znajdujące się tam informacje dotyczą bieżących wydarzeń z przedziału czasowego około dwóch tygodni. Ponadto, podsekcje: „Ogłoszenia”, „Konferencje”, „Konkursy”, „Komunikaty

Od połowy stycznia Centrum Promocji Akademii Ekonomicznej działa w nowym składzie. Zespół tworzą: **Urszula Klemczak-Maciąg** – kierownik, **Justyna Fatyga** i **Joanna Stępień** oraz oddelegowany z Centrum Obliczeniowego **Aleksander Kaczmarek**.

Cele i zadania Centrum Promocji zostały przedstawione szczegółowo w numerze „AE Forum” z czerwca 2003 roku z okazji powołania tej jednostki. Nowy zespół za najważniejsze uznaje dwie sprawy:

- poprawę komunikacji wewnętrznej w Uczelni – w tym zadaniu rola Centrum polega na gromadzeniu i upowszechnianiu informacji, głównie za pomocą Internetu,
- przygotowanie i realizację przekazu o naszej Uczelni do otoczenia – Centrum dbać będzie o to, aby był to przekaz spójny, konsekwentny i atrakcyjny w swej formie.

W swoich działaniach Centrum Promocji pragnie wykorzystywać szeroką gamę instrumentów marketingowych. Akademia będzie prezentowała swoją ofertę w mediach. Centrum będzie koordynowało zamieszczanie reklam prasowych, radiowych i telewizyjnych, szcze-

gólnie w okresie rekrutacji. Współpracując z rzecznikiem prasowym będzie informowało społeczność lokalną o wydarzeniach na Uczelni. Centrum zaplanowało również, po inwentaryzacji posiadanych zasobów, przygotowanie materiałów informacyjnych i promocyjnych. W 2004 roku będą to:

- informator (folder o Uczelni) i o poszczególnych wydziałach (z założeniem, że są to wydawnictwa uzupełniające się),
- informator dla studentów I roku (na wzór wydawanych w latach ubiegłych),
- wewnętrzna książka telefoniczna (potrzeba zgłaszana przez pracowników AE),
- materiały promocyjne (teczki, notatniki, długopisy itp.).

Centrum rozpoczęło również gromadzenie elementów komunikacji wizualnej wielokrotnego użytku. Są to ścianki reklamowe,

banery i wydruki wielkoformatowe. Mogą one zostać wykorzystane na targach (jako fragmenty stoiska lub ekspozycji) i na konferencjach (jako oznakowanie miejsca, aranżacja strefy wejścia lub sal obrad).

Szczególnie dużo uwagi Centrum poświęciło serwisowi internetowemu

Spotkanie Pracowników Public Relations i Promocji Uczelni Polskich, Kraków

Centrum Obliczeniowego” znajdujące się do tej pory w „Aktualnościach” przeniesiono do nowej sekcji „Ogłoszenia”. Informacje zdezaktualizowane usuwane są na bieżąco lub przekazywane do „Archiwum”.

Centrum Promocji zaprasza wszystkich do codziennego śledzenia sekcji „Aktualności”.

Na wniosek Wydziału Zarządzania powstał projekt nowego podziału stron wydziałowych, który docelowo zostanie wdrożony dla wszystkich wydziałów. Opracowywany jest również projekt nowej struktury i grafiki serwisu www Akademii.

Targi Edukacyjne, Kraków

Europejski Dzień Wyższych Uczelni

Działania Centrum Promocji w zakresie serwisu internetowego mają na celu pełniejsze wykorzystanie go jako narzędzia komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej. Zespół Centrum pragnie, aby serwis www jak najlepiej spełniał oczekiwania pracowników, studentów i potencjalnych kandydatów na studia zarówno pod względem zawartości informacyjnej, jak i dostępnych usług. Dlatego też Centrum prosi o zgłaszanie uwag i wniosków na temat funkcjonowania i struktury serwisu.

Centrum Promocji przy współpracy z Działem Dydaktyki i organizacjami studenckimi zorganizowało 24-25.03.2004 roku Dni Otwarte Akademii Ekonomicznej. Odwiedziło nas ponad 700 osób. Naszych gości oprowadzali po Uczelni studenci, a informacji udzielali pracownicy Działu Dydaktyki, Biura Programów i Współpracy Międzynarodowej, Akademickiego Centrum Kariery, Śląskiej Szkoły Języków Ekonomicznych oraz przedstawiciele organizacji studenckich i Zespołu Silesianie.

Centrum Promocji oferuje wszystkim jednostkom naszej Uczelni pomoc w organizowaniu konferencji i innych wydarzeń. Pracownicy Centrum chętnie udostępnią, zaprojektują i pomogą w realizacji materiałów reklamowych; przygotowują projekty plakatów i ulotek informacyjnych zgodnych z identyfikacją wizualną Uczelni. Jednocześnie proszą o bieżące informowanie o różnego rodzaju wydarzeniach, które będą mieć miejsce na Uczelni oraz o konsultowanie wszel-

kich materiałów informacyjnych, reklamowych i ogłoszeń wewnątrzuczelnianych bądź zewnętrznych.

Zespół Centrum Promocji pragnie również podziękować pracownikom uczelni i organizacjom studenckim za dotychczasową aktywną współpracę.

*Urszula Maciąg,
Joanna Stępień*

Targi Edukacyjne, Katowice

Dni Otwarte Akademii

Raport z dotychczasowych działań Centrum Promocji

- Udział w Konferencji Pracowników PR i Promocji Uczelni Polskich w Krakowie
- Współpraca przy organizacji stoiska na Targach Edukacyjnych (Kraków, Katowice)
- Współorganizacja Europejskiego Dnia Wyższych Uczelni
- Analiza stron www Akademii na tle stron innych uczelni
- Stały monitoring stron www Akademii
- Redagowanie Aktualności
- Przygotowanie projektu stron www Uczelni
- Organizacja Dni Otwartych
- Koncepcja i współtworzenie filmu promocyjnego o Akademii
- Przygotowanie umów o współpracy firmami i mediami
- Opracowywanie plakatów i ulotek pod kątem zgodności z systemem identyfikacji wizualnej Uczelni
- Projekt i realizacja: ogłoszeń prasowych, ulotek, wyposażenia stoiska targowego, gadżetów reklamowych (lizaki, ołówki)

Wdrożenie informatycznego systemu obsługi odpłatności za studia

W 2003 roku w Akademii Ekonomicznej w Katowicach rozpoczęto pionierski projekt wdrożenia systemu informatycznego obsługi odpłatności za studia. W wyniku prowadzonych prac, w ramach istniejącego informatycznego systemu zarządzania uczelnią, uruchomiono moduł „Kasjer”, wspomagający obsługę odpłatności. Osiągnięcia zdobyte przez Akademię Ekonomiczną w tej dziedzinie, zostały zaprezentowane podczas konferencji „Czesne 2004”.

Przesłanki wdrożenia systemu

W ciągu ostatnich lat w Polsce pojawiło się wiele prywatnych uczelni wyższych. Jednym z celów działalności uczelni prywatnych jest wytwarzanie zysków. Równocześnie w państwowych uczelniach wyższych zmieniły się proporcje liczby studentów na studiach dziennych (nieodpłatnych) w stosunku do liczby studentów zaocznych i wieczorowych (płatnych). Dostosowanie działalności do nowych warunków zaowocowało zmianami. W ramach struktury organizacyjnej uczelni zaczęły powstawać zespoły odpowiedzialne za koordynację obsługi odpłatności za studia. Były to zazwyczaj jednostki wydzielone w ramach działu finansowo-księgowego. Jednocześnie wzrastająca liczba studentów, brak synchronizacji pomiędzy działem finansowo-księgowym a dziekanatami, działem socjalnym oraz rektorami i dziekanami, a także brak spójnych procedur obiegu dokumentów wpłynęły na utrudnienia w zarządzaniu rozliczeniami. Przyczyny tego stanu rzeczy były bardzo różne:

- wpłaty ewidencjonowane były „na papierze”, w Excelu lub za pomocą prowizorycznych aplikacji, stworzonych na przykład w Accessie,
- nie zawsze istniała możliwość jednoznacznego zidentyfikowania i przyporządkowania wpłaty dokonanej przez studenta, np.:
 - wpłaty za wpis warunkowy czy powtarzanie semestru mogły zostać zakwalifikowane jako część opłaty za czesne,
 - student mógł studiować równocześnie na dwóch kierunkach, a wnieść opłaty tylko za jeden z nich,
- wszelkie wątpliwości dotyczące dokonanych wpłat były załatwiane na podstawie dowodów wpłaty, niestety zdarzały się przypadki fałszerstwa,
- nie istniała lub też nie była dostatecznie wiarygodna ewidencja odpłatnych czynności dodatkowych (powtarzanie przedmiotu, semestru, wpis warunkowy, reaktywacja itp.), ewentualnie istniejąca ewidencja nie była dostatecznie dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron,
- nie było sprawnej ewidencji decyzji dziekanów i rektorów dotyczących m.in. zwolnień z opłat, redukcji lub zwiększenia ich wysokości,
- studenci niejednokrotnie musieli wyjaśniać wątpliwości w kilku miejscach – w dziekanatach, w dziale finansowo-księgowym, w swoich bankach, na poczcie,
- nie istniały mechanizmy zapewniające ściągalność należności,
- próby automatyzacji procesu ściągalności opłat za czesne, np. poprzez zastosowanie bankowego polecenia zapłaty, często przynosiły skutek odwrotny do założonego – komplikację procedur, brak spójności w danych, konieczność „ręcznej” weryfikacji poprawności danych,
- wpłaty realizowane były nieterminowo,

- nie istniała możliwość automatycznego generowania ponagień, upomnień, wprowadzenia kar umownych,
- ze względu na niedostateczny poziom informacji, ryzykowne było podjęcie decyzji o naliczaniu odsetek za nieterminowe wpłaty,
- dokonywanie wszelkich czynności związanych z obsługą odpłatności wymagało zaangażowania wielu działów, osób, czasu, środków,
- nie było wiarygodnych narzędzi służących do analiz ściągalności opłat, szacowania wysokości wpływów z poszczególnych tytułów itp.

Wdrożenie informatycznego systemu obsługi odpłatności za studia

W obliczu narastających problemów władze uczelni zmuszone zostały do podjęcia decyzji o wdrożeniu informatycznego systemu ewidencji odpłatności za studia. Wdrażanie modułu odpłatności za studia można podzielić na kilka etapów: przygotowań wstępnych, projektowania, implementacji, wdrożenia, eksploatacji oraz rozbudowy. W ramach etapu przygotowań wstępnych, zespół ds. wdrożenia systemu zarządzania uczelnią przeprowadził serię konsultacji, m.in. z prorektorem ds. edukacji, kierownikiem oraz pracownikami działu dydaktyki, kierownikami oraz pracownikami dziekanatów, kierownikiem oraz pracownikami działu finansowo-księgowego, przedstawicielami banku obsługującego uczelnię, firmami oferującymi gotowe oprogramowanie. Podczas konsultacji ustalono wymagania wstępne oraz zakres funkcjonalny modułu odpłatności za studia. Ponieważ istniał na uczelni system dziekanatowy, zintegrowany m.in. z systemem finansowo-księgowym, pojawiło się pytanie, czy rozbudowywać istniejący system tak, aby realizował zakładane funkcje czy też szukać na rynku gotowego narzędzia informatycznego? Podjęto decyzję, iż bardziej korzystne będzie wyposażenie istniejącego systemu w nowy moduł ewidencji odpłatności za studia. Przemawiały za tym m.in. takie przesłanki jak: zapewnienie spójności wymiany danych pomiędzy systemami, brak rozmycia odpowiedzialności dostawców oprogramowania za integrację poszczególnych modułów, zapewnienie ciągłości działania całości systemu, uniknięcie konieczności zakupu dodatkowego sprzętu/oprogramowania dla nowego systemu, gwarancja szybkiego terminu realizacji zamówienia przez głównego dostawcę systemu, a tym samym możliwość rozpoczęcia ewidencji wpłat przed początkiem nowego semestru.

Następnie przystąpiono do negocjacji z dostawcą oprogramowania. Wynikiem było sporządzenie umowy na dostarczenie modułu odpłatności za studia o określonej funkcjonalności, ustalono cenę i termin wykonania, warunki wdrożenia, eksploatacji oraz ewentualnej rozbudowy. Założono, iż w pełni funkcjonalna ewidencja odpłatności za studia ma wystartować od nowego semestru. Nawiązano stałą współpracę pomiędzy dostawcą oprogramowania a zespołem odpo-

Ważne telefony

Wydział Ekonomii	7559	Portiernia A	7191
Wydział Finansów i Ubezpieczeń	7730	Portiernia B	7192
Wydział Zarządzania	7200	Portiernia R	7193
Biuro Rektorskie	7100	Portiernia D	7194
Sekretariat Dyrektora		Portiernia E	7195
Administracyjnego	7110	Portiernia F	7196
Kwestor	7116	Portiernia P	3143
Centrala	9	Numery alarmowe czynne całą dobę	

wiedzialnym za wdrożenie systemu odpłatności za studia w ramach uczelni. Zapewnienie współdziałania aplikacji z zewnętrznymi systemami informatycznymi wymagało dodatkowo konsultacji z ekspertami innych dziedzin (np. możliwość współdziałania z systemem bankowości elektronicznej).

- Na etapie projektowania natrafiono na wiele problemów, m.in.:
- zaistniała konieczność podzielenia poszczególnych czynności pomiędzy jednostki organizacyjne: dziekanaty generują obciążenia finansowe, dział finansowo-księgowy zajmuje się ewidencją płatności,
 - należało ustalić jednoznaczną metodę przyporządkowywania wpłat do właściwego obciążenia (zwanego w module przypisem), np. „opłata za czesne, semestr 3, zimowy, II rok, studia licencjackie, wieczorowe, rok akademicki 2003/04, Jan Kowalski, ul. Polna 12/3, 41-221 Sosnowiec, nr albumu D/0071882, opłata 700 PLN, rata 2”,
 - na uczelni funkcjonowała metoda uiszczania opłat za pomocą bankowego polecenia zapłaty, z której korzystała część studentów, należało uwzględnić niniejszą metodę w nowym systemie,
 - należało wprowadzić naliczanie odsetek, generowanie not odsetkowych, wezwań do zapłaty, opłat za czynności administracyjne.

Opracowano schematy działania oraz obowiązki poszczególnych jednostek organizacyjnych w zakresie obsługi odpłatności za studia. Moduł dziekanatowy rozbudowano o funkcje generowania, przeglądania, zmiany, usuwania przypisów (obciążeń finansowych), drukowania imiennych formularzy wpłat, wprowadzania decyzji władz uczelni dotyczących ulg oraz zwolnień z opłat, podziału płatności na raty itp. Dział finansowo-księgowy został natomiast zobligowany do generowania oraz wysyłania do banku plików polecenia zapłaty, rejestrowania wpłat, obsługi odsetek, drukowania i wysyłania not odsetkowych oraz upomnień, tworzenia raportów i zestawień finansowych dla władz uczelni. Dzięki takiej konstrukcji, wprowadzono podwójny system kontroli spójności i wiarygodności danych (dziekanat – strona „winien”, dział finansowy – strona „ma”).

W celu automatyzacji procesu identyfikacji wpłat (za czesne oraz inne czynności dodatkowe), przedstawiciele banku zaproponowali utworzenie indywidualnych rachunków wirtualnych dla każdego studenta. Środki pieniężne wpływające na rachunek wirtualny studenta mogą być rozdysponowywane zgodnie z wytycznymi (w tym przypadku trafiają na stworzony w tym celu rachunek bankowy uczelni), natomiast numer rachunku wirtualnego służy wyłącznie do zidentyfikowania wpłacającego. W trakcie prac projektowych pojawił się jednak problem jednoznacznej identyfikacji studentów w ramach istniejącego w dziekanatach systemu informatycznego. Identyfikacja wpłat według kryterium nazwiska, numeru PESEL lub innych danych osobowych okazała się niewystarczająca. Finalnie ustalono, iż najlepszym (jednoznacznym, unikalnym, uniwersalnym) kluczem identyfikacji studenta jest numer toku studiów występujący w istniejącej aplikacji. Wybór ten był optymalny z punktu widzenia realizacji koncepcji bankowych kont wirtualnych. Natomiast dokonywane wpłaty można zidentyfikować na podstawie tytułu płatności, automatycznie generowanego przez system informatyczny. Podczas projektowania modułu wykorzystano specyfikację bankowych formatów plików wymiany danych SIMP oraz ELIXIR. Każdy student w systemie posiada indywidualny numer wirtualnego rachunku bankowego. Wszelkie wpłaty na rachunki wirtualne trafiają do systemu ewidencji odpłatności za studia za pośrednictwem pliku w formacie SIMP. Wpłaty przyporządkowywane konkretnym przypisom na podstawie numeru rachunku wirtualnego.

Realizacja płatności za pomocą bankowego polecenia zapłaty odbywa się według schematu: moduł odpłatności za studia generuje plik w formacie ELIXIR, zawierający polecenie pobrania określonej kwoty z rachunku bankowego studenta, który uprzednio udzielił uczelni stosownego upoważnienia. W nagłówku zawarte są informacje umożliwiające jednoznaczną identyfikację płatności w systemie. Plik jest wysyłany do banku drogą elektroniczną, a właściwy bank przelewa żądane środki pieniężne na rachunek bankowy uczelni. Następnie do systemu zostaje zaimportowany plik zwrotny z banku (również w formacie ELIXIR) zawierający informacje dotyczące realizacji procesu pobrania.

Ważne telefony

Dział Spraw Pracowniczych	7161	Dział Badań Naukowych	7236
Dział Płac	7180	Biuro Programów i Współpracy	
Dział Finansowy	7173	Międzynarodowej	7125
Dział Księgowości i Kosztów	7178	Dział Dydaktyki i Spraw Studenckich	7118
Dział Organizacyjno-Prawny	7168	MCNiPJO	7440
Kancelaria	7164	Studium W-F	7342
Dział Gospodarki Majątkiem	7144	Centrum Obliczeniowe	7650
Magazyn	7148	Biblioteka Główna	7348
Biuro Zamówień Publicznych	7108	Wydawnictwo	7635
Centrum Promocji	7151	Zakład Technicznych Środków	
		Dydaktycznych	7600

Na podstawie projektu stworzono w pełni funkcjonalny moduł odpłatności za studia. Budowa modułowa oraz duża elastyczność zaprojektowanych funkcji umożliwiła praktycznie równoczesne prowadzenie kilku etapów tworzenia systemu, m.in. projektowania, implementacji, a w efekcie płynnego przejścia do fazy eksploatacji. Dzięki dobremu podziałowi zadań pomiędzy zespół odpowiedzialny za wdrożenie na uczelni a dostawcą oprogramowania, osiągnięto wysoki poziom funkcjonalności w stosunkowo krótkim czasie, jak również wzbogacono system o wiele funkcji, dodatkowo podnoszących wydajność i ergonomię pracy.

Przed przystąpieniem do etapu wdrożenia, konieczne okazało się uzgodnienie ze stanem faktycznym danych znajdujących się w module dziekanatowym. Pierwszą fazę wdrożenia zakończono w momencie, gdy kierownicy dziekanatów potwierdzili wykonanie niniejszego zadania. Przystąpiono wówczas do instalacji nowo zakupionego modułu. Dziekanaty zostały ponadto zobligowane do ustalenia i wprowadzenia do systemu sumarycznej kwoty przypisów dla wszystkich studentów (bez uwzględniania wpłat). Przyjęto, iż szczególne znaczenie mają dane osób, które nadal będą studentami w nowym semestrze. Dział finansowo-księgowy został natomiast zobligowany do wprowadzenia wysokości wpłat, uprzednio uregulowanych przez studentów. Od momentu ustalenia wysokości salda początkowego dla studentów zaistniała konieczność systematycznego aktualizowania wpłat przez dział finansowo-księgowy, a przypisów przez dziekanaty. W trakcie ustalania sald początkowych wykryto wiele niezgodności pomiędzy wysokością przypisów a sumą wpłat, które należało wyjaśnić.

W trakcie wdrożenia modułu przeprowadzono cykl szkoleń przeznaczonych dla pracowników jednostek organizacyjnych uczelni korzystających z systemu. W trakcie okresu pilotażowego usuwano drobne usterki wykryte w działaniu aplikacji, jak również doskonalono procedury.

Korzyści

Wdrożenie informatycznego systemu obsługi odpłatności za studia przyniosło wiele korzyści. Można do nich zaliczyć m.in.:

1. Usprawnienie pracy działu finansowo-księgowego – automatyzację wielu czynności:
 - automatyzację wymiany danych pomiędzy uczelnią a bankiem,
 - automatyzację identyfikacji oraz ewidencji wpłat,
 - możliwość automatycznego naliczania odsetek, generowania not odsetkowych, drukowania ponagieł, naliczania opłat administracyjnych,
 - możliwość łatwego generowania raportów finansowych, dotyczących realizacji odpłatności za studia,
 - przejrzystość ścieżki obiegu dokumentów finansowych.
2. Usprawnienie pracy dziekanatów:
 - brak konieczności nieustannej weryfikacji salda studenta – wszystkie informacje dotyczące płatności są dostępne w module dziekanatowym,
 - automatyzację generowania przypisów,
 - możliwość automatycznego drukowania imiennych formularzy wpłat,
 - zmniejszenie prawdopodobieństwa dokonywania oszustw:
 - podrabianie dowodów wpłat,
 - anulowanie należnych przypisów,
 - ewidencjonowanie nieistniejących wpłat.
3. Usprawnienie obsługi studenta:
 - możliwość uzyskania przez studenta pełnej informacji dotyczącej płatności w zarówno w dziekanacie, jak i w dziale finansowo-księgowym,
 - zmniejszenie biurokracji,
 - w przypadku skorzystania z bankowego polecenia zapłaty, możliwość rozłożenia należności na nieoprocentowane raty, bez ponoszenia dodatkowych opłat bankowych.

Plany

W najbliższych planach rozbudowy systemu odpłatności za studia znajduje się wdrożenie modułu prezentacji danych finansowych w ramach witryny WWW oraz integracja niniejszego modułu z modulem księgowym.

Tomasz Semeniuk, Adam Niedbała

Studenckie Koło Naukowe Rachunkowości „Rachmistrz” działające przy Katedrze Rachunkowości istnieje od 2001 roku. Na początku 2003 roku doszło do zmiany w składzie zarządu koła, wprowadzono nazwę koła „Rachmistrz” oraz zaprojektowano nowe logo. Opiekunem koła jest dr **Marzena Strojek**, adiunkt Katedry Rachunkowości. Członkami zarządu są: **Edyta Kasperczyk** – prezes, **Paweł Tendera** – wiceprezes ds. organizacyjnych, **Magdalena Kobierska** – wiceprezes ds. finansowych oraz **Katarzyna Fiuk** – wiceprezes ds. kontaktów zewnętrznych. Głównym celem koła jest rozwijanie i pogłębianie wiedzy z zakresu rachunkowości oraz popularyzacja rachunkowości jako dziedziny wiedzy, którą stosuje się w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupo-

Rachmistrz

wania operacji gospodarczych na kontach, wyceny aktywów, w tym także odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych), pasywów, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych, a zatem wiedzy umożliwiającej ocenę kondycji firmy. Studenci pragną również nawiązywać współpracę z podobnymi podmiotami w innych uczelniach krajowych i zagranicznych.

Członkowie odbywają regularne spotkania, w trakcie których poruszane są liczne problemy związane z rachunkowością. Pracują na programach finansowo-księgowych „Symfonia”, oraz wygłaszają referaty, np. na temat trwałej utraty wartości, uproszczonych metod księgowości oraz podatku odroczonego według znowelizowanej ustawy o rachunkowości.

FPIAKE organizacją pożytku publicznego

Informujemy, że Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych uzyskała status organizacji pożytku publicznego. Nasza Uczelnia jest jednym z założycieli fundacji, przyłączamy się zatem do akcji wspierającej FPIAKE i niżej zamieszczamy dokładne informacje o możliwości przekazania 1% podatku dochodowego za 2003 rok na rzecz Fundacji.

FUNDACJA PROMOCJI I AKREDYTACJI
KIERUNKÓW EKONOMICZNYCH

Warszawa, 24 marca 2004 r.

Szanowni Państwo,

Zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz znowelizowaną ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) od stycznia 2004 roku każdy podatnik może przekazać 1% swojego podatku za miniony rok podatkowy organizacji pożytku publicznego. Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych posiada status organizacji pożytku publicznego (KRS 0000005496).

W związku z tym zwracamy się do Państwa z prośbą o przekazanie 1% podatku za rok 2003 na rzecz Fundacji Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych. Celem Fundacji jest promowanie wysokich jakościowo standardów nauczania ekonomistów i menedżerów, a co za tym idzie, podnoszenia poziomu edukacji polskiego społeczeństwa. Cel ten realizowany jest przez budowę systemu środowiskowej akredytacji studiów wyższych w zakresie nauk ekonomicznych oraz prowadzenie postępowań akredytacyjnych. W budowę systemu Fundacja zaangażowała społeczność akademicka. Ponad sto osób zostało gruntownie przeszkolonych, a materiały rozpowszechniane przez Fundację są przedmiotem obrad senatów i rad wydziałów uczelni. Wiadomości o podejmowanych przez naszą organizację działaniach akredytacyjnych docierają do większości pracowników akademii ekonomicznych oraz uczelni prowadzących kierunki ekonomiczne.

Instrukcja przekazania 1% podatku

Aby skorzystać z możliwości przekazania 1% należnego podatku za rok 2003 na rzecz organizacji pożytku publicznego trzeba w zeznaniu rocznym (PIT 36 i PIT 37) od kwoty należnego podatku odjąć 1% (pozycja 192 w PIT 36 i pozycja 123 w PIT 37) i o tę wysokość pomniejszyć należny podatek. Kwotę równą 1% podatku należy wpłacić przed złożeniem zeznania rocznego PIT, nie później niż w terminie do 30 kwietnia br. na konto:

80 1240 1112 1111 0000 0165 9889

Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych
Al. Niepodległości 162 lok. 150, 02-554 Warszawa
tytułem: wpłata na rzecz organizacji pożytku publicznego

W przypadku nadpłaty kwota zostanie zwrócona przez urząd skarbowy w ciągu 3 miesięcy. Jeśli już nastąpiło rozliczenie z urzędem skarbowym, można skorzystać z możliwości 1% odpisu, dokonując korekty zeznania. W tym celu powinno się wypełnić ponownie formularz PIT, wpisując w nagłówku wyraz „KOREKTA” i zaznaczając w części A w rubryce 8 pkt. 2 „KOREKTA ZEZNANIA”.

Dodatkowe wyjaśnienia dotyczące możliwości przekazania 1% podatku na rzecz Fundacji można uzyskać pod nr tel. (22) 646 61 42.

Serdecznie dziękujemy!

W maju 2003 roku członkowie koła uczestniczyli w ogólnopolskiej konferencji „Tendencje zmian w rachunkowości w Polsce w kontekście globalizacji gospodarki światowej” zorganizowanej przez Koło Naukowe Rachunkowości przy Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu. Odnieśli także liczne sukcesy. **Adrian Waclawczyk** i **Robert Groborz** zajęli pierwsze miejsce w II Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy o Rachunkowości dla Szkół Wyższych organizowanym przez Koło Naukowe Rachunkowości przy Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu 7 maja 2003 w edycji „Księgowanie operacji gospodarczych w programie komputerowym Symfonia”. Z kolei **Magdalena Kobierska**, **Edyta Kasperczyk** i **Paweł Tendera** zajęli IV miejsce, a **Tomasz Balawajder**, **Adrian Waclawczyk** i **Mariusz Witecki** V miejsce w Ogólnopolskim Studenckim Konkursie Amatorów Rachunkowości „Uczelniada” 2003 organizowanym przez Koło Naukowe Rachunkowości „Audytory” przy Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego 26 listopada 2003 roku. 3 grudnia 2003 roku młodzi adepci rachunkowości zorganizowali „Dzień Biegłego Rewidenta” na terenie Akademii. Podczas spotkania dr **Józef Pfaf** (Członek Komisji Egzaminacyjnej Krajowej Izby Biegłych Rewidentów) przedstawił wykład pt. *Postępowanie kwalifikacyjne w celu uzyskania uprawnień biegłego rewidenta*.

Członkowie koła chcą w dalszym ciągu rozwijać wiedzę z dziedziny rachunkowości poprzez regularne spotkania, wygłaszanie referatów oraz uczestnictwo w wykładach prowadzonych przez specjalistów. Mają także w planie uczestnictwo w różnego rodzaju konferencjach i konkursach wiedzy o rachunkowości. Szczegółowe informacje o działalności koła można uzyskać na stronie internetowej www.rachmistrz.republika.pl

Edyta Kasperczyk, Paweł Tendera

Współpraca międzynarodowa Akademii

Międzynarodową współpracę traktujemy w Akademii jako priorytet najwyższej rangi. Ma to miejsce zarówno w odniesieniu do studentów i studiów zagranicznych, jak i do naukowców w odniesieniu do doświadczeń edukacyjnych oraz kontaktów naukowo-badawczych. Po 1990 roku udało się w Uczelni uruchomić wiele inicjatyw i projektów znacznie poszerzających nasze możliwości wymiany międzynarodowej. Wymienić można w tym kontekście Śląską Międzynarodową Szkołę Handlową i zrealizowane przez nią liczne projekty międzynarodowe w ramach Programu Tempus, studium MBA z zakresu biznesu międzynarodowego (do 1999 roku) czy studium z zakresu ubezpieczeń społecznych, którego doświadczenia przydały się przy powoływaniu do życia nowego Wydziału Akademii – Finansów i Ubezpieczeń.

Wejście Polski w struktury Unii Europejskiej zwiększy ofertę programów edukacyjnych dostępnych dla polskich instytucji szkolnictwa wyższego. Efektywne wykorzystanie nowych możliwości pozwoli na nawiązanie współpracy z uczelniami prawie całego świata, dotyczącej edukacji, w tym wymiany akademickiej, rozwoju badań naukowych i transferu wiedzy.

Pierwszym krokiem ku bliższej integracji uczelni Europejskich było poszerzenie oferty programu Socrates Erasmus. Na mocy umów bilateralnych podpisanych przez wiele polskich uczelni, od października 2004 roku nauczyciele akademicy i studenci będą mogli wyjeżdżać na stypendium nie tylko do krajów Unii Europejskiej i krajów EFTA/EEA, ale także do krajów Europy Środkowej i Wschodniej, zarówno tych wstępujących do Unii w 2004 roku, jak i do Rumunii, Turcji, Bułgarii oraz Rumunii.

Powrócił do Polski znany z lat 90. program Tempus, obecnie w wersji Tempus III. Program wspiera reformy oraz rozwój systemów szkolnictwa wyższego w krajach partnerskich. W tym roku po raz pierwszy polskie uczelnie będą się ubiegać o finansowanie na zasadach przysługujących do tej pory tylko 15 krajom członkowskim. Program Tempus składa się z trzech głównych instrumentów: wspólnych projektów europejskich (JEP), działań strukturalnych i uzupełniających (SCM) oraz indywidualnych grantów wspierających mobilność (IMG). W ramach tych inicjatyw uczelnie mogą tworzyć konsorcja, ukierunkowane na modernizację systemów szkolnictwa wyższego, tworzyć różnego rodzaju projekty informacyjne, szkoleniowe i pilotażowe oraz kierować swoich przedstawicieli za granicę w celu realizacji działań związanych z założeniami programu Tempus. Program Tempus dotyczy 3 grup krajów: Europy Wschodniej i Azji Środkowej (Tempus Tacis), krajów zachodniobałkańskich (Tempus CARDS) oraz krajów regionu Morza Śródziemnego (Tempus MEDA).

Od 1 maja 2004 roku polskie instytucje edukacyjne będą mogły tworzyć wspólne projekty z uczelniami Stanów Zjednoczonych, Australii, Japonii, Kanady oraz Ameryki Łacińskiej. Podstawą tworzenia wspólnych projektów z uczelniami Stanów Zjednoczonych będzie program współpracy w zakresie szkolnictwa wyższego pomiędzy Unią Europejską i Stanami Zjednoczonymi

Jakościowy skok wystąpił w naszej Uczelni w momencie, gdy polskie uczelnie mogły już w pełni korzystać z wymiany studentów i naukowców w ramach Programu Socrates-Erasmus czy praktyk zagranicznych w ramach Programu Leonardo da Vinci. Dziś, w 2004 roku, jesteśmy w ścisłej czołówce uczelni polskich, jeżeli chodzi o ilość studentów wyjeżdżających na studia czy praktyki zagraniczne. Przygotowujemy się razem z naszymi partnerami zagranicznymi do pełnego uczestnictwa w kolejnych modułach programowych UE, jak choćby do organizacji studiów kończących się wspólnym dyplomem w ramach Programu Sokrates-Mundus. Jesteśmy także, jako członek, obecni w licznych stowarzyszeniach i sieciach uniwersyteckich, np. Stowarzyszeniu Uniwersytetów Europejskich (EUA).

Moglibyśmy powiedzieć, że 1 maja 2004 roku, kiedy Polska formalnie znalazła się w Unii Europejskiej, my ten fakt odnotujemy bardzo zwyczajnie – rozpocznie się dla nas kolejny okres funkcjonowania w europejskiej przestrzeni edukacyjnej i naukowej. Tu czekają nas także nowe wyzwania. Dotyczą one możliwości współpracy z uczelniami na innych kontynentach, co podlega systemowi wsparcia ze strony Komisji Europejskiej oraz naszego większego uczestnictwa w międzynarodowych programach badawczych.

prof. Florian Kuźnik

W Unii bliżej świata

koordynowany przez Komisję Europejską. Program sfinansuje innowacyjne projekty wspierające współpracę transatlantycką w dziedzinie edukacji. Komisja Europejska oferuje także środki finansowe na współpracę z uczelniami australijskimi i japońskimi w ramach 3-letnich, pilotażowych projektów dotyczących wymiany studentów studiów magisterskich uzupełniających. Programy współpracy z uczelniami australijskimi i japońskimi mają ułatwiać wymianę akademicką i kulturalną z krajami UE.

Oprócz wyżej wymienionych inicjatyw, uczelnie wyższe krajów członkowskich Unii Europejskiej mogą współpracować z uczelniami kanadyjskimi, w ramach programu o współpracy w dziedzinie edukacji i kształcenia ustawicznego. Kolejnym potencjalnym kierunkiem rozwoju dla uczelni wyższych UE jest współpraca z instytucjami edukacyjnymi Ameryki Łacińskiej w ramach trwającego obecnie programu ALFA II na lata 2000-2005. Program wspiera współpracę w dziedzinie edukacji pomiędzy krajami członkowskimi Unii Europejskiej a 18 państwami Ameryki Łacińskiej w celu poprawy sytuacji społecznej i ekonomicznej tych krajów, poprzez rozwój zasobów ludzkich. Program oferuje możliwość współpracy w zakresie zarządzania instytucjonalnego i akademickiego (subprogram A), a także szkoleń naukowych i technicznych (subprogram B). W ramach tego ostatniego możliwa jest wymiana studentów studiów licencjackich, magisterskich i doktorskich.

Jeśli warunki stworzone przez kompleksową ofertę projektów europejskich zostaną właściwie wykorzystane polskie instytucje szkolnictwa wyższego, będą miały szansę konkurować z najlepszymi uczelniami na całym świecie.

Anna Mirończuk

ROZWÓJ UCZELNI Z PERSPEKTYWY PROCESU BOŁOŃSKIEGO

Uniwersytety zawsze były uprzywilejowanym miejscem spotkań nauczycieli akademickich i studentów, a także uczonych upoważnionych do przekazywania wiedzy ze studentami, którzy chcą zdobywać wiedzę i rozwijać swoją osobowość. Potwierdziła to przed wiekami słynna Magna Charta. Czas zmienia formułę i formy dialogu między podmiotami społeczności akademickiej i otoczeniem, ale idea bolońska pozostaje niezmienną. Powstaje zaś kwestia wymiaru dialogu w czasie i przestrzeni.

Deklaracja Bolońska, przyjęta w 1999 roku, jest formalnym zobowiązaniem 29 krajów do reformowania ich systemów szkolnictwa wyższego. Polska jest jednym z sygnatariuszy tej deklaracji. Jest to wielkie wyzwanie dla każdej uczelni akademickiej, aby dostosować swoją strategię do tego procesu. Warto przypomnieć udział Akademii w pracach poprzedzających przyjęcie deklaracji bolońskiej w ramach europejskich stowarzyszeń edukacyjnych.

W omawianym dokumencie przyjęto założenie o doniosłej roli uniwersytetów we współczesnym świecie ze względu na poziom prowadzonych tam badań naukowych, jak i ich rolę w procesie kształcenia i wychowania młodego pokolenia. Uznano, że misją uniwersytetów jest także troska o rozwój społeczeństwa w dziedzinie technicznej, ekonomicznej, społecznej i kulturalnej. W założeniu przyjęto, że nauka i kształcenie nie mogą rozwijać się w izolacji. Kiedy otwierają się granice i możliwości współpracy pojawia się niepowtarzalna szansa na budowanie różnorodnych form współpracy. Powstają jednak nowe problemy związane ze zjawiskiem internacjonalizacji społeczeństw. Stąd ogromne znaczenie procesu bolońskiego, który powinien utrwalać zasady i wartości, wokół których będą rozwijały się uniwersytety. Uczelnie akademickie nie mogą jednak tracić swojej tożsamości. Zadaniem narodowych systemów szkolnictwa wyższego jest i nadal będzie między innymi zachowanie kulturowej, społecznej, filozoficznej i religijnej różnorodności przy jednoczesnym promowaniu różnych form współpracy międzynarodowej i globalnej. Stąd kwestia jedności i granic dyferencjacji. Ze względu na to kryterium powinny wykształcić się trzy typy uniwersytetów:

- globalne,
- regionalne,
- lokalne.

Uniwersytety powinny zachować autonomię. Jej korelatem powinna być odpowiedzialność wyrażająca się zdolnością do ponoszenia konsekwencji za błędy mieszczące w sobie grzechy zaniedbania. Jest to warunek prowadzenia rzetelnych badań i wierności zasadom moralnym w badaniach naukowych. To także troska, aby dotrzymywać kroku zachodzącym zmianom. W rozważaniach nad miejscem uniwersytetów w realizowaniu idei bolońskiej celowa jest refleksja nad rolą państwa, a także organów Wspólnoty Europejskiej w promocji edukacji i badań naukowych.

Dla realizacji procesu bolońskiego konieczne jest przyjęcie założenia, iż finansowanie edukacji i badań jest niezbywalnym obowiązkiem państwa. Wśród wielu problemów pojawia się wymiar ekonomiczny funkcjonowania uniwersytetów i ich finansowania ze środków pochodzących z badań. Rozszerza się pole badań międzynarodowych, finansowanych w systemach projektów (grantów). Porównanie systemu finansowania badań w Polsce z systemami wiodących krajów UE wskazuje na znaczne różnice. Implementacja systemu finansowania badań w UE do warunków polskich wymaga daleko idących zmian na różnych poziomach. Dyrektywy europejskie nie formułują w tym zakresie zobowiązań normatywnych. Najważniejszą przesłanką efektywnej partycypacji w badaniach jest udział w sieciach uczelni i zaznaczenie tam swojej obecności. Wypracowywane przez ostatnie lata powiązania z uczelniami zagranicznymi dają Akademii niepowtarzalną szansę startu do takich badań.

Dla postępu procesu bolońskiego konieczne jest rozszerzenie możliwości studiów w uniwersytetach różnych krajów, odbywania zagranicznych praktyk zawodowych, naukowych, a także promowanie różnych form współpracy organizacji studenckich. To wymaga synchronizacji ustawodawstwa narodowego poprzez odpowiednie porozumienia międzynarodowe w celu zniesienia barier formalnych. Niezależnie od tego, przestrzeń współpracy mogą tworzyć porozumienia bilateralne. Akademia pod tym względem, wyprzedzając czas, w pełni wykorzystwała możliwości jakie dają aplikacje do projektów międzynarodowych. Uzyskanie finansowania tak wielu projektów w obecnie funkcjonujących programach Leonardo, Socrates i innych jest wielką zasługą Biura Programów i Współpracy Międzynarodowej, którego warsztat cieszy się powszechnym uznaniem wśród zagranicznych ośrodków akademickich.

W perspektywie konieczne staje się dalsze upowszechnianie w ramach Uczelni takich rozwiązań, które pozwolą na realizowanie indywidualnych programów studiów przez studentów z różnych krajów. Punkt wyjścia powinny stanowić: system jakości, system akumulacji punktów ECTS, możliwość uzyskiwania podwójnych dyplomów, wkomponowane w regulację prawne dotyczące trybu oraz zasad odbywania studiów. To także kwestia porównywalności dyplomów, której powinna sprzyjać instytucja suplementu do dyplomu. Wychodzą temu naprzeciw rozwiązania nowego prawa o szkolnictwie wyższym, które zawiera instrumenty internacjonalizacji kształcenia. Byłoby jednak błędem oczekiwanie na nową ustawę. Bardzo wiele rozwiązań jest możliwych do przyjęcia (de lege lata) na poziomie regulaminu studiów już dzisiaj. Aby zyskać na czasie, konieczne jest jak najszybsze przyjęcie nowego regulaminu studiów, który powinien obowiązywać od nowego roku akademickiego, pierwszego roku w Unii Europejskiej.

W mojej ocenie, Uczelnia jest zawansowana w realizacji procesu bolońskiego. Potwierdza to refleksja nad dotychczasowymi rezultatami realizacji strategii rozwoju Akademii i sformułowanymi założeniami dalszego jej rozwoju, które obejmowały:

- wizję rozwoju uniwersytetu ekonomicznego,
- priorytetowe pola rozwoju,
- cele i kierunki działania w ramach poszczególnych priorytetowych pól.

W dalszym toku prac nad strategią są przygotowywane konkretne przedsięwzięcia rozwojowe w ramach poszczególnych priorytetowych pól, uwzględniające zasady procesu bolońskiego. Powinny one dać Akademii należne miejsce w europejskim akademickim domu. Droga do niego prowadzi poprzez umiędzynarow-

dowanie Uczelni, stąd jej rozwój trzeba postrzegać w tej perspektywie. Wymaga to od nauczycieli akademickich dokonania czasami trudnych przewartościowań. Takie są jednak konsekwencje zachodzących zmian.

prof. Jan Wojtyła

Autor jest Przewodniczącym Senackiej Komisji ds. Rozwoju oraz Wiceprzewodniczącym Komisji Legislacyjnej Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich.

O Erasmusie słów parę....

Mało kto wie, że program Erasmus, z którego tak chętnie i licznie korzystają studenci naszej Uczelni, a któremu patronuje słynny filozof Erazm z Rotterdamu, powstał już w 1987 roku, całkiem niezależnie od młodszej, lecz szeroko zakrojonej inicjatywy znanej pod nazwą Socrates. Założeniem Erasmusa było propagowanie wymiany edukacyjnej między uczelniami wyższymi krajów Wspólnoty Europejskiej. Pomimo swojego stosunkowo wąskiego zakresu aktywności, Erasmus idealnie wpasował się w działania edukacyjne wprowadzonego w 1995 roku programu Socrates, którego zainteresowania obejmowały edukację w Europie na wszystkich poziomach nauczania od przedszkola przez szkołę średnią i uniwersytet aż po kształcenie dorosłych.

Efekt owego mariażu, program Socrates-Erasmus, w większości uczelni Europy kojarzony jest przede wszystkim z wymianą studentów. W rzeczywistości obejmuje on również takie formy współpracy europejskiej, jak wymianę wykładowców, opracowywanie wspólnych programów nauczania, organizację kursów intensywnych, czyli krótkich (zwykle jedno lub dwutygodniowych), cyklicznych spotkań edukacyjnych opracowanych (często wirtualnie) przez i dla międzynarodowych grup wykładowców i studentów. Ponadto, Erasmus służy pomocą przy wprowadzaniu Europejskiego Systemu Transferu Punktów ECTS, zwanych popularnie kredytami, które znacznie ułatwiają zaliczenie okresu studiów odbytych w innej uczelni europejskiej i które są w dużym stopniu jedyną ścieżką umożliwiającą porównywanie „zawartości” studiów różnych uczelni całego kontynentu.

W tym roku działania Erasmusa zostały poszerzone o niezwykle ambitną inicjatywę jaką jest Erasmus-Mundus, który *de facto* po raz pierwszy otwiera podwoje europejskich uczelni dla studentów i wykładowców całego świata, a mówiąc ściślej krajów nie należących do grupy 25 krajów członkowskich UE, krajów EEA-EFTA oraz krajów kandydujących. Mundus stawia sobie za cel realizację wspólnych europejskich studiów magisterskich za pośrednictwem konsorcjów uczelni europejskich, z dostępem dla absolwentów studiów I cyklu (licencjackich) z krajów Europy i całego świata.

Początkowo skierowany tylko do krajów Wspólnoty Europejskiej, program Socrates-Erasmus zaczął być realizowany w Polsce od roku 1998/1999, kiedy to 46 polskich uczelni, a wśród nich Akademia Ekonomiczna w Katowicach, podpisało swoje pierwsze kontrakty instytucjonalne z Komisją Europejską w Brukseli. Początki zarówno w kraju, jak i na naszej

Uczelni, były relatywnie skromne: z Polski wyjechało na stypendia do krajów UE niecałe 1,5 tys. studentów (w całej Europie wymiana została objętych wtedy prawie 100 tys. studentów), Akademia w tym czasie wybrała 11 śmiałków, którzy przez pół roku szlifowali języki obce i poszerzali swoją edukację w 8 uczelniach wyższych Grecji, Holandii, Hiszpanii, Szwecji, Finlandii i Wielkiej Brytanii.

Tak było 6 lat temu. Obecnie 151 polskich uczelni zaangażowanych jest w realizację programu, z Polski wyjeżdża rocznie blisko 6000 studentów, w tym ponad 200 studentów naszej Akademii, którzy w 2004/2005 spędzą semestr lub rok w 100 uczelniach Europy. Ponadto, Uczelnia będzie w przyszłym roku akademickim obchodzić jubileusz wysłania pięćsetnego studenta na studia zagraniczne ze stypendium Erasmusa. Będzie nim ktoś spośród kandydatów zakwalifikowanych do udziału w programie w ramach ogólnouczelnianej rekrutacji, która rozpoczęła się w lutym br., a której wyniki rozstrzygną się na przełomie kwietnia i maja.

Obecnie nasza oferta stypendialna obejmuje 23 kraje, naukę w przynajmniej 5 językach obcych, 3 strefy czasowe, przynajmniej tyle samo stref klimatycznych, dla ciepłolubnych gorące miasta południowej Hiszpanii sięgające Gibraltaru, dla indywidualistów wyspiarskie klimaty Islandii, dla wielbicieli św. Mikołaja polarne dni i noce koła podbiegunowego Finlandii, a dla tych, którzy nie lubią daleko podróżować kraje ościenne, czyli Niemcy, Czechy, Słowację i Litwę. Jak Lazurowe Wybrzeże Francji, tak i Erasmus ma swoje *trendy* miejsca i kraje, które od lat cieszą się niesłabnącym powodzeniem. Najwięcej polskich studentów wyjeżdża niezmiennie do Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii i krajów Beneluxu. Coraz większym powodzeniem cieszą się Włochy i Hiszpania, a na naszej Uczelni niezmiernie modna od 2 czy 3 lat jest Irlandia, dzięki swojemu niepowtarzalnemu klimatowi, serdecznemu traktowaniu Polaków na arenie politycznej i w kontaktach prywatnych, możliwościom znalezienia dodatkowego zarobku przez przyjezdnych studentów oraz szansie na uzyskanie oprócz regularnych zaliczeń – rozmaitych certyfikatów, dyplomów, a nawet tytułu licencjata po zaledwie roku nauki.

Czy warto wyjechać na studia zagraniczne w ramach programu Socrates-Erasmus? Niech najlepszą rekomendacją będą słowa studenta, który dzielił się z nami swoimi wrażeniami po powrocie ze stypendium we Francji: „To był przepiękny okres w moim życiu. Zawiązałem tam przyjaźnię o wymiarze międzykulturowym, których wartość jest nieoceniona. Dodatkowo fakt, iż uczelnia przyjmująca oferowała kursy prowadzone przez profesorów, a zarazem fachowców z całego świata sprawił, że równie nieoceniony jest багаż wiedzy merytorycznej «wywieziony» ze stypendium. Była to na pewno niesamowita szkoła życia. Pomijając już sam fakt studiowania w obcym kraju, pojawia się tutaj kwestia wszelkich formalności, które wymagały wypełnienia, zdawanie sesji we wcześniejszych terminach, ciągłe kontakty z wysoko postawionymi organami uczelni itd. Oceniam wyjazd jako bardzo udany i życzę sobie więcej tego typu przygód w moim życiu”.

Małgorzata Sawicka

Od 1999 roku Akademia przyjmuje studentów zagranicznych z partnerskich uczelni. Co semestr liczba przyjeżdżających studentów wzrasta. W tym roku akademickim gościliśmy 65 studentów z takich krajów jak m.in. Austria, Belgia, Białoruś, Czechy, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Łotwa, Niemcy, Portugalia, Rosja czy Włochy. Studenci zagraniczni mają możliwość studiowania w języku angielskim w ramach Ścieżki Angielskiej, a także w języku polskim na wybranych wydziałach w ramach dostępnych kierunków i specjalności.

Na początku każdego semestru, dla studentów przyjeżdżających na naszą Uczelnię w ramach programu Socrates-Erasmus, Biuro Programów i Współpracy Międzynarodowej organizuje tzw. Tydzień Integracyjny, w ramach którego poznają nasze miasto, uczelnię i region, uczą się np. jak kupić bilet tramwajowy, gdzie są banki, poczta itp., a także po raz pierwszy uczestniczą w zajęciach z języka polskiego. Stałym punktem tego tygodnia jest wieczór integracyjny, tzw. wioska globalna, gdzie przedstawiciele wszystkich krajów obecni na Akademii prezentują swoje narodowe potrawy, stroje, tańce itp. Ponadto, studenci zagraniczni wraz z polskimi studentami mają możliwość wzięcia udziału w organizowanych przez Biuro wycieczkach do wielu miast polskich czy grach sportowych, takich jak kręgle czy paintball. W ten sposób pomaga się im przełamać bariery językowe i kulturowe. W czasie trwania całego semestru pracownicy Biura wyjeżdżają ze studentami lub pomagają im w organizacji wycieczek w góry, nad morze, do wielu miast polskich, a także do pobliskich stolic, np. Pragi czy Wiednia. Z wypowiedzi studentów wynika, że właśnie to połączenie jakości kursów w języku angielskim z organizacją ich pobytu i usytuowaniem Katowic, umożliwiającym liczne podróże, zdecydowało o wyborze naszej Akademii.

Przed przyjazdem do Polski studenci zagraniczni mają do wyboru dwa miejsca zakwaterowania: Budynek P lub akademik nr 7 w Katowic

Studenci zagraniczni w Akademii

cach-Ligocie. Większość z nich wybiera to pierwsze, jako że są to pokoje z łatwym dostępem do Internetu, zlokalizowane bliżej Uczelni i centrum miasta. Atutem Ligoty jest jednak przebywanie wśród polskich studentów. Z ankiet przeprowadzonych wśród studentów wynika, że zdecydowanie preferują możliwość korzystania z pokoi z dostępem do Internetu i telewizji satelitarnej, co umożliwi im kontakt ze swoimi bliskimi w kraju. Fakt zakwaterowania poza campusem akademickim nie przeszkadza studentom w nawiązywaniu znajomości i przebywaniu wśród polskich studentów.

Doświadczenie w organizowaniu pobytu i „opiekowaniu się” studentami zagranicznymi pozwoliło na podjęcie się przez Biuro Progra-

udział 120 zagranicznych studentów z wszystkich krajów Unii Europejskiej, którzy w ramach programu Socrates-Erasmus kształcą się na 34 różnych uczelniach w Polsce. Zawodami w dyscyplinach halowych, pływackich i narciarskich zainaugurowano Europejski Rok Edukacji przez Sport, ogłoszony przez Komisję Europejską. Obok rywalizacji sportowych, w programie znalazły się również zabawy integracyjne i warsztaty na temat wrażeń i przemyśleń studentów z pobytu w Polsce przez jeden semestr, a także konkursy wiedzy o Polsce i loterie. Medale i nagrody wręczali zwycięzcom Dyrektor Agencji Rozwoju Systemu Edukacji dr **Witold Sienkiewicz** oraz Rektor Akademii prof. **Florian Kuźnik**. Studenci poznawali uroki zimy w Beskidach w czasie kuligu i ogniska przy akompaniamencie ka-

Pablo (Hiszpania): *W zeszłym semestrze mieszkalem w akademiku w Ligocie i dzięki temu poznałem wielu polskich studentów, jednak dojazd na zajęcia na 8 rano, zimą, zatłoczonym, starym autobusem i tramwajem był dla mnie bardzo męczący i zbyt czasochłonny. W tym semestrze poprosiłem o przeniesienie do budynku P i bardzo się cieszę, że dostałem możliwość takiej zmiany. Teraz nadal utrzymuję kontakty, pracuję w grupach, no i imprezuję z polskimi studentami, ale czuję jednocześnie komfort mieszkając blisko Uczelni i centrum miasta.*

Moritz (Niemcy): *Studia w Polsce były dla mnie niesamowitym przeżyciem. Zajęcia na Ścieżce Angielskiej były w większości bardzo interesujące i umożliwiły mi pracę w międzynarodowych grupach. Mimo że dojazd na uczelnię z Ligoty był dość niewygodny i zabierał dużo czasu, to moje ogólne wrażenie z pobytu w Katowicach jest bardzo pozytywne.*

mów i Współpracy Międzynarodowej we współpracy z Narodową Agencją Programu Socrates-Erasmus, organizacji I Ogólnopolskiego Zjazdu Zagranicznych Studentów Erasmusa w Szczyrku 23-25 stycznia 2004. W spotkaniu wzięło

pełi góralskiej. Dla wielu z nich był to pierwszy pobyt w górach, a nawet pierwszy kontakt ze śniegiem.

Edyta Lachowicz

Program Leonardo da Vinci

czyli jak to się stało, że studenci AE zaczęli wyjeżdżać na praktyki zagraniczne

Pierwszy projekt powstał w 2000 roku. Akademia była jedną z pierwszych uczelni państwowych, którym udało się zdobyć środki na sfinansowanie praktyk zagranicznych dla swoich studentów. Można powiedzieć, że był to pewnego rodzaju eksperyment edukacyjny, konsultowany z ówczesnym rektorem prof. **Janem Wojtyłą**, dziekanem Wydziału Ekonomii, prof. **Florianem Kuźnikiem** oraz prodziekanem Wydziału Zarządzania, prof. **Henrykiem Zawadzkiem**. W trakcie realizacji projektu obserwowano, jakie są potrzeby i oczekiwania studentów odnośnie do ich kariery zawodowej oraz jak radzą sobie rzuceni samotnie na głębokie wody kilka tysięcy kilometrów od domu, kiedy muszą zmagać się z problemami dnia codziennego i to w zupełnie odmiennej od polskiej kulturze. Beneficjenci tego projektu odbyli staże w przedsiębiorstwach hiszpańskich.

Obserwacje te wykorzystane zostały przy przygotowywaniu kolejnych projektów. Przede wszystkim rozszerzono ofertę praktyk również o inne kraje Unii Europejskiej oraz Europy Środkowowschodniej. W ten sposób z oferty mogli skorzystać studenci władający różnymi językami. Mogli też dostosować plany wyjazdowe do swoich możliwości finansowych. Wysokość stypendium była bowiem zróżnicowana w zależności od okresu pobytu oraz od kraju odbywania praktyki. W takich krajach jak Litwa, Łotwa, Czechy, Słowacja czy Rumunia grant wystarczał na stu procentowe pokrycie kosztów utrzymania, natomiast w większości krajów Unii Europejskiej grant pokrywał jedynie podstawowe potrzeby, więc studenci zmuszeni byli we własnym zakresie poszukiwać dodatkowych środków finansowych.

Dotychczas udało się zdobyć środki na sfinansowanie bądź dofinansowanie staży dla 198 studentów naszej Uczelni. Odbywali oni praktyki w różnego typu przedsiębiorstwach, począwszy od dużych międzynarodowych korporacji, takich jak Siemens, IBM, Tenneco, LMS, Allianz, Tyco, ALBA czy Raiffeisen Bank, poprzez małe i średnie przed-

siębiorstwa, a skończywszy na jednostkach administracji, izbach przemysłowo-handlowych i różnego typu agencjach lub fundacjach. Średnio praktyki trwały 6 miesięcy.

Każdy student przed wyjazdem miał możliwość wskazania do jakiego kraju chce wyjechać i w jakiego typu przedsiębiorstwie czy dziale chce odbyć praktykę. Przy poszukiwaniu firm pracownicy Biura Programów i Współpracy Międzynarodowej starali się brać te oczekiwania pod uwagę, co często było prawdziwym wyzwaniem. W obliczu zwiększającego się bezrobocia i pogłębiającego się kryzysu również na europejskim rynku pracy, trzeba było podwoić siły i zwiększyć zaangażowanie tak, aby w pełni zaspokoić oczekiwania studentów. Okazało się jednak, że warto było podjąć ten wysiłek, albowiem każdy student wracający z praktyki uśmiechnięty, zadowolony, z bagażem pozytywnych doświadczeń, głową pełną pomysłów na przyszłość, a nierzadko z konkretną propozycją pracy po ukończeniu studiów, jest dla wszystkich nagrodą za pracę włożoną w realizację projektu.

Z przeprowadzonych wywiadów wynika, że głównym rezultatem odbycia zagranicznej praktyki jest zdobycie i udoskonalenie kwalifikacji zawodowych, a co za tym idzie – zwiększenie szans studentów i absolwentów Akademii na krajowym i międzynarodowym rynku pracy. Beneficjenci projektów mają również możliwość praktycznego wykorzystania wiedzy teoretycznej nabytej w trakcie studiów, integrują się ze środowiskiem biznesu zagranicznego i uczą funkcjonować w grupie międzynarodowej. Praca w przedsiębiorstwie zagranicznym pozwala im na zrozumienie istoty obywatelstwa europejskiego. Staż jest dla nich również doskonałym sposobem doskonalenia znajomości języka obcego, poznania kultury i specyfiki kraju, do którego wyjeżdżają, otwarcia na kontakty międzynarodowe, poprawę własnych zdolności adaptacyjnych i mobilności, poszerzenie horyzontów.

Nawiązane przez studentów kontakty quasi-zawodowe kwalifikują ich niewątpliwie jako podmioty międzynarodowego rynku pracy. Należy mieć nadzieję, że beneficjenci projektów staną się swoistymi emisariuszami idei integracji i unifikacji rynku pracy zjednoczonej Europy w swoich środowiskach towarzyskich, a później zawodowych.

Dominika Janik

Wspomnienia studentów z pobytu za granicą

Zawsze myślałam, że stypendia zagraniczne na naszej Uczelni są dla bardzo zdolnych studentów, ja nie mam szans, ale jak ktoś kiedyś powiedział: lepiej żałować, że się coś zrobiło niż żałować, że się nie spróbowało. W myśl tej maksymy wzięłam udział w rozmowach kwalifikacyjnych do programu Leonardo da Vinci. Wielkim dla mnie zaskoczeniem było, kiedy zobaczyłam się na liście osób, które zakwalifikowały się na praktykę w Niemczech.

Wielka międzynarodowa korporacja, własne stanowisko pracy, samodzielne projekty do realizacji, nieznaną mi branżę. Wszystkiemu temu jednak podolałam, choć nigdy nie zapomnę mojego pierwszego tygodnia w firmie. Myślałam, że projekt, który mi przydzielono, nie jest na moje siły, ale nie warto się poddawać; „oni wiedzą, co robią”. Na pewno nie dostanie się czegoś do realizacji, czego nie będzie się w stanie wykonać. Po kilku tygodniach pobytu sama wyszukiwałam sobie różne dodatkowe zajęcia, a projekt, który mi zlecono, ukończyłam już po pierwszym miesiącu. Dzięki mojej praktyce wzbogaciłam swoją wiedzę o marketingu internetowym. Jeśli przed wyjazdem ktoś by zapytał, co wiesz o programowaniu HTML, nie miałabym mu niestety nic do powiedzenia, dziś jednak posiadam własną prywatną stronę internetową oraz kontynuuję (we współpracy z firmą) dwa inne projekty związane z wortalami turystycznym. Trzy miesiące wystarczyły, abym potrafiła stworzyć stronę internetową i mogła zaistnieć jej w sieci.

Praktyki zagraniczne to jednak nie tylko praca, także „prawdziwe życie”. Zanim wyjechałam na te praktyki, największym problemem było dla mnie zakwaterowanie, ale dziś już wiem, że nie warto się tym aż tak przejmować. Najczęściej w tej sprawie pomaga firma, ale jeśli ona nie jest w stanie pomóc, są znajomi, znajomi znajomych oraz pośrednictwa w wynajmowaniu mieszkań. Ja skorzystałam z wszystkich tych możliwości. Kolejnym problemem były dla mnie finanse: jak tu zagospodarować mój miesięczny przychód (niewielki, ale wystarczający). Udało mi się wykorzystać go racjonalnie. Wygospodarowałam nawet pieniądze na kurs językowy, dzięki któremu poznałam wielu ciekawych ludzi z różnych krajów, z którymi kontakt utrzymuję do dziś oraz zdałam certyfikat językowy. Powiażałam przyjemne z pożytecznym.

Udział w praktykach zagranicznych polecałabym każdemu, nawet tym, którzy uważają, że się nie nadają. „Uwierz w siebie” – tą maksymą powinny się kierować. Ja uwierzyłam w siebie i do dziś to procentuje. Zebrałam bardzo ciekawe materiały do mojej pracy magisterskiej, pogłębiłam znajomość mojego języka, poszerzyłam swoją wiedzę w różnych dziedzinach, znalazłam wspaniałych przyjaciół, stałam się bardziej otwarta na wszystko, co nowe i uwierzyłam w siebie.

Bożena Gajda

Do Trier, najstarszego miasta w Niemczech, dojechałam w marcowy, niedzielny ranek. Przywitało mnie wiosenne słońce i wyjątkowo wysoka temperatura. Już następnego dnia, na spotkaniu organizacyjnym, poznałam studentów z Francji, Włoch, Grecji, Anglii, Irlandii, Stanów, Kanady, Argentyny, Chin, Japonii, Australii i Węgier.

„Mój” niemiecki uniwersytet przygotował dla studentów zagranicznych tzw. Einfuehrungsseminar, czyli cztery tygodnie nauki języka, zajęć z kultury i historii Niemiec, Nadrenii-Palatynatu i samego Trewiru. Podzielono nas na cztery grupy, a każdej, oprócz nauczyciela, przydzielono opiekuna, który przez cały miesiąc pomagał załatwić wszystkie formalności, służył radą i, przede wszystkim, dbał o to, żeby ten pobyt nie był nudny.

W ciągu czterech tygodni poznaliśmy się lepiej niż byłoby to możliwe, gdybyśmy od razu rozpoczęli studia – wspólnie chodziliśmy do restauracji na degustację win (sztandarowy produkt z terenów Nadrenii,

słynących z czerwonych gleb i najlepszych winnic w Niemczech), organizowaliśmy wspólne wieczorki filmowe, całą grupą wychodziliśmy do kina. W weekendy jeździliśmy na zorganizowane przez Uniwersytet wycieczki – zwiedziliśmy Heidelberg, Saarbruecken, Saarlouis, Burg Eltz i wiele innych miejsc. Wszystkie miejscowości i zabytki stanowią odbicie historii tego regionu – od pozostałości Imperium Rzymskiego (Porta Nigra, cesarskie łaźnie, amfiteatr), przez pruskie koszary i francuskie pałace, do niemieckich zamków i mostów.

Wraz z rozpoczęciem semestru studenci zagraniczni podzielili się na mniejsze grupy – nadal spotykaliśmy się na wspólnych obiadach, zajęciach z języka, a popołudnia spędzaliśmy na kawie w Internationales Zentrum, kawiarence prowadzonej przez kilku studentów zagranicznych, gdzie można było wypić kawę za symboliczne 50 centów, zagrać w karty, spotkać mnóstwo ciekawych ludzi – studentów, wykładowców, gości uniwersytetu. Wieczorami spotykaliśmy się w pubie irlandzkim „Blue Shell” – barze prowadzonym przez Polaka czy „CubiCulum”. Ta ostatnia stała się naszą „Stammkneipe”, czyli stałym punktem spotkań dla „zagraniczników” lubiących dobrą muzykę, specyficzną atmosferę, a najważniejsze znających w swojej ulubionej knajpie imiona całej obsługi.

Najwspanialszą imprezą zorganizowaną przez studentów zagranicznych był „MultiKultiFest”, czyli festyn wielonarodowy. Każde państwo otrzymało stoisko, na którym promowało swoją kulturę, muzykę i tradycyjne potrawy, napoje. Miałam okazję spróbować oryginalnego włoskiego tiramisu, australijskiego VB (gorzkie piwo z Victorii) i nauczyłam się na pamięć słów koreańskiego hymnu z mistrzostw piłkarskich.

Po czterech i pół miesiąca studiów w języku niemieckim, doprawionych świetną zabawą i wieloma wyjazdami (do Paryża, Pragi, Londynu, Amsterdamu czy Berlina) nadszedł czas powrotu do domu. Został mi notatnik pełen adresów, telefonów i dat urodzin, o których nie wolno mi zapomnieć. Został mi album zdjęć, kartek pocztowych, który ciągle się powiększa. Została mi moja skrzynka e-mailowa, która czasami jest zapełniona na... 126%, a co najważniejsze każda z wiadomości opatrzona jest tajemniczym kodem „T2012”, co wcale nie oznacza najnowszego filmu z gubernatorem Kalifornii, lecz termin naszego spotkania... oczywiście w „CubiCulum”.

Sylvia Worach

Moja przygoda z „Leonardo” zaczęła się w momencie, gdy zobaczyłam swe nazwisko na liście osób zakwalifikowanych na 6-miesięczny wyjazd do Austrii. Los jednak pokierował inaczej i już 10 sierpnia 2003 roku wyjechałam do Niemiec, a dokładnie do Freistaat Sachsen, czyli Saksonii. Tu nie rozmawia się po „deutsch” tylko po „sächsisch” i po akcencie rozpoznaje się, czy ktoś jest stąd czy nie. Ja oczywiście zostałam zakwalifikowana do osób świetnie mówiących, nie po sächsisch, ale w obcym języku, czyli po niemiecku (hoch deutsch). Na początku mojego pobytu w firmie każde zdanie wypowiedziane przez moich kolegów z pracy było dla mnie niezrozumiałe, nic dziwnego, oni bowiem rzadko używali języka niemieckiego. Okazało się to kwestią czasu i osłuchania. Po kilku tygodniach byłam już w stanie wyrażać swe myśli jak „swój człowiek”, czyli po saksońsku.

W mojej nowej firmie wszyscy pracownicy to właściwie jedna rodzina. Tu o godzinie 8.00 rano każdego dnia je się wspólne śniadanie. O godzinie 12 jest 45-minutowa przerwa obiadowa, a o 14.45 jest przerwa na kawę. Dzięki tym przerwom, miałam okazję poznać wszystkich pracowników, a nawet zostałam przez nich zaakceptowana i przyjęta do „rodziny”. Po tylu wspólnych posiłkach wiem już jakie są ulubione potrawy poszczególnych znajomych z pracy, kto ma jakie problemy, jakie wrażenia z urlopu bądź jakie plany na ten rok. Dowiedziałam się też jak naprawdę

Niemcy widzą Polskę i Polaków, jakie mają obawy, a jakie nadzieje związane z wejściem Polski do Unii, jak bardzo ciekawi ich wygląd polskiego euro, no

znanie choć podstaw języka Słowacji; cel ten udało mi się zrealizować z całkiem pozytywnym skutkiem. Ano, hovorim po slovensky, trosku.

Niewątpliwym atutem mojego pobytu było bliskie przebywanie z wieloma narodowościami. Na pierwszy rzut oka może się wydawać, że młodzi ludzie to po prostu młodzi ludzie – tyle że z różnych krajów. Jednak przebywając dłuższy czas w tak międzynarodowym towarzystwie, zaczyna się dostrzegać różnice kulturowe (Anglicy nie mówią smacznego!), różnice w mentalności (dla Włocha „chwila” to przynajmniej dwie godziny) i podejściu do życia (Węgrzy nie piją herbaty, a podanie ręki węgierskiej dziewczynie może ją obrazić). Interesujące są również poznawane ciekawostki językowe, takie jak fakt posiadania przez język słoweński liczby pojedynczej, podwójnej i mnogiej, czy jeden zaimek osobowy w języku fińskim: on, ona i ono to po fińsku po prostu hen.

Kontakty nawiązane przeze mnie w czasie mojego pobytu w Bratysławie cały czas procentują. Dzięki osobom poznanym na Słowacji zwiedziłem już Węgry oraz Moskwę. Wydaje mi się, że lepiej rozumiem ideę zjednoczenia Europy. Niewątpliwie wyjazd na staż Leonardo da Vinci pomógł mi zrozumieć różnorodność europejską. Z perspektywy czasu oceniam mój pobyt na Słowacji jako magiczny, niesamowity, pełen nowych doświadczeń i będący doskonałą szkołą życia. Jeśli ktokolwiek zastanawia się, czy warto, myślę, że odpowiedź jest jedna: Skusajcie! To je fantasticky zazitok!

Wojciech Maryjański

W Bratysławie życie kulturalne kwitnie zarówno w nocy, jak i za dnia. Na wzgórze, w centrum miasta, panuje Zamek Bratysławski. To zabytek, który budzi zainteresowanie nie tylko samych mieszkańców stolicy, ale również licznie odwiedzających je turystów. Na wzgórzu Koliba góruje wieża telewizyjna z restauracją, z której można podziwiać piękną panoramę miasta. Bratysława oferuje także wiele innych miejsc do zwiedzania. Odwiedziłem także pozostałe stolice znajdujące się nad brzegami Dunaju: Wiedeń, który dosłownie znajduje się 40 minut drogi autobusem z Bratysławy, oraz Budapeszt, miasto wielkie i piękne, które wywarło na mnie ogromne wrażenie.

Mieszkam w akademiku. Na początku moją współlokatorką była Mayra – dziewczyna z Kanady urodzona w Peru. Świetna przyjaciółka! Urzucamy kontakt i planujemy spotkać się w przyszłym roku. Teraz moją współlokatorką jest dziewczyna z Niemiec – Fanny, która większość swojego dzieciństwa spędziła w Afryce. Poznałam również mnóstwo interesujących ludzi z: Włoch, Hiszpanii, Czech, Finlandii, Szwecji, Korei Południowej, Niemiec, Aruby (kolonia holenderska w Ameryce Południowej), Wielkiej Brytanii, Meksyku, Francji i oczywiście Słowacji.

Sami Słowacy to bardzo przyjaźni ludzie. Język słowacki jest bardzo podobny do polskiego i rosyjskiego, tak więc komunikacja ze Słowakami nie nastęrcza mi żadnych kłopotów. Na początku byłam mile zaskoczona sympatią jaką Słowacy darzą Polaków i wszyscy na wiadomość, że jestem Polką jak jeden mąż mówią, że uwielbiają polskie „krówki”. Jestem bardzo szczęśliwa, że miałam szansę tutaj przyjechać i przeżyć to wszystko. Gdybym raz jeszcze miała kiedyś okazję na taką przygodę, bez chwili wahania rzuciłabym wszystko, żeby przeżyć coś równie interesującego.

Ania Majewska

i nigdy nie zapomnę zdziwienia kolegów z pracy, gdy oznajmiłam im, że nie mogę im pokazać polskiego euro, gdyż go jeszcze nie mamy, a w to, że euro wejdzie w obieg w Polsce dopiero za kilka lat do dziś nie mogę uwierzyć.

Te wspólnie spędzane przerwy stały się też okazją do degustacji pysznych ciast pieczonych przez moją babcię. Mój każdorazowy powrót z Polski oznaczał, że będzie pyszne domowe polskie ciasto, na które wszyscy czekali z niecierpliwością... i nigdy nie zawiodłam moich współpracowników.

Wiadomo jak to w pracy bywa, dzień nie składa się tylko z 3 przerw. Moi współpracownicy okazali się jednak pomocni na każdym kroku, dlatego też nigdy nie miałam wrażenia, że sobie z czymś nie poradzę. Nierzadko trzeba była pracować pod presją czasu i stresu. Na szczęście, jak w każdej rodzinie, był też czas na rozrywkę, wspólne wyjścia na pizzę, do kina czy kultowe w naszej firmie kręgle. Mimo iż mój pobyt na praktyce wydłużył się z 26 do 36 tygodni, to i tak nadejdzie ten dzień, kiedy przerwa śniadaniowa i obiadowa będzie tą ostatnią, a do popołudniowej kawy przyjdzie mi kupić ciastka na pożegnanie. Na pewno będzie mi żal po ponad 8 miesiącach opuścić moje własne biuro z widokiem na salon samochodowy Porsche, pożegnać się z moją wieloosobową „rodziną” i tak po prostu opuścić Freistaat Sachsen. Koniec mojej praktyki przewidziany jest na 30 kwietnia, a już 1 maja Polska stanie się członkiem Unii Europejskiej. Tak już w życiu jest: jedno się kończy, drugie się zaczyna, a każdy koniec zawsze oznacza początek czegoś nowego.

Anna Mazurek

W grudniu 2002 roku dowiedziałem się, iż jest organizowany nabór studentów na praktyki zagraniczne w ramach programu Leonardo da Vinci. Pomyślałem: „dlaczego nie spróbować?” Nie chcę sobie kiedyś zarzucić, że „odpuściłem”. Nie wnikając w szczegóły skądinąd bardzo sprawnego i przyjaznego procesu rekrutacji, zostałem zakwalifikowany do wyjazdu. 3 marca 2003 roku obudziłem się już w mieście, które miało być moim domem na najbliższe pół roku. Świadomość, że jestem zdany na siebie była nadzwyczaj intrygująca, ale zarazem nieco niepokojąca. Cały pobyt okazał się jednak nawet lepszy, niż się spodziewałem. Oprócz możliwości odbycia praktyki, dostałem bowiem niepowtarzalną możliwość zamieszkania w domu studenckim ze studentami z całej Europy, a nawet spoza naszego kontynentu, z krajów takich jak Peru, Meksyk czy Aruba.

Praktykę odbywałem w firmie Netlab Plus z Bratysławy. Jest to przedsiębiorstwo z branży telekomunikacyjnej – zajmuje się budową komputerowych sieci lokalnych oraz rozległych a także działa jako Internet Service Provider – „dostawca” Internetu drogą radiową. Bardzo szybko nawiązałem dobry kontakt z pracownikami i szefostwem, choć bariera językowa początkowo sprawiała mi problemy. Czym innym jest bowiem kupowanie piwa w słowackim sklepie, a czym innym rozmowa po słowacku na tematy zawodowe. Część pracowników mówiła dobrze lub bardzo dobrze po angielsku, ale ja za swego rodzaju punkt honoru postawiłem sobie po-

Stypendia Marie Curie

System stypendiów Marie Curie jest jednolitym programem stypendialnym utworzonym w 6 Programie Ramowym UE. W jego ramach aplikować mogą się zarówno indywidualni naukowcy, jak i instytucje prowadzące badania naukowe.

Składa się on z dwunastu rodzajów stypendiów, pogrupowanych w następujące, cztery duże akcje.

Host-Driven Actions – projekty przygotowywane są przez instytucje zajmujące się badaniami naukowymi. Zaakceptowane instytucje otrzymują fundusze w ramach czteroletnich kontraktów podpisanych z KE i finansują pobyty naukowców wybranych w drodze konkursu.

1. Marie Curie Research Training Networks
2. Marie Curie Host Fellowships for Early Stage Research Training
3. Marie Curie Host Fellowships for the Transfer of Knowledge
4. Marie Curie Conferences and Training Courses

Individual-Driven Actions – projekty przygotowują indywidualni naukowcy we współpracy z wybraną przez siebie instytucją.

1. Marie Curie Intra-European Fellowships
2. Marie Curie Outgoing International Fellowships
3. Marie Curie Incoming International Fellowships

Excellence Promotion and Recognition – projekty przygotowują indywidualni naukowcy we współpracy z wybraną przez siebie instytucją.

1. Marie Curie Excellence Grants
2. Marie Curie Excellence Awards
3. Marie Curie Chairs
Return and Reintegration Mechanisms.
1. Marie Curie European Reintegration Grants
2. Marie Curie International Reintegration Grants

W ramach Systemu Stypendialnego Marie Curie będą akceptowane wszystkie dziedziny naukowe. Prowadzone w ich ramach badania muszą jednak mieć znaczenie dla rozwoju Wspólnoty Europejskiej. Aplikujący naukowcy i instytucje samodzielnie określają obszar i tematykę badań. Najbliższe terminy nadsyłania wniosków obejmują następujące typy akcji Marie Curie:

– Host Fellowships for Transfer of Knowledge	19 maja 2004
– Conferences and Training Courses	20 kwietnia 2004
– Excellence Grants	18 maja 2004
– Excellence Awards	18 maja 2004

Wszelkie dodatkowe informacje dotyczące systemu stypendiów Marie Curie umieszczone są na stronie internetowej Krajowego Punktu Kontaktowego 6. Programu Ramowego UE: www.6pr.pl

Katarzyna Hańnik

Opracowano na podstawie informacji umieszczonej na stronie Krajowego Punktu Kontaktowego 6. Programu Ramowego.

CEEPUS

CEEPUS jest Środkowoeuropejskim Programem Studiów Uniwersyteckich, który powstał w 1993 roku na mocy porozumienia rządowego pomiędzy Austrią, Bułgarią, Chorwacją, Czechami, Polską, Słowacją, Słowenią, Rumunią oraz Węgrami. Poprzez udział w programie CEEPUS partnerskie kraje zobowiązują się do współpracy w dziedzinie edukacji i kształcenia, w szczególności w zakresie wymiany uniwersyteckiej. Tym samym program obejmuje:

- wymianę studentów,
- wymianę nauczycieli akademickich,
- wspólną organizację szkoły letniej.

Akademia Ekonomiczna w Katowicach przystąpiła po raz pierwszy do realizacji programu CEEPUS w 2002 roku, realizując pierwszy projekt koordynowany przez Fachhochschule Studiengänge Burgenland GmbH z Austrii. Jego rezultatem jest wymiana studentów z uczelnią z Austrii. W bieżącym roku mamy nadzieję rozszerzyć ofertę stypendialną o projekt edukacyjnej wymiany w obszarze SME oraz szkołę letnią dla studentów z 8 krajów doskonalących wiedzę o rozwoju regionalnym.

Izabela Weselska

Czym jest Euroweek?

„Euroweek” to przede wszystkim inicjatywa grupy uczelni europejskich, które chcą wspólnie kreować możliwości rozwoju naukowego i osobistego studentów. Każdego roku uczelnie skupione w „Prime Networking” spotykają się na organizowanym, w jednym z krajów europejskich, seminarium studenckim, na którym jego uczestnicy prezentują swoje osiągnięcia naukowe. „Euroweek” w każdym roku ma hasło przewodnie determinujące tematy badań, które studenci przygotowują pod kierunkiem nauczycieli. Celem tych dorocznych spotkań jest współdziałanie studentów różnych dyscyplin i krajów stwarzające szansę zdobycia nowych doświadczeń i praktycznych umiejętności, a także nawiązania kontaktów z ludźmi zajmującymi się podobną problematyką.

Przygotowania do „Euroweeku” są niepowtarzalną okazją poszerzenia już zdobytej wiedzy, uczenia się pracy w zespole, a także rozwijania umiejętności językowych i interpersonalnych. Tworzenie projektów: najpierw promowanych wśród wszystkich uczestników na tzw. „standach”, a później prezentowanych przed publicznością jest prawdziwym wyzwaniem dla międzynarodowych zespołów studenckich.

„Euroweek” to zabawa, ale i praca będąca przedmiotem rzetelnej oceny przez nauczycieli akademickich i samych studentów. „Euroweek” jest wydarzeniem, którego nie da się opisać słowami, bo trzeba je po prostu przeżyć.

Artur Ochojski

Z ostatniej chwili

Akademia uzyskała środki na stypendia CEEPUS dla nauczycieli i studentów z uczelni partnerskich w ramach projektu dotyczącego organizacji szkoły letniej „Entrepreneurship, Governance and Regional Development” („Przedsiębiorczość, Współrzędzenie i Rozwój Regionalny”), która odbędzie się we wrześniu.

Ponadto, od nowego roku akademickiego Uczelnia będzie partnerem w sieci CEEPUS, koordynowanej przez Uniwersytet w Miszkolcu: „International Comparative Analysis of SMEs”.

Oferta programowa Fundacji Nauki Polskiej na 2004 rok

Na 2004 rok Fundacja Nauki Polskiej przygotowała bogatą ofertę programową dotyczącą stypendiów, programów infrastrukturalnych, wydawniczych, współpracy międzynarodowej oraz konferencji.

Szczegóły dotyczące ofert stypendialnych i programów znajdują się na stronie internetowej Fundacji Nauki Polskiej www.fnp.org.pl

Katarzyna Hańnik

Logistycy w paneuropejskiej sieci

THENEXOM jest projektem realizowanym w ramach Sieci Tematycznych programu Socrates. Uczestniczą w nim pracownicy Katedry Logistyki Ekonomicznej. Celami projektu są:

- połączenie wysiłków nauczycieli akademickich w instytucjach kształcenia wyższego w krajach europejskich dla określenia braków i potrzeb rozwoju edukacji w dziedzinie zarządzania operacjami oraz zarządzania łańcuchem dostaw,
- promocja najlepszych rozwiązań edukacyjnych w powyższych dziedzinach wiedzy dla zwiększenia stopnia zaawansowania europejskiego poziomu edukacji w tym zakresie,
- nawiązanie współpracy pomiędzy instytucjami edukacyjnymi, badawczymi i firmami w tych dziedzinach.

W ramach projektu utworzona zostanie baza danych o nauczycielach akademickich zajmujących się problematyką zarządzania operacjami oraz zarządzania łańcuchem dostaw. Przeprowadzona także zostanie ankieta inwentaryzująca ilość i jakość wiedzy w powyższych dziedzinach w Europie. Partnerzy przeanalizują też treści i metody zawarte w przedmiotach nauczania oraz zaangażują się w poszerzenie sieci o nowych członków wywodzących się ze środowisk akademickich, biznesowych, publicznych oraz jednostek badawczo-rozwojowych.

Głównym koordynatorem sieci THENEXOM jest Katedra Finansów i Zarządzania Operacjami Uniwersytetu w Sewilli. Ponadto, aktualnie w pracach sieci i projekcie uczestniczy 25 innych podmiotów. Zadania Katedry Logistyki Ekonomicznej polegają na koordynowaniu działań sieci na terenie Polski oraz współdziałanie w tworzeniu polskiej części bazy danych. Stanowi to podstawę do utworzenia krajowej sieci akademickiej w dziedzinie zarządzania operacjami oraz zarządzania łańcuchem dostaw.

dr hab. Danuta Kisperska-Moroń

Na VI Posiedzeniu Polsko-Austriackiej Grupy Roboczej ds. Współpracy Naukowo-Technicznej, które odbyło się w Wiedniu 15-16 stycznia 2004 r. zaakceptowano i przyjęto do finansowania dwustronny projekt badawczy Katedry Inwestycji AE Katowice oraz Instytutu Ekonomiki Małych i Średnich Przedsiębiorstw (Institut für Betriebswirtschaftslehre der Klein und Mittelbetriebe) Uniwersytetu Ekonomicznego w Wiedniu.

Naukowcy polscy i austriaccy o MŚP

Podjęty dwustronnie projekt badawczy ma tytuł: „Rozwój i wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw w Austrii i w Polsce. Analiza porównawcza”. Będzie on realizowany w latach 2004-2005. Koordynatorami projektu są ze strony austriackiej: prof. **Josef Mugler** – Dyrektor Instytutu (Betriebswirtschaftslehre der Klein und Mittelbetriebe) Uniwersytetu Ekonomicznego w Wiedniu, natomiast ze strony polskiej prof. **Halina Henzel** – Kierownik Katedry Inwestycji Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

Podstawowe cele projektu sformułowane zostały w następujący sposób:

1. Określenie motywów podejmowania indywidualnej działalności gospodarczej w Polsce i Austrii – analiza porównawcza.
2. Określenie charakterystycznych cech funkcjonowania, w tym słabości i sił małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce i w Austrii – analiza porównawcza.
3. Określenie przyczyn upadku małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce i w Austrii – analiza porównawcza.
4. Określenie motywów podejmowania działalności inwestycyjnej przez małe i średnie przedsiębiorstwa w Polsce i w Austrii – analiza porównawcza.
5. Określenie charakterystycznych cech działalności inwestycyjnej prowadzonej przez małe i średnie przedsiębiorstwa w Polsce i w Austrii – analiza porównawcza.
6. Ocena stanu i funkcjonowania instytucjonalnego systemu wspomaganie małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce i w Austrii.
7. Opracowanie modelu instytucjonalnego wspomaganie małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce i w Austrii z uwzględnieniem warunków funkcjonowania w Unii Europejskiej.

Przewiduje się, że w wyniku realizacji projektu osiągnięte zostaną następujące rezultaty:

- utworzenie bazy informacyjnej o potencjale małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce i w Austrii,
- opracowanie modelu wspomaganie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce i w Austrii,
- opracowanie wyników badawczych w formie wspólnej publikacji.

W realizacji projektu będą uczestniczyli następujący pracownicy Katedry Inwestycji: dr **Karina Kuczowicz**, dr **Jacek Kuczowicz**, mgr **Zofia Palica**, mgr **Piotr Tworek**.

prof. Halina Henzel

Promocja zagraniczna Akademii

Promocja jest ważnym narzędziem w realizacji współpracy międzynarodowej naszej Uczelni. Opracowana przez Biuro Programów i Współpracy Międzynarodowej w 1998 roku linia promocyjna współpracy zagranicznej, przyjęta później jako linia promocyjna Akademii, dopracowała się wielu materiałów, które są identyfikowane i uznawane przez partnerów zagranicznych. Dla przypomnienia, jako pierwsze opracowano projekty wizytówek i papieru firmowego Uczelni. W następnej kolejności powstawały materiały informacyjne dla studentów zagranicznych, jak „Survival Guide”, pierwsza (i ciągle jedyna) płyta kompaktowa o Uczelni, broszury, cykl grafik przedstawiających Pałac w Młoszowej, pierwszy plakat – słynne już „jajo” – promujący ofertę edukacyjną naszej Alma Mater, ulotka dla maturzystów, papierowe torby Erasmusa oraz ostatni produkt: pierwszy kalendarz uczelniany dla studentów o charakterze informacyjnym, ubarwiony satyrycznymi grafikami. Wśród gadżetów były szaliki, koszulki itp. Aktualnie Biuro pracuje nad portalem internetowym, którego celem jest kompetencja i szybkość w łączności ze światem oparte na nowoczesnych i innowacyjnych metodach komunikacji. Zakładanym rezultatem jest udoskonalenie obiegu informacji i upowszechnienie szeroko rozumianej promocji za-

granicznej. Od ośmiu lat informacje o sprawach aktualnych, ważnych i ciekawych umieszczane są w gablotkach rektoratu. Pracownicy Biura wykonują zdjęcia oraz opracowują prezentacje multimedialne dla społeczności akademickiej. Na stronie Biura aktualizowana jest na bieżąco oferta partnerów zagranicznych oraz promowane są konferencje międzynarodowe Uczelni, projekty i inne ważne wydarzenia. Do skrzynki e-mail Biura: interrel, dziennie napływa 30-70 wiadomości.

Biuro realizuje od czterech lat promocję Uczelni w liceach (po raz pierwszy w tym roku program promocji zrealizowano wspólnie z Działem Dydaktyki). Co roku odwiedzanych jest około 15 placówek. Są to licea, których absolwenci najchętniej zdawali na Akademię, gdzie przedstawiany jest nasz program stypendialny. Kolejne ciekawe spotkania informacyjne, w których regularnie uczestniczy Biuro, to obozy adaptacyjne dla kandydatów na studia. Nie bez znaczenia pozostaje też uczestnictwo w targach edukacyjnych za granicą, gdzie można zaobserwować nowe metody marketingu edukacyjnego i materiały opracowane dla pozyskania studenta zagranicznego.

Promocję zagraniczną Uczelni zawsze łączymy z promocją regionu i kraju, gdyż wyraźnie odczuwa się jej brak. Mamy kilka następnych pomysłów, ale ich powodzenie zależy w pierwszym rzędzie od możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowych. Środki Uczelni tradycyjnie traktujemy jako uzupełnienie.

Barbara Centkowska

Wrażenia z udziału w programie TS Mobility

W związku z udziałem w programie wymiany TS Mobility programu Socrates-Erasmus, byłam wykładowcą w dwóch wyższych uczelniach, z którymi Akademia Ekonomiczna ma podpisane umowy o współpracy i wzajemnej wymianie kadry. W listopadzie 2003 prowadziłam zajęcia w Austrii w University of Applied Sciences Wiener Neustadt, a w marcu 2004 w belgijskim Katho (Katholieke Hogeschool Zwid-West-Vaanderen) Kortrijk. W obu przypadkach prowadziłam zajęcia ze studentami z zakresu prawa gospodarczego, na temat: jak założyć i prowadzić działalność gospodarczą w Polsce.

Mimo moich początkowych obaw, zagraniczni studenci byli niezwykle zainteresowani tym, jak założyć i prowadzić działalność gospodarczą w Polsce. Mogę to stwierdzić z całą stanowczością, albowiem w obu przypadkach zajęcia te miały charakter fakultatywny i studenci mieli prawo wyboru innych przedmiotów wykładowych. Ich zainteresowanie, jak można przypuszczać, jest związane z faktem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i otwarciem nowych rynków pracy. Studenci po zakończeniu kursu i zdaniu egzaminu w formie pisemnego testu otrzymują punkty ECTS, a kursy trwają z reguły ok. 10-12 godzin.

Niezwykle interesujący był wyjazd do Belgii, gdyż zwyczajem tamtejszego uniwersytetu jest zapraszanie w tym samym czasie wykładowców z innych zagranicznych uczelni na okres jednego tygodnia w ramach tzw. euroweek. Wykładowcy prowadzą tygodniowe kursy trwające ok. 10 godzin, a studenci wybierają fakultatywne przedmioty. Wykładom towarzyszą dodatkowe imprezy pozwalające na wzajemne spotkania studentów belgijskich oraz tych przebywających czasowo na uniwersytecie w ramach wymian międzynarodowych i wykładowców, np. wspólne wycieczki czy też degustacja potraw przygotowanych przez studentów różnych krajów. Tego typu formuła jest niezwykle interesująca, pozwala bowiem na wymianę uwag i spostrzeżeń nie tylko pomiędzy studentami i wykładowcami, ale pomiędzy samymi nauczycielami akademickimi z różnych krajów europejskich.

Należy również zaznaczyć, że oba te wyjazdy zostały zorganizowane przez Biuro Programów i Współpracy Międzynarodowej naszej Alma Mater, a współpracujący wykładowcy twierdzą, że bardzo lubią odwiedzać Katowice ze względu na niezwykle przyjazną atmosferę pracy, dobrze przygotowanych studentów oraz znakomite zaplecze administracyjne i współpracę z Biurem.

Marzena Czarnecka

Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej

W ramach polityki strukturalnej Unia Europejska podejmuje kroki mające na celu wyrównywanie różnic w rozwoju pomiędzy regionami wydając na to 35% swojego budżetu, przede wszystkim w ramach tzw. funduszy strukturalnych. Polska, już objęta częścią pomocy unijnej jako kraj przyjmowany do Unii, po majowym przystąpieniu znacznie w pełni korzysta z tych środków w ramach tzw. Celu 1 wspólnotowej polityki regionalnej, przeznaczonego dla regionów zapóźnionych w rozwoju. Istnieją cztery fundusze strukturalne:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF),
- Europejski Fundusz Społeczny (EFS),
- Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EAGGF),
- Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa (FIFG).

Obok tych czterech funduszy istnieje tzw. Fundusz Spójności, który współfinansuje projekty w dziedzinie środowiska naturalnego oraz sieci transeuropejskich w zakresie infrastruktury transportu. Ponadto, oprócz wymienionych wyżej funduszy, istnieją tzw. Inicjatywy Wspólnotowe, będące programami bezzwrotnej pomocy organizowanej przez Unię Europejską dla określonych środowisk i grup społecznych. Obecnie istnieją cztery takie inicjatywy:

- INTERREG III – wzmocniająca współpracę transgraniczną, międzyregionalną oraz międzynarodową
- EQUAL – zwalczająca przejawy dyskryminacji i nierówności na rynku pracy i pomagająca w integracji społecznej i zawodowej imigrantów
- URBAN – zajmująca się rozwojem infrastruktury w miastach powyżej 100000 mieszkańców
- LEADER + – wspomagająca wdrażanie nowoczesnych strategii rozwoju terenów wiejskich.

Polityka strukturalna UE działa według następujących zasad:

1. Zasady subsydiarności – oznaczającej, że polityka strukturalna jest jedynie uzupełnieniem działań podejmowanych na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym.

2. Zasady koncentracji – oznaczającej, że środki płynące z Unii Europejskiej trafiają do regionów w najtrudniejszej sytuacji ekonomicznej.
3. Zasady partnerstwa – polegającej na współpracy Komisji Europejskiej z odpowiednimi władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi.
4. Zasady programowania – mówiącej, że pomoc przeznaczona jest na program trwałego rozwiązywania problemów danej gałęzi gospodarki lub danego regionu.
5. Zasady współfinansowania – oznaczającej, że dofinansowanie ze środków UE nie zastępuje funduszy krajowych, lecz jedynie je uzupełnia.

Polska negocjowała z Komisją Europejską wysokość środków na podstawie konsultowanego społecznie Narodowego Planu Rozwoju. Na lata 2004-2006 otrzymamy ponad 11 miliardów euro. Strategicznym celem NPR jest „rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym”. Cel ten będzie realizowany poprzez osiąganie jego częściowych elementów, na które składają się:

- wspomaganie osiągnięcia i utrzymania w dłuższym okresie wysokiego wzrostu PKB,
- zwiększanie poziomu zatrudnienia i wykształcenia,
- włączenie Polski w europejskie sieci infrastruktury transportowej i informacyjnej,
- intensyfikacja procesu zwiększenia w strukturze gospodarki udziału sektorów o wysokiej wartości dodanej,
- rozwój technologii społeczeństwa informacyjnego,
- wspomaganie udziału w procesach rozwojowych i modernizacyjnych wszystkich regionów i grup społecznych w Polsce.

Należy nadmienić, że Akademia Ekonomiczna jako uczelnia wyższa ma szansę aktywnego udziału w procesie wykorzystywania środków Unii Europejskiej, bezpośrednio jako projektodawca, lub w pośredni sposób – doradzając jak skutecznie absorbować fundusze strukturalne. Przykładem takiej działalności były na przykład dwie zeszłoroczne konferencje poświęcone tej materii, organizowane wraz z partnerem z Walii dla 200 przedstawicieli miast i gmin naszego regionu.

Jakub Jasica

Dynamiczny wzrost znaczenia wymiany studentów z partnerskimi uczelniami zagranicznymi, staży zawodowych oraz wymiany informacji i transferu wiedzy pomiędzy nauczycielami akademickimi spowodowany został możliwościami dofinansowania działań z funduszy UE. Rozwijając się implikowały konieczność usprawnienia systemu komunikowania się z setkami uczestników procesu internacjonalizacji, a w szczególności skrócenie drogi od miejsca powstania informacji do miejsca jej publikacji. Tradycyjne metody promowania uczelni za granicą są bardziej kosztowne i mniej efektywne niż zastosowanie nowoczesnych technik ICT. Cytując wypowiedź jednego z profesorów, „na świecie jest coraz więcej młodych ludzi, którzy uważają, że jeśli czegoś nie ma w Internecie, to znaczy, że to po prostu nie istnieje”. Biuro Programów i Współpracy Międzynarodowej, realizując promocję zagraniczną Uczelni, opracowało projekt portalu dostępnego dla społeczności akademickiej służącego przekazywaniu informacji i promocji oraz umożliwiającego wszystkim zainteresowanym subskrypcję interesujących ich treści.

Idealne rozwiązanie wymagało z jednej strony możliwości publikowania wiadomości bezpośrednio przez pracowników Biura Programów i Współpracy Międzynarodowej, z drugiej powinno umożliwić łatwy dostęp do informacji dzięki jej odpowiedniemu pogrupowaniu oraz dzięki użytkownikom wyszukiwarki na stronie. Serwis taki powinien również umożliwiać łatwą komunikację uczestnikom wymiany. Optymalnym, zapewniającym sukces rozwiązaniem, było więc utworzenie portalu internetowego poświęconego tej tematyce. Dokładniejsza analiza potrzeb wyodrębniła jednak trzy grupy użytkowników portalu o bardzo różnych potrzebach informacyjnych: studentów polskich zainteresowanych studiowaniem za granicą, studentów zagranicznych zainteresowanych studiami na naszej uczelni oraz pracowników naukowych zainteresowanych uczestnictwem w programach i konferencjach międzynarodowych. Wspomniane

Nowy portal internetowy o współpracy międzynarodowej Akademii

różnice są tak duże, że najlepszym rozwiązaniem okazało się stworzenie trzech niezależnych portali adresowanych do poszczególnych grup. Dzięki poparciu rektora oraz możliwości finansowania tego projektu ze środków Unii Europejskiej, realizowane są przy współudziale Centrum Obliczeniowego niezbędne prace i można się spodziewać, że najpóźniej na początku nowego roku akademickiego Akademia zyska potężne i nowoczesne narzędzie usprawniające przepływ informacji o międzynarodowej współpracy. W planach jest również stworzenie możliwości dostępu do informacji zawartej w portalach za pomocą urządzeń przenośnych (telefony komórkowe, palmtopy), stworzenie list dyskusyjnych dotyczących różnych programów międzynarodowych, uproszczenie pewnych procedur, dzięki wykorzystywaniu elektronicznych formularzy itd. Autorzy koncepcji mają nadzieję, że w ten sposób stworzą swoistą encyklopedię międzynarodowej współpracy oraz ugruntują pozycję Akademii jako lidera międzynarodowej współpracy w skali kraju, wpisując ją w ten sposób trwale w europejski krajobraz akademicki.

Zygmunt Gorszczyński

Specjalność Biznes Międzynarodowy (International Business)

Rosnące zaangażowanie kapitału zagranicznego na polskim rynku oraz stan zaawansowania procesu integracji ze strukturami Unii Europejskiej stwarza nowe wymagania wobec programów kształcenia w szkolnictwie wyższym. Spośród nowych wyzwań na plan pierwszy wysuwa się wykształcenie specjalistów przygotowanych językowo i merytorycznie do pracy w międzynarodowym otoczeniu.

Specjalność: biznes międzynarodowy opiera się na doświadczeniach Programu in Business and Economics (Ścieżka Angielska) funkcjonującej na Akademii Ekonomicznej od 2000 roku. Ścieżka Angielska uzupełnia ofertę programową studiów w AE. Specjalność adresowana jest zarówno do studentów Akademii Ekonomicznej w Katowicach, jak i do studentów europejskich uczelni ekonomicznych pragnących rozszerzyć swoją wiedzę o kwestie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w międzynarodowym otoczeniu. W ramach specjalności wykładane są przedmioty podejmujące niezbędnie zagadnienia dotyczące zarządzania przedsiębiorstwem na rynku globalnym, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Jednolitego Rynku Unii Europejskiej i krajów Europy Środkowowschodniej. Formuła nowej specjalności: biznes międzynarodowy nawiązuje do doświadczeń ekonomicznych uczelni zachodnioeuropejskich specjalizujących się w kwestiach międzynarodowych. Słuchacze specjalności biznes międzynarodowy zdobywają wiedzę na temat specyfiki zarządzania przedsiębiorstwem w wielokulturowym otoczeniu. Z uwagi na odmiennosć uwarunkowań prowadzenia biznesu na rynku międzynarodowym, powstaje konieczność przystosowania działalności przedsiębiorstwa do funkcjonowania w otoczeniu, którego szybkość i stopień skomplikowania zmian wynika m.in. z jego kulturowego zróżnicowania.

Mając na uwadze oczekiwania potencjalnych studentów, otoczenia biznesowego i uczelni partnerskich Akademii Ekonomicznej, przyjęto następujące założenia organizacyjno-programowe nowej specjalności:

- studenci Akademii Ekonomicznej w Katowicach wybierają specjalność International Business po drugim roku studiów i rekrutowani są do udziału w programie po przejściu procedury kwalifikacyjnej,
- decyzję o wielkości naboru podejmuje Rada Wydziału Zarządzania w kolejnych latach realizacji specjalności,
- do udziału w programie kwalifikowani są również studenci zagraniczni, którym umożliwia się udział w zajęciach w jednym lub dwóch semestrach albo w całym programie magisterskim,
- językiem wykładowym jest język angielski,
- każdy student jest zobowiązany do zaliczenia 2 języków obcych (realizowanych w każdym semestrze w trybie 2 godzin tygodniowo) w ramach Międzywydziałowego Centrum Nauczania i Promocji Języków Obcych Akademii Ekonomicznej w Katowicach w trybie studiów odpłatnych,
- studia w ramach specjalności trwają sześć semestrów, z których przynajmniej jeden zaliczany jest obowiązkowo na partnerskiej uczelni zagranicznej w ramach programu Socrates-Erasmus lub w całości poświęcony jest na odbycie zagranicznej praktyki zawodowej,

- studia kończą się tytułem magistra (po złożeniu oraz obronie pracy magisterskiej napisanej w języku angielskim).

W zajęciach w ramach specjalności wykorzystywane są nowoczesne formy dydaktyki szkoły wyższej. Na większości zajęć, obok klasycznego wykładu (wspomagane prezentacjami multimedialnymi), wprowadzane są formy, które wymagają dużego zaangażowania ze strony studentów. Osiąga się to m.in. poprzez: dyskusje, pracę w grupach, analizę studiów przypadków czy realizację projektów badawczych. Zajęcia konstruowane są tak, aby studenci nowej specjalności potrafili zastosować osiągnięcia teorii studiowanych przedmiotów do rozwiązywania konkretnych problemów decyzyjnych.

Słuchacze specjalności otrzymują ukierunkowaną wiedzę z zakresu międzynarodowych stosunków ekonomicznych oraz prawa i instytucji Unii Europejskiej, zarządzania międzynarodowego, zarządzania międzynarodowymi sieciami dostaw, finansów międzynarodowych, marketingu międzynarodowego i globalnego oraz przedsiębiorczości w nowej ekonomii. Studenci zdobywają również umiejętności menedżerskie w zakresie komunikacji międzykulturowej, analizy rynków krajowych i międzynarodowych oraz badań marketingowych w otoczeniu wielokulturowym, a także międzynarodowego zarządzania zasobami ludzkimi. Umiejętności te studenci mogą rozwijać w odniesieniu do interesującej ich dziedziny poprzez indywidualizację studiów, w tym wybór co najmniej dwóch przedmiotów w każdym semestrze z obszernej listy przedmiotów swobodnego wyboru.

Formułując profil absolwenta specjalności, przyjęto za punkt wyjścia elementy tzw. modelu europejskiego, tzn. orientacji w praktyce zarządzania, w której nacisk kładzie się na zarządzanie międzynarodową różnorodnością. Dziedzictwo kulturowe ukształtowało sylwetkę euromenedżera, na którą składa się: zdolność do zmian, umiejętność uczenia się, otwartość, a więc umiejętność dokonywania syntezy różnych systemów zarządzania, duch przedsiębiorczości, zdolności interpersonalne, nauka przez całe życie. Na rynku pracy sylwetkę absolwenta specjalności wyróżnia zdolność do pracy w międzykulturowym otoczeniu, umożliwiająca znalezienie zatrudnienia w organizacjach działających w skali międzynarodowej, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. W szczególności studenci specjalności uzyskują przygotowanie do pracy na stanowiskach menedżerskich w korporacjach międzynarodowych, departamentach eksportu/importu i oddziałach zagranicznych firm krajowych, a także w instytucjach Unii Europejskiej i innych instytucjach międzynarodowych. Absolwenci zdobywają wiedzę i umiejętności niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej w kraju i za granicą oraz dalszego rozwoju naukowego, np. w formie studiów doktoranckich z zakresu ekonomii i zarządzania.

prof. Kornelia Karcz

Wystawa zagranicznej literatury naukowej z dziedziny nauk ekonomicznych

Od dłuższego czasu obserwuje się w Polsce wzrost zainteresowania zagraniczną literaturą naukową, zwłaszcza anglojęzyczną. Nakłada to na biblioteki obowiązek stałego śledzenia obcojęzycznych nowości książkowych i – w miarę możliwości – nabywania ich do zbiorów. Znacznym ułatwieniem w tej kwestii jest oferta składana przez instytucje specjalizujące się w imporcie do Polski i dystrybucji na jej terenie publikacji w językach obcych. Jedną z nich jest firma A.B.E. Marketing – Wydawnictwa Światowe, istniejąca od 1990 roku i współpracująca z ponad dwoma tysiącami wydawnictw na całym świecie uhonorowana w 2003 roku przyznaniem jej certyfikatów jakości ISO 9001:2001 oraz IQNet. Główna siedziba tej instytucji mieści się w Warszawie, a oprócz tego działają w Polsce trzy jej przedstawicielstwa – w Krakowie, Trójmieście i Gliwicach. Z tym ostatnim od lat współpracuje Biblioteka naszej Uczelni, czego owocnym przejawem są wystawy zagranicznej literatury naukowej z dziedziny ekonomii, prezentowane raz do roku w uczelnianym klubie „Amicus”. Ostatnia z nich odbyła się 2-4 grudnia 2003 roku.

Inaugurację wystawy zaszczylicili swą obecnością Rektor prof. **Florian Kuźnik**, który dokonał uroczystego otwarcia, oraz Prorektor ds. Nauki prof. **Halina Henzel**. Przybyła także przedstawicielka wydawnictwa EuroComment – kierownik Działu Sprzedaży na Europę, **Magdalena Jagiełło**. Wśród obecnych na inauguracji znaleźli się również pracownicy naukowcy Akademii Ekonomicznej, reprezentanci Biblioteki Głównej AE oraz bibliotek szkół wyższych i instytutów naukowo-badawczych województwa śląskiego, a także studenci. Słowa powitania skierowały do zgromadzonych Dyrektor Biblioteki Głównej AE mgr **Barbara Zajączkowska** i Dyrektor gliwickiej filii firmy A.B.E. Marketing – mgr **Jolanta Steinhof**.

Na wystawie pokazano 937 książek, w ogromnej większości anglojęzycznych, reprezentujących 100 wydawców. Najliczniej eksponowano wydawnictwa: Edward Elgar (127 tytułów), John Wiley and Sons (92 tytuły), Prentice Hall (89 tytułów) i Macmillan Press (82 tytuły). Tematyka udostępnionej do obejrzenia literatury była bardzo zróżnicowana. Obejmowała między innymi pozycje z dziedziny teorii ekonomii, historii myśli ekonomicznej, zarządzania, marketingu, rachunkowości, finansów, statystyki, ekonometrii, stosunków między-

narodowych, ochrony środowiska. Przeważały książki wydane w latach 2002-2003, a ceny wahały się od kilkudziesięciu do kilku tysięcy złotych.

Publikacje wyłożone na stolikach i stelażach można było nie tylko oglądać, ale i kupować. 61 tytułów zakupiła Biblioteka Główna, 101 pozycji wybranych przez naukowców i bibliotekarzy zamówiły Biblioteki Katedralne, kilka osób dokonało zakupów prywatnych.

Zainteresowanie wystawą było spore, zarówno ze strony pracowników naukowych, jak i studentów, co potwierdziło zasadność podejmowania tego typu przedsięwzięć. Zgodnie z tradycją, jaką wypracowała Biblioteka Główna AE, również w bieżącym roku zorganizowane będą imprezy promujące książkę zagraniczną, które pozwolą na poszerzenie dostępu naszej społeczności akademickiej do światowych nowości z dziedziny ekonomii.

Janina Otrębska

Spotkanie z książką niemiecką

9.01-10.02.2004 Biblioteka Główna Akademii Ekonomicznej gościła wystawę pt. „Znikający horyzont” („Vom Verschwinden des Horizonts”), prezentującą niemieckojęzyczne książki na temat dokonującego się we współczesnym świecie procesu globalizacji.

Ekspozycję udostępniło Centrum Informacji o Książce Niemieckiej, mające swą siedzibę w Warszawie. Jest ono placówką udzielającą informacji o niemieckich instytucjach związanych z książką (między innymi wydawnictwach, przedsiębiorstwach dystrybucyjnych, bibliotekach), pomagającą w nawiązaniu z nimi kontaktu oraz prezentującą bogatą ofertę niemieckiego rynku wydawniczego.

Tytuł wystawy – „Znikający horyzont” – nawiązywał do faktu, iż w globalizującym się świecie systemy myślenia i odniesienia wychodzą poza dotychczasowe horyzonty intelektualne oraz do tego, że coraz większego znaczenia nabierają obecnie procesy dokonujące się poza zasięgiem naszego lokalnego i narodowego pola widzenia.

Ekspozycja zlokalizowana była obok pomieszczeń Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej, który był organizatorem wystawy.

W 10 gablotach zaprezentowano 112 książek niemieckich, dokonując ich podziału na 3 główne grupy tematyczne: „Globalizacja a polityka”, „Globalizacja a ekonomia”, „Polityka globalizacji” oraz trzy grupy tematyczne nie dotyczące bezpośrednio globalizacji, ale obejmujące problemy zazębiające się z jej przebiegiem, tj. „Informatyka w dobie globalizacji”, „Biotechnologia” oraz „Ekologia”.

W dziale „Globalizacja a polityka” znalazły się między innymi książki dotyczące przyszłości państwa w dobie procesów globalizacyjnych, relacji: zarządzanie ponadnarodowe-narodowa tożsamość, znaczenia demokracji w zglobalizowanym świecie i roli organizacji pozarządowych. Nie zabrakło też pozycji opisujących konflikty współczesnego świata, utrudniające i opóźniające przebieg globalizacji.

Dział „Globalizacja a ekonomia” eksponował książki przybliżające teoretyczną dyskusję nad ekonomicznymi aspektami procesów globalizacyjnych. Niektóre z nich do-

tyczyły na przykład przyszłości rynku, inne – zachowania przedsiębiorstw w globalizującym się świecie. Było też wiele pozycji zawierających ocenę spodziewanych efektów globalizacji z ekonomicznego punktu widzenia.

Trzeci dział – „Polityka globalizacji” – prezentował książki wyjaśniające istotę i obrazujące aktualny przebieg procesów globalizacyjnych (zasięg, drogi realizacji). Nie zabrakło też dzieł autorów analizujących negatywne strony globalizacji i opisujących protesty przeciw jej przejawom.

W dziale „Internet w dobie globalizacji” znalazły się książki obrazujące rolę komunikacji internetowej w zmniejszaniu kosztów i skracaniu czasu upowszechniania informacji, która jest jednym z narzędzi procesów globalizacyjnych.

Pozycje w dziale „Biotechnologia” zwróciły uwagę na fakt, że globalizacja to nie tylko procesy występujące w sferze ekonomii i polityki, lecz także między innymi medycyny. Wskazywały na potrzebę internacjonalizacji wiedzy i technologii w tej dziedzinie życia społecznego, a w przypadku biotechnologii – również międzynarodowej kontroli występujących w jej zakresie zjawisk.

Ostatni dział – „Ekologia” – to literatura zawierająca apel pod adresem świata, by wspólnie chronić zasoby naturalne naszego globu, a zatem włączyć zagadnienia ochrony środowiska do programów globalizacyjnych.

Wystawa cieszyła się zainteresowaniem zarówno pracowników naukowych, jak i studentów. Wydaje się, że przybliżyła czytelnikom problemy globalizacji i przekonała ich o bogatej ofercie niemieckiego rynku książki.

Osoby, które nie zdążyły obejrzeć ekspozycji, a są zainteresowane prezentowanymi na niej pozycjami, zapraszamy do Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej (budynek A, I piętro, pokój 202). Można tam jeszcze zapoznać się z katalogiem rejestrującym autorów, tytuły, wydawców, objętość oraz ceny eksponowanych książek.

Barbara Busek, Janina Otrębska

Kształtowanie wizerunku wydawnictwa na rynku książki naukowej

Targi książki są jedną z wielu form promocji naszego dorobku, z którą możemy dotrzeć bezpośrednio do klienta a ich specyfika polega nie tylko na możliwości bezpośredniej sprzedaży książek. Tego rodzaju imprezy ułatwiają nawiązywanie kontaktów z innymi wystawcami i księgarniami, ponadto dają możliwość porównania naszych osiągnięć z ofertą konkurencyjnych wydawnictw. Nie jest to jednak jedyny skuteczny sposób dotarcia do klienta. Przełom tysięcy to czas, w którym walka o odbiorcę przybiera niewyobrażalne wręcz rozmiary. Kluczem do sukcesu jest różnorodność i wysoki poziom merytoryczny oferty z jaką wychodzi się naprzeciw społecznemu zapotrzebowaniu.

Nasze wydawnictwo podjęło wyzwanie, przed jakim stało w dzisiejszych czasach – okresie recesji gospodarczej, wiążącej się z nieustannym ubożeniem społeczeństwa. Dramatyczna sytuacja odbiła się na wielu mniejszych oficynach, powstałych na początku lat dziewięćdziesiątych, w okresie gospodarczego ożywienia, które równie szybko zniknęły z rynku, jak się na nim pojawiły. Większe państwowe firmy, cieszące się stabilną pozycją i od lat dobrą opinią w środowisku, potrafiły wytrzymać napór konkurencji poprzez znaczne unowocześnienie metod docierania do klienta indywidualnego i zbiorowego. Powszechna możliwość kserowania spowodowała znaczne zmniejszenie sprzedaży, co jest bardzo widoczne w przypadku książki naukowej. Doprowadziło to do wzrostu cen publikacji, gdyż zmniejszyła się ich sprzedaż. Spowodowało to protesty wielu księgarzy i wydawców, z których najbardziej spektakularny miał miejsce podczas Targów Książki Naukowej „ATENA 2002” w Warszawie, kiedy to wystawcy umieścili na książkach kserokopie ich obwolut.

Imprezy poświęcone książce naukowej są jednym z najważniejszych elementów promocji każdej oficyny wydawniczej. W czasach olbrzymiej i zarazem bezwzględnej konkurencji na rynku samo wydawanie wartościowych tytułów nie jest już wystarczającą rekomendacją gwarantującą wysoką sprzedaż książek naukowych, mających przecież charakter elitarny, adresowanych do ekspertów w konkretnych dyscyplinach. Wyjątkowe znaczenie ma odpowiednia strategia marketingowa, nieograniczająca się już nawet do reklamy samego wydawnictwa, ale do poszczególnych prac.

Reklama ma w przypadku wydawnictwa bardzo złożony i różnorodny charakter. Nasza oferta regularnie ukazuje się na łamach ogólnopolskiego kwartalnika „Forum Książki” i w corocznej ogólnopolskiej dysponendzie wydawnictw uczelnianych. Ponadto, przygotowujemy promocje najbardziej interesujących tytułów z naszego katalogu podczas konferencji naukowych organizowanych przez naszą Uczelnię. Ostatnią imprezą tego rodzaju była ogólnopolska konferencja w Ustroniu, we wrześniu 2003 r., gdzie promowaliśmy książkę prof. dr hab. Haliny Henzel *Diagnoza i perspektywy procesów inwestycyjnych w krajach Europy Środkowej*.

Z okazji targów i wystaw przygotowujemy folder, zawierający szczegółowe informacje dotyczące nowości wydawniczych, z formularzami zamówienia. Pełną, stale aktualizowaną ofertę można znaleźć na naszej stronie internetowej, gdzie również można złożyć zamówienie, wysyłając e-mail pod naszym adresem.

Na terenie Uczelni funkcjonują trzy księgarnie, w których można dokonać bezpośredniego zakupu naszych tytułów: w budynku „A” na ulicy Bogucickiej, a także w ośrodkach w Bielsku-Białej i Rybniku. Ponadto, publikacje są dostępne w wielu liczących się księgarniach na terenie całego kraju: księgarni Kazimierz Leki w Warszawie, księgarni Polskiego Wydawnictwa Ekonomicznego, w Akademiach Ekonomicznych we Wrocławiu i Poznaniu oraz w wielu innych miejscach.

Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach wykazuje się szczególną dbałością o klienta, publikując prace autorstwa wybitnych naukowców o międzynarodowej renomie. Atrakcyjne, zniechęcające do kserowania całych tytułów, ceny książek i umiejętne docieranie do czytelnika zainteresowanego naszą ofertą zwiększyło naszą sprzedaż, co w obecnej sytuacji jest ogromnym osiągnięciem. Liczny udział w masowych imprezach poświęconych książce pozwala na bezpośredni kontakt z czytelnikiem i rozwijanie współpracy z innymi wydawnictwami oraz księgarniami. Braliśmy – i bierzemy nadal – aktywny udział w wielu imprezach o ogólnokrajowej i międzynarodowej renomie. Wyraźnie zaznaczyliśmy swoją obecność szczególnie podczas Krajowych Targów Książki Akademickiej ATENA w Warsza-

wie (na które jeździmy nieprzerwanie od 1999 roku) i na Targach Książki Naukowej we Wrocławiu. Nasze książki znalazły się również na wielu międzynarodowych wystawach z cyklu „Polska Książka Naukowa”, które odbyły się m.in. w Rzymie, Londynie, Sztokholmie, Pradze i Wilnie. Dużym sukcesem był udział w Międzynarodowych Targach Książki we Frankfurcie, gdzie nasze książki cieszyły się dużym zainteresowaniem zwiedzających. Dzięki tym działaniom liczba instytucji i osób, z którymi nawiązaliśmy współpracę znacznie wzrosła.

Mocną stroną wydawnictwa jest edytorska strona książek, gdyż w dzisiejszych czasach atrakcyjna szata graficzna jest niemal równie ważna jak zawartość merytoryczna tytułu i często wpływa na decyzję klienta dotyczącą zakupu konkretnej książki. Wszystkie te czynniki powodują, że nasza oferta nieustannie zyskuje na popularności i renomie, co odzwierciedlają wyniki sprzedaży pozycji z naszego katalogu, rosnąca liczba księgarń chętnych do współpracy i dobre opinie wśród naszych czytelników. Można więc stwierdzić, że Wydawnictwo Uczelniane Akademii Ekonomicznej potrafiło odnaleźć się w dzisiejszych, wyjątkowo trudnych, czasach.

X TARGI KSIĄŻKI AKADEMICKIEJ, WROCLAW 17-20 MARCA 2004 R.

Tegoroczne wrocławskie targi, odbywające się jak zwykle na terenie Politechniki, miały ze względu na swój jubileusz charakter wyjątkowy. Po raz kolejny okazało się, że nawet w dobie olbrzymiego kryzysu na rynku książki naukowej potrafi ona nadal przyciągać rzesze zainteresowanych, których udział w imprezie nie ogranicza się bynajmniej do oglądania ekspozycji.

Uroczyste otwarcie imprezy nastąpiło 17 marca br., w auli Politechniki Wrocławskiej. Wystawców i zwiedzających powitali organizatorzy

targów. Halina Dudek, dyrektor organizacyjny targów i redaktor naczelna Wydawnictwa Politechniki Wrocławskiej, w swoim krótkim przemówieniu podkreśliła, że wbrew pozorom książka naukowa ma się całkiem dobrze i pomimo wielu problemów, głównie związanych z wszechobecnym piractwem, nie ma podstaw do obaw, że zostanie wyparta przez media elektroniczne, czego dowodem jest rosnące zainteresowanie imprezami targowymi. W podobnym optymistycznym tonie wypowiedzieli się m.in. prof. Tadeusz Luty, rektor Politechniki, prof. Edmund Małachowicz, prezes wrocławskiego oddziału Polskiej Akademii Nauk i Jarosław Obremski, wiceprezydent Wrocławia.

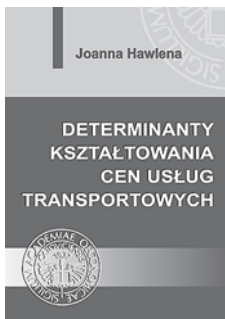
Dziesiąta edycja imprezy zgromadziła ponad pięćdziesięciu wystawców z całego kraju, wśród których przeważali reprezentanci wyższych uczelni. Mniejsza liczba prywatnych, małych wydawnictw może być odbierana jako wymowny znak czasów, w których szansę na przetrwanie mają tylko firmy o stabilnej marce, pozycji i odbiorcach, będące na rynku od wielu lat. Można z pełnym przekonaniem stwierdzić, że nasza oficyna należy do wyróżniających się w tym gronie.

Stoisko naszego wydawnictwa cieszyło się wyjątkowym zainteresowaniem nie tylko ze względu na atrakcyjną, jak zwykle, ofertę książkową, ale też dzięki niecodziennemu wystrojowi, który poza atrakcyjnymi kolorystycznie okładkami książek tworzyły akwarele, znajdujące chętnych do obejrzenia, a nawet zakupu.

Wrocławskie targi należą do imprez niezwykle pożytecznych i mających olbrzymi wpływ na kształtowanie pozytywnego wizerunku naszej Uczelni na ogólnokrajowym forum.

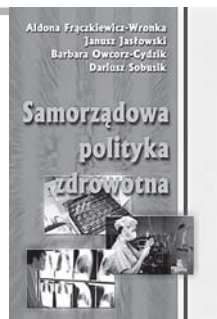

Joanna Hawlena: Determinanty kształtowania cen usług transportowych

Opracowanie składa się z sześciu rozdziałów. Pierwszy ma charakter wprowadzający w całość obszaru badawczego. Zaprezentowano w nim zagadnienia dotyczące znaczenia ceny w działalności rynkowej przedsiębiorstwa. Druga część stanowi studium teoretycznych rozważań dotyczących stanu wiedzy z zakresu strategii kształtowania cen oraz ich specyfiki w usługach transportowych. Rozdziały trzeci, czwarty i piąty dotyczą celów polityki transportowej oraz determinant kształtowania cen w poszczególnych gałęziach transportu z podziałem na przewozy pasażerskie i towarowe. W szóstym rozdziale dokonano podsumowania przeprowadzonej analizy i zaprezentowano zależności przyczynowo-skutkowe między cenami usług transportowych a procesami globalizacji.

tem na przewozy pasażerskie i towarowe. W szóstym rozdziale dokonano podsumowania przeprowadzonej analizy i zaprezentowano zależności przyczynowo-skutkowe między cenami usług transportowych a procesami globalizacji.

Aldona Frąckiewicz-Wronka, Janusz Jastowski, Barbara Owcorz-Cydzik, Dariusz Sobusik: Samorządowa polityka zdrowotna

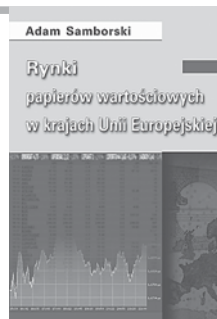
W pracy autorzy podejmują problematykę odnoszącą się do zagadnienia, czy system ochrony zdrowia, który jest obecnie reformowany daje obywatelowi poczucie, iż jest to zmiana w kierunku zwiększenia podmiotowości obywateli, pobudzenia ich osobistej odpowiedzialności za zdrowie, zwiększenia możliwości wyboru, a więc systemu postrzeganego przez obywateli jako „ich” systemu, czyli takiego, który mogą zrozumieć i uczestniczyć w procesie jego tworzenia i doskonalenia poprzez sprawdzone procedury demokratyczne.

Małgorzata Czornik: Miasto. Ekonomiczne aspekty funkcjonowania

Miasta są jednym z najważniejszych przejawów rozwoju cywilizacyjnego ludzkości. Stanowią charakterystyczną formę współżycia społecznego, sferę oddziaływań kulturowych, obejmującą wiele dziedzin i mającą nierzadko cechy ponadnarodowe, w wymiarze ekonomicznym są najbardziej produktywnymi obszarami świata. Posiadają swój wydzielony obszar stanowiący przestrzeń geograficzną zagospodarowaną, której elementy tworzą całość, nie zawsze pokrywającą się z ich granicami administracyjnymi.

Współczesne organizmy miejskie dalekie są od samodzielnego radzenia sobie z własnymi problemami i uzyskania niezależności jako jednostki zarządzania. Powyższa praca ukazuje problem od wielu stron i może być przydatna zarówno studentom interesującym się zagadnieniem, jak i przedstawicielom miejskich władz.

Adam Samborski: Rynki papierów wartościowych w krajach Unii Europejskiej

W niniejszej pracy dokonano próby identyfikacji stanu i kierunków w rozwoju rynków papierów wartościowych w krajach Unii Europejskiej. Zasadność podejmowania takiej problematyki jest usprawiedliwiona brakiem we współczesnej polskiej literaturze ekonomicznej całościowego ujęcia zasad funkcjonowania rynków papierów wartościowych w Europie w tak ważnym dla Polski gospodarczo i historycznie okresie – w przeddzień wstąpienia do Unii Europejskiej.

Wojciech Czakon: Systemy gospodarcze krajów Europy Środkowoschodniej. Praca zbiorowa pod redakcją Stanisława Swadźby

W pracy przedstawiono ewolucję systemów gospodarczych wszystkich krajów Europy Środkowoschodniej, które kiedyś należały do bloku państw socjalistycznych, a obecnie są na etapie wprowadzania gospodarki rynkowej. W zakończeniu, w formie wniosków z przeprowadzonych badań, przedstawiono krótką ocenę systemów gospodarczych krajów Europy Środkowoschodniej oraz ich perspektywy.

Wojciech Czakon: Łańcuch wartości w teorii zarządzania przedsiębiorstwem

Publikacja składa się z trzech części, odpowiadających koncepcji źródłowej, jej operacjonalizacji oraz strategicznemu nurtowi rozwojowemu. Pierwszą część zatytułowano „Między modelem a teorią”, by pokazać szeroki zakres znaczeniowy, jaki przypisuje się łańcuchowi wartości. W drugiej części wykazano, że rozwój teorii zarządzania przedsiębiorstwem w latach 90. ubiegłego wieku był w znacznej mierze poświęcony operacjonalizacji łańcucha wartości. Trzecia część odzwierciedla ewolucję poglądów i zastosowań w zarządzaniu strategicznym.

Krystyna Jędralska: Bezpieczeństwo społeczne. Praca zbiorowa pod redakcją Lucyny Frąckiewicz

W pracy ukazano makroregionalne problemy bezpieczeństwa społecznego, kierując wiele postulatów pod adresem państwa jako głównego realizatora polityki w odniesieniu do bezpieczeństwa społecznego, omówiono rolę podmiotów lokalnej polityki społecznej w kreowaniu bezpieczeństwa społecznego, przedstawiono strategię zaradcze w sytuacji utraty poczucia bezpieczeństwa społecznego. Ponadto, poruszono m.in. problematykę dotyczącą ujęć regionalnych, dotyczących kwestii o szczególnym znaczeniu w obszarach problemowych.

Krystyna Jędralska: Controlling w zarządzaniu przedsiębiorstwem międzynarodowym

Tematyka książki obraca się wokół zagadnienia, w którym proces zarządzania stanowi układ dynamicznych relacji między celami działania przedsiębiorstwa i strategiami ich osiągania, jego strukturą organizacyjną i kulturą. Controlling, jako metoda skoordynowanego zarządzania przedsiębiorstwem zorientowana na wartość, wiedzę, przyszłość, rynek i procesy, jest silnie powiązany z tymi trzema wymiarami zarządzania w postaci określonych interakcji.

Pierwszy ogólnopolski zjazd zagranicznych studentów Erasmusa Szczyrk, 23-25 stycznia 2004

Uroczyste promocje habilitacyjne i doktorskie

